FoQus

มีนาคม 2557

ประเทศไทย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีและการดูแลรักษา

งานวิจัยเชิงคุณภาพในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ในพื้นที่กรุงเทพและเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID) การวางแผนงานวิจัยและการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดย ดวงตา ปาวา นักวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดย ดวงตา ปาวา และ ศุภกิตต์ โตประเสริฐ ผู้ช่วยนักวิจัย โดยได้รับการสนับสนุนจาก เยาวลักษณ์ จิตตะโคตร์ ผู้จัดการฝ่ายข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ และแกรี่ มันดี นักวิจัยอาวุโสประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มูลนิธิพีเอสไอ

ทีมข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ มูลนิธิพีเอสไอ ประเทศไทย ขอขอบคุณภาคีทีมงานสำหรับการประสานงานและการสนับสนุนงานวิจัย ได้แก่มูลนิธิเดอะพอสโฮมเซ็นเตอร์ มูลนิธิเอชไอวีประเทศไทย สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย องค์กรแคร์แมท และมูลนิธิเอ็มพลัส

ดวงตา ปาวา
นักวิจัย, มูลนิธิพีเอสไอ ประเทศไทย
อีเมล duangta@psithailand.org

เยาวลักษณ์ จิตตะโคตร์
ผู้จัดการฝ่ายข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์, มูลนิธิพีเอสไอ ประเทศไทย
อีเมล yaowalak@psithailand.org

แกรี่ มันดี
นักวิจัยประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, มูลนิธิพีเอสไอ
อีเมล gmundy@psi.org

มูลนิธิพีเอสไอ ประเทศไทย,
อาคารคิวเฮาส์ คอนแวนต์ 2A, 38 **ถนนคอนแวนต์,**
สีลม, บางรัก, กทม. 10500
โทรศัพท์ (662) 234-9225-9

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร 1

ความเป็นมา 3

การดำเนินงาน 4

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย 5

ระเบียบวิธีวิจัย 6

ลักษณะต้นแบบ 8

ผลการศึกษา 9

1. ชีวิตของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย 9

2. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ 13

3. การไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี 15

3.1 ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ 15

3.2 ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ 19

4. เทคนิคที่ทำให้ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี 26

5. บริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี 28

6. สถานการณ์เมื่อตรวจพบว่ามีเชื้อเอชไอวี 30

7. การรับบริการดูแลรักษาสำหรับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี 32

7.1 ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ 32

7.2 ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ 35

8. เทคนิคที่ทำให้ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีไปรับบริการดูแลรักษา 39

9. ช่องทางเข้าถึงชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย 40

งานวิจัยสู่การทำงาน 42

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1: รหัสในการวิเคราะห์ข้อมูล 44

ภาคผนวก 2: เอกสารอนุมัติจริยธรรมการวิจัย 47

ภาคผนวก 3: ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี 48

ภาคผนวก 4: ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการรับบริการดูแลรักษา 54

ภาคผนวก 5: ลักษณะต้นแบบของผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ในกรุงเทพ 58

ภาคผนวก 6: ลักษณะต้นแบบของผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ในเชียงใหม่ 59

บทสรุปผู้บริหาร

ความชุกในการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มประชากรชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในประเทศไทยอยู่ในระดับสูงราวร้อยละ 30[1] โดยการศึกษาวิจัยพบว่ามีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ได้แก่การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกัน การเมาเหล้าและสารเสพติดในขณะมีเพศสัมพันธ์ การระบุอัตลักษณ์ของตนเองว่าเป็นคนที่รักเพศเดียวกัน การมีเพศสัมพันธ์แบบเป็นฝ่ายรับ และการมีคู่นอนที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยหลายคน การดำเนินงานป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในช่วงที่ผ่านมามุ่งเน้นที่การรณรงค์ให้ใช้ถุงยางอนามัยในทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ และการรณรงค์ให้ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงมาตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ แต่กลับพบว่ามีผู้ที่รายงานว่าเคยไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีเพียงร้อยละ 17.8 ถึง 30.4 โดยงานวิจัยพบว่าผู้ที่รายงานว่าเคยไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีมีความตั้งใจจะไปตรวจเลือดซ้ำในอีก 6 เดือนข้างหน้า ในขณะที่ผู้ที่ไม่เคยรับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีกล่าวว่าเป็นเพราะกลัวทราบผลการตรวจ มูลนิธิพีเอสไอ ประเทศไทยร่วมกับภาคีเครือข่าย ดำเนินงานภายใต้โครงการ “การสื่อสารที่มุ่งการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อ (CAP-3D)” จึงดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีและการดูแลรักษา ในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ในพื้นที่กรุงเทพและเชียงใหม่

งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในพื้นที่กรุงเทพและเชียงใหม่ โดยผลที่ได้จากการศึกษานี้จะนำไปพัฒนาและออกแบบกิจกรรมรณรงค์เพื่อลดการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี การดำเนินงานวิจัยใช้รูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึกชายมีเพศสัมพันธ์กับชายอายุ 18 ถึง 35 ปี จำนวน 39 รายในกรุงเทพและเชียงใหม่ ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ประเด็นหลักตามหัวข้อต่างๆ งานวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติด้านจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมจริยธรรมด้านงานวิจัย มูลนิธิพีเอสไอ

ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่ามีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านรูปแบบบริการ และปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่การที่ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายมีความต้องการดูแลสุขภาพของตนเอง ตระหนักถึงความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี มีการประเมินความเสี่ยงของตนเองได้ การมีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน ต้องการวางแผนชีวิตในอนาคต และการมีทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี ปัจจัยด้าน

[1] Van Griensven F, Varangrat A, Wimonsate W, et al. **Trends in HIV prevalence, estimated HIV incidence, and risk behavior among men who have sex with men in Bangkok, Thailand,** 2003–2007. J Acquir Immune Defic Syndr 2010;53:234–9.

รูปแบบบริการ ได้แก่การที่สถานพยาบาลที่ให้บริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีมีการรักษาความลับของผู้เข้ารับบริการ มีความเข้าใจชายมีเพศสัมพันธ์กับชายและมีความน่าเชื่อถือ มีกระบวนการให้การสนับสนุนและดูแลหลังจากทราบผลตรวจ และปัจจัยด้านสังคม ได้แก่การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและบุคคลรอบข้างเช่นเพื่อนหรือญาติพี่น้อง

แนวทางในการดำเนินงานเพื่อรณรงค์ให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีได้แก่การพัฒนารูปแบบของการประเมินความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการตระหนักถึงความเสี่ยง การแก้ไขความเชื่อที่ว่าหากเคยไปบริจาคโลหิตได้แสดงว่าตนเองไม่ได้ติดเชื้อเอชไอวีจึงไม่จำเป็นต้องไปตรวจเลือด การพัฒนากระบวนการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี ให้ทั้งกระบวนการเป็นความลับ การสร้างความมั่นใจและลดความกังวลในการเข้ารับบริการ การสร้างทัศนคติในเชิงบวกกับสังคมในเรื่องการติดเชื้อเอชไอวีและการให้คำปรึกษากับครอบครัวเพื่อลดการตีตราและเลือกปฏิบัติกับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี

ปัจจัยที่ทำให้ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีเข้ารับบริการดูแลรักษา ได้แก่การตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลตนเองและการเข้ารับการรักษา การมีข้อมูลและความรู้เรื่องการดูแลตนเองเมื่อติดเชื้อเอชไอวีและการเข้ารับบริการดูแลรักษา โดยแนวทางในการดำเนินงานได้แก่การให้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับผลข้างเคียงจากการรับบริการ การเน้นย้ำถึงความสำคัญและนำเสนอเทคนิคที่จะทำให้กินยาต้านไวรัสได้อย่างสม่ำเสมอและตรงเวลา และการพัฒนาระบบบริการสำหรับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี ให้มีการรักษาความลับของข้อมูลทั้งทางตรงและทางอ้อม

ความเป็นมา

ในประเทศไทย มีผู้ที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีเป็นจำนวนประมาณ 490,000 ราย[2] โดยการคาดประมาณจำนวนผู้อยู่ร่วมกับเชื้อรายใหม่ในช่วงปี 2555-2559 พบว่าจะมีผู้ติดเชื้อรายใหม่ รวม 43,040 ราย ซึ่งในกลุ่มดังกล่าวนี้เป็นการติดเชื้อเอชไอวีจากการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับชาย ร้อยละ 41[3] อัตราป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ซึ่งเป็นตัวเลขบอกทิศทางการติดเชื้อเอชไอวีมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี สถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทยจึงยังคงต้องมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง

ในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้ดำเนินนโยบายด้านการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้อย่างดี ส่งผลให้จำนวนผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีรายใหม่ลดลงในกลุ่มประชากรทั่วไป อย่างไรก็ตาม ประชากรบางกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางยังคงมีความเสี่ยงสูงในการติดเชื้อเอชไอวี ได้แก่กลุ่มผู้ใช้สารเสพติดด้วยวิธีฉีด พนักงานบริการ และชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ในสังคมไทย ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายโดยส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมซ่อนเร้นเนื่องจากสังคมยังไม่ยอมรับมากนัก

การศึกษาวิจัยในช่วงที่ผ่านมาพบว่าชายมีเพศสัมพันธ์กับชายมีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ได้แก่การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกัน การเมาเหล้าและสารเสพติดในขณะมีเพศสัมพันธ์ การระบุอัตลักษณ์ของตนเองว่าเป็นคนที่รักเพศเดียวกัน การมีเพศสัมพันธ์แบบเป็นฝ่ายรับ และการมีคู่นอนที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยหลายคน [4]

การดำเนินงานป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในช่วงที่ผ่านมามุ่งเน้นที่การรณรงค์ให้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ และการรณรงค์ให้ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงมาตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ การตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีนั้นมีความสำคัญมากเพราะไม่เพียงแต่จะทำให้ได้ทราบสถานะของตนเองเพื่อการดูแลรักษาแล้ว ยังเป็นการป้องกันการแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นอีกด้วย ในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย มีผู้ที่รายงานว่าเคยไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีร้อยละ 17.8 ถึง 30.4[5] งานวิจัยที่เก็บข้อมูลกับกลุ่มสาวประเภทสอง (TG) และพนักงานบริการชาย (MSW) พบว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อ

---

[2] UNAIDS Global Reportม 2012

[3] สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข, 2010

[4] T. Chemnasiri, **Inconsistent condom use among young Men who have Sex with Men, Male Sex Workers, and Transgenders in Thailand**, AIDS Education and Prevention, 22(2), 100-109, 2010.

[5] สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข, **The Integrated Biological and Behavioral Surveillance (IBBS) Among Men Who Have Sex with Men (MSM)**, 2010.

เอชไอวีได้แก่การมีความตั้งใจจะไปตรวจเลือดซ้ำในอีก 6 เดือนข้างหน้า ในขณะที่ผู้ที่ไม่เคยรับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีสาเหตุหลักพบว่าเป็นเพราะกลัวทราบผลการตรวจ[6 7]

ในการดำเนินงานเพื่อรณรงค์ให้กลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีและรับบริการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอในกรณีที่ผลเลือดเป็นบวกนั้น จึงต้องการข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนและออกแบบการดำเนินงานให้มีความเหมาะสม จึงมีการดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพนี้เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจการตัดสินใจเข้าตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีและการดูแลรักษาในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ข้อมูลที่ได้จะนำมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์เข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี การออกแบบกิจกรรมเพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี และพัฒนาระบบการส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการและคุณภาพของระบบการดูแลรักษา

การดำเนินงาน

มูลนิธิพีเอสไอ ประเทศไทยร่วมกับภาคีเครือข่าย ดำเนินงานภายใต้โครงการ “การสื่อสารที่มุ่งการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อ (CAP-3D)” โดยการสนับสนุนทางการเงินจากองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID) เพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย โดยโครงการนี้มุ่งเน้นที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกลุ่มประชากรในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง หรือเป็นพื้นที่ที่มีความชุกของการแพร่ระบาดสูงตามที่ได้มีการระบุไว้สำหรับประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการรณรงค์นี้คือเพื่อส่งเสริมการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัยในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชายผ่านอาสาสมัครเพื่อนช่วยเพื่อนและศูนย์ดร็อปอิน ซึ่งเป็นศูนย์กลางสำหรับการดำเนินกิจกรรม การดำเนินงานนี้ใช้ยุทธศาสตร์การตลาดเพื่อสังคมเพื่อเพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการ กิจกรรมที่จัดขึ้นภายในศูนย์ดร็อปอินประกอบด้วยการประยุกต์การสื่อสารเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาใช้ผ่านทางการสื่อสารรายบุคคล การเพิ่มการเข้ารับบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวีแบบทราบผลเร็วโดยสมัครใจที่มีคุณภาพ การพัฒนาศักยภาพของประชากรที่ได้รับผลกระทบนี้เพื่อเป็นผู้นำด้านการจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี การสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับประชากรชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย การเพิ่มการเข้าถึงบริการดูแลรักษาผู้ที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำบันทึกเพื่อการสรุปบทเรียนผลการดำเนินงาน กิจกรรมของอาสาสมัครเพื่อนช่วยเพื่อนดำเนินการในพื้นที่ที่

[6] มูลนิธิพีเอสไอประเทศไทย, **TG TRaC Report**, 2011.

[7] มูลนิธิพีเอสไอประเทศไทย, **MSW TRaC Report**, 2012.

มีกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชายทำงานหรืออาศัยอยู่ และการสื่อสารรายบุคคลเกี่ยวข้องกับเรื่องความรู้ด้านเอชไอวีและเอดส์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

ในการออกแบบกิจกรรมด้านการตลาดเพื่อสังคมนี้ จำเป็นที่จะต้องมีความเข้าใจกลุ่มประชากรและบริบทที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้จึงเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาบริการ ข้อความหลัก และการรณรงค์เพื่อเข้ารับบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวีแบบทราบผลเร็วโดยสมัครใจ และการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น มูลนิธิพีเอสไอ ประเทศไทย โดยทีมงานฝ่ายข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ จึงดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในพื้นที่กรุงเทพและเชียงใหม่ โดยผลที่ได้จากการศึกษานี้จะนำไปพัฒนาและออกแบบกิจกรรมรณรงค์เพื่อลดการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบการดำเนินงานเพื่อรณรงค์เรื่องการเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ และการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ โดยการศึกษานี้มุ่งเน้นที่พฤติกรรมของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพและเชียงใหม่

วัตถุประสงค์หลักของศึกษาวิจัย

1. ศึกษาลักษณะต้นแบบและลักษณะนิสัยของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย
2. ศึกษาความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ และความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ และการดูแลรักษา
3. ศึกษาเทคนิคที่ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายใช้เพื่อเอาชนะอุปสรรคและนำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์
4. ศึกษาช่องทางการเข้าถึงชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย
5. ศึกษาประสบการณ์ที่ผ่านมาของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย
6. ศึกษาความรู้และความชำชองของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเกี่ยวกับพฤติกรรมพึงประสงค์
7. ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับบริการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและบริการดูแลรักษา

ระเบียบวิธีวิจัย

มูลนิธิพีเอสไอ ประเทศไทยได้ดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีและการดูแลรักษา ในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ในพื้นที่กรุงเทพและเชียงใหม่ในช่วงเดือนกันยายน ถึงพฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2556 โดยการเก็บข้อมูลใช้รูปแบบของการสัมภาษณ์เชิงลึก

ประชากรที่ศึกษา

งานวิจัยนี้ดำเนินการสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายอายุ 18 ถึง 35 ปี อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพและเชียงใหม่ โดยผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์เป็นผู้ที่รายงานว่าตนเองมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนมากกว่า 1 คนในช่วงเวลา 3 เดือนก่อนเข้าร่วมการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในงานวิจัยคัดเลือกโดยแบ่งกลุ่มตามลักษณะพฤติกรรมการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่ ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีอย่างสม่ำเสมอ เคยไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา และไม่เคยตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีเลย สำหรับชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่มีผลเลือดบวก จะแบ่งกลุ่มตามพฤติกรรมการรับบริการดูแลรักษาได้แก่การรับบริการดูแลและรักษาอย่างสม่ำเสมอ และรับบริการดูแลและรักษาอย่างไม่สม่ำเสมอ รวมทั้งสิ้นมีชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเข้าร่วมในงานวิจัยนี้ 39 ราย แบ่งเป็นกรุงเทพ 19 ราย และเชียงใหม่ 20 ราย หรือแบ่งตามสถานะการทราบผลเลือดเป็นชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่ผลเลือดเป็นลบหรือไม่ทราบผลเลือด 26 ราย และผลเลือดเป็นบวกหรือผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี 13 ราย

กระบวนการเก็บข้อมูล

กระบวนการเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับชายมีเพศสัมพันธ์กับชายจำนวน 39 คนในพื้นที่กรุงเทพ และเชียงใหม่ โดยเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครของภาคีเครือข่ายในพื้นที่ได้ให้ความร่วมมือในการสรรหาและคัดกรองผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ โดยให้ตอบแบบสอบถามคัดกรองเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติก่อนเริ่มต้นการสัมภาษณ์เชิงลึก

การสัมภาษณ์เชิงลึกดำเนินการโดยทีมวิจัย ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่ได้เตรียมไว้จากการประชุมร่วมกับทีมดำเนินงานโครงการ การสัมภาษณ์เน้นที่ส่วนประกอบของกรอบการดำเนินงาน FoQus for Qualitative Segmentation ซึ่งเป็นกรอบการดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพของมูลนิธิพีเอสไอ ประกอบด้วยรหัสสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ลักษณะต้นแบบ ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เทคนิคที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ปลอดภัย การได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์/บริการ ช่องทางการเข้าถึง ความรู้และความชำชอง และประสบการณ์ที่ผ่านมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ได้มีการนำไปถอดเทป และจัดทำเป็นบทสัมภาษณ์ ข้อความที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำไปถอดรหัสและแบ่งกลุ่มตามหัวข้อต่างๆตามรหัสการวิเคราะห์ข้อมูลดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำลักษณะต้นแบบของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ประเด็นหลักที่ได้จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

จริยธรรมในการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติด้านจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมจริยธรรมด้านงานวิจัย มูลนิธิพีเอสไอ สำนักงานใหญ่ กรุงวอชิงตันดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2556 โดยในการดำเนินงานวิจัยนี้มีการขอความยินยอมจากผู้เข้าร่วมในงานวิจัย การขออนุญาติบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ดำเนินการในสถานที่ที่ปลอดภัยและมิดชิด และข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากงานวิจัยนี้เป็นความลับโดยไม่ได้อ้างถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เอกสารอนุมัติด้านจริยธรรมการวิจัยแสดงในภาคผนวกที่ 2

ลักษณะต้นแบบ

แป๊ดอายุ 26 ปี เขารู้ตัวเองมาตั้งแต่เด็กแล้วว่าเขาชอบผู้ชาย สมาชิกในครอบครัวก็ทราบแม้เขาไม่เคยบอก ในช่วงแรกเขาไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว แต่ครอบครัวก็มีทัศนคติกับตัวเขาดีขึ้นและให้การยอมรับเขามากขึ้นเรื่อยๆ เพราะเขาได้พิสูจน์ตัวเองให้เห็นว่าแม้ว่าเขาจะเป็นชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย แต่เขาก็สามารถที่จะรับผิดชอบชีวิตตนเองและเลี้ยงดูครอบครัวได้

ยามที่มีปัญหาเขามักจะปรึกษากับแม่และเพื่อนสนิท และยามว่างเขามักจะเล่นอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะการติดต่อกับเครือข่ายทางสังคมผ่านทางอินเทอร์เน็ต แฟนปัจจุบันของเขาคบกันมา 5 ปีแล้ว โดยก่อนหน้านี้เคยมีแฟนมาแล้ว 8-9 คนซึ่งรู้จักกันผ่านทางเพื่อนแนะนำ เจอกันตามผับบาร์และทางอินเทอร์เน็ต ในขณะเดียวกันเขาก็มักจะมีคู่นอนชั่วคราวหรือกิ๊กที่พบกันจากการไปเที่ยวผับหรือบาร์และทางอินเทอร์เน็ต

เวลามีเพศสัมพันธ์กับแฟน เขามักจะไม่ใช้ถุงยางอนามัยเนื่องจากรู้สึกว่าทำให้ลดความไว้วางใจระหว่างกัน แต่กับคู่นอนชั่วคราวหรือกิ๊ก ส่วนใหญ่เขาจะใช้ถุงยางอนามัย แต่ในบางสถานการณ์ก็มีเหตุการณ์ที่ทำให้เขาไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเช่นเมาหรือไม่ได้เตรียมถุงยางอนามัยไว้ก่อน

แป๊ดกังวลเรื่องการติดเชื้อเอชไอวี แต่เขาไม่กล้าเข้าไปรับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีเพราะกลัวผลตรวจ ในอนาคตเขาหวังจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานหรือมีธุรกิจเป็นของตัวเองเพื่อที่จะดูแลครอบครัวได้

ผลการศึกษา

1. ชีวิตของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้าร่วมในงานวิจัยนี้เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพและเชียงใหม่ โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีพื้นเพจากจังหวัดอื่น ในขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในเชียงใหม่จะเป็นคนพื้นเพเชียงใหม่และมาจากจังหวัดลำพูนเท่านั้น

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายประกอบอาชีพหลากหลาย ได้แก่ พนักงานบริษัท ทำงานโรงแรม ธุรกิจส่วนตัว และเป็นนักศึกษา โดยส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับผู้อื่น ได้แก่ครอบครัว แฟน และเพื่อน งานอดิเรกที่มักจะทำ ได้แก่การเล่นอินเตอร์เน็ท เต้นเลียนแบบศิลปิน และออกกำลังกาย ตอนกลางคืนมักจะไปเที่ยวผับหรือบาร์ ซึ่งโดยมากเป็นผับหรือบาร์เฉพาะสำหรับกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย

“เป็นพนักงานโรงแรม ทำงานส่วนหน้า เป็นหัวหน้าแผนกต้อนรับ หยุดวันพฤหัส 1 วัน ทำงานทุกวัน จะมี schedule อยู่แล้ว การหยุดจะไม่แน่นอน บางทีเดือนนี้เป็น จันทร์ อังคาร วนเรื่อยไปแต่ละแผนก ทำงานสัปดาห์ละ 6 วัน”

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

“ปกตินอนดึก นอนตี 4 ตื่น 10 – 11 โมง กินข้าวกับเพื่อนแล้วกลับห้อง อยู่คนเดียว เป็นคนต่างจังหวัด พ่อแม่อยู่ต่างจังหวัดมีผมอยู่กรุงเทพ ฯคนเดียว มีไปฟิตเนส งานนี้เน้นรูปร่างไม่ให้อ้วน เพราะต้องใส่เสื้อผ้าไซส์เดียวกัน อ้วนไม่ได้ ต้องดูรูปร่างตัวเองด้วย”

(BKK06, อายุ 29 ปี, กรุงเทพ)

“ไปเที่ยวประมาณเดือนที่แล้วที่ G Star ไปไม่ค่อยบ่อยเท่าไรก็แบบเดือนละ 2 ครั้ง”

(CHM10, อายุ 22 ปี, เชียงใหม่)

“เที่ยวก็แล้วแต่ว่ามีเพื่อนไปด้วยหรือเปล่า ล่าสุดไปมาเมื่อศุกร์ที่แล้ว และก็เดี๋ยวจะไปอีก วันเกิดรุ่นน้องครับ บ่อยสุดเดือนละ 3 ครั้ง และแต่คนชวน ปกติจะเดือนละครั้งครับ ก็เพื่อนสนิท แฟนเก่า รุ่นน้อง เด็กที่สอนพิเศษ มีทั้งชายรักชาย เพื่อนผู้หญิง และก็ผู้ชายปกติ ถ้าใกล้ๆ สะดวก ก็สีลม ถ้าเป็นชายรักชาย RCA ก็ไปนะครับ ข้าวสาร แล้วก็เคยไปแถวห้วยขวาง”

(BKK02, อายุ 25 ปี, กรุงเทพ)

“ชอบเต้น cover เกาหลี มีคนจ้างให้ไปโชว์แถวผับ ก็ไปดู mv แล้วก็แกะท่าตามแล้วมา join กันแล้วก็ปรับท่าด้วยกันทั้งหมดวงมี 8 คน ก็มาปรับไลน์เต้นด้วยกันแล้วก็มีโชว์ก็ได้ค่าตัว...ปกติเที่ยวกลางคืนก็วันโชว์ โชว์เสร็จก็กินกันที่ร้านเลย ไม่ก็วันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ 3 วันเลย เที่ยวแถวซอย 8 ร้าน SOS เป็นผับชายหญิงทั่วไป แต่ร้านที่โชว์เป็นผับเกย์ชื่อร้านโกมิโก อยู่ซอยมหาดไทย”

(BKK10, อายุ 20 ปี, กรุงเทพ)

“งานที่โรงแรมเป็นงานที่ชอบอยู่แล้ว แต่ความใฝ่ฝัน คือ อยากเป็นสจ๊วต...เวลาว่างไปทำงานนวดเพื่อที่จะหารายได้เพิ่มขึ้นให้เป็นสองเท่า...ทำงานเจ็ดวันเลย...ซึ่งถ้าหลังจาก สองโมง ก็จะเป็นโอทีถึงสี่โมงหรือห้าโมงเย็น เวลาที่เหลือก็จะเป็นเวลาเบรก รีแลกซ์ ดูหนัง ทานข้าว”

(BKK18, อายุ 25 ปี, กรุงเทพ)

เป้าหมายในอีก 5 ปีข้างหน้าของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายคือต้องการมีความมั่นคงในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการเรียนให้จบ มีการงานที่มั่นคง มีธุรกิจส่วนตัว หรือมีครอบครัว

“อยากทำงานที่ดีกว่านี้ นอกจากการเต้น ถึงแม้การเต้นอาจจะเป็นความรู้ที่ติดตัวเรา แต่มันก็อาจจะเป็นงานที่ไม่แน่นอน เลยคิดว่าอาจจะต้องทำงานอื่นๆอาจจะเป็นพวกการแสดง”

(BKK01, อายุ 19 ปี, กรุงเทพ)

“อยากประสบความสำเร็จครับ อยากเป็นนักวิชาการที่มีชื่อเสียงครับ ระดับจังหวัด ระดับอะไรก็ได้ อยากเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยครับ”

(CHM09, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

“คิดถึงตัวเองในอีก 5 ปีข้างหน้า ก็คงทำงานอยู่ แล้วก็อยู่กับที่บ้าน แต่คือสัญญากับตัวเองว่าต้องเด็กตลอดเวลา แบบให้มันดูดีตอนแก่”

(CHM07, อายุ 23 ปี, เชียงใหม่)

“น่าจะทำงานให้มั่นคงก่อน ถ้าอนาคตเรามีงานที่มั่นคงแล้ว จะมีอะไรที่ดีๆตามมาอย่างอื่นที่เราแพลนไว้มันเข้ามาแล้ว เรื่องรถ ต่อเติมบ้าน มันก็เข้ามาแล้ว อย่างอื่นถ้าเราจะทำอะไรบ้างก็คงเข้ามาเอง ตามวันเวลาก็เปลี่ยน อายุเราเพิ่มขึ้นแล้วแต่เราก็ยังไม่มั่นคงสักที”

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

เรื่องที่ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายวิตกกังวลพบว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายของตนเองที่ได้ตั้งไว้และเรื่องสุขภาพ โดยชายมีเพศสัมพันธ์กับชายรายงานว่ามีวิธีจัดการกับความกังวลด้วยการอยู่กับตัวเองโดยไม่ปรึกษาใคร หรือบางรายปรึกษาคนใกล้ตัวเช่นการพูดคุยกับเพื่อน แม่ หรือพี่สาว

"ก็กังวลเรื่องงาน เหมือนเราอายุเท่านี้แล้วเราไม่มีอะไรเป็นของตัวเองเลย ห้องก็ยังเช่าอยู่ มันอาจจะดีตรงที่พี่สองคนมีทุกอย่างครบแล้ว เราไม่ต้องให้พ่อแม่ แค่เอาตัวรอดให้พอ ด้วยความที่งานมันทำได้แค่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ถ้าแก่ตัวไปมากกว่านี้คงทำไม่ได้ ก็เป็นห่วงแค่เรื่องงาน"

(BKK06, อายุ 29 ปี, กรุงเทพ)

"กังวลเรื่องวางแผนครอบครัวมากกว่า เพราะเราต้องวางแผนชีวิตให้มันดี คือเราเป็นเกย์ ไม่ได้อยู่กับครอบครัว ออกจากครอบครัวตั้งแต่อายุ 15 แล้วก็ใช้ชีวิตคนเดียวจนถึงปัจจุบัน อายุ 27 เกือบ 12 ปีแล้ว คิดว่าเราต้องวางแผนชีวิตเยอะ อนาคตเราต้องเป็นยังไง มันต้องคิดเยอะขึ้น"

(CHM06, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

"ชีวิตเปลี่ยนไปเยอะ เราหวังว่าจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ บางทีเราก็กังวลว่าเราจะไปทำกับคนไม่ติดเชื้อได้เหรอ ตอนแรกที่ได้รับเชื้อเรากังวลว่าเราจะไปใช้ชีวิตกับคนทั่วไปได้มั้ย ไปกินข้าวกับคนทั่วไปได้มั้ย เรากังวลตัวเราเอง แล้วก็กังวลกับเป้าหมายชีวิตอะไรหลายๆ อย่าง"

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

"เวลาที่เรามีเรื่องกังวล หรือไม่สบายใจก็จะอยู่เงียบๆ อยู่คนเดียวสักพัก แล้วก็โทรปรึกษาแม่ จะคุยกับแม่เป็นส่วนใหญ่"

(CHM09, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

"ถ้าเป็นอะไรก็จะบอกแม่ก่อน เพราะแม่เค้าก็เตือนตลอดว่ามาอยู่นี่ให้ระวังตัว ถ้าเป็นขึ้นมาก็คงรับตัวเองไม่ได้ ก็คงกลับไปอยู่กับแม่ ก็คงทำใจไม่ได้ เป็นได้ไง ก็เป็นมาแล้ว เราป้องกันไม่เต็มที่ มันก็ต้องยอมรับแต่ก็จะทำใจไม่ได้ ถ้าผมเป็นก็คงต้องเป็นหมด เพราะอยู่ด้วยกัน"

(BKK13, อายุ 20 ปี, กรุงเทพ)

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้าร่วมในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ทราบว่าตนเองชอบผู้ชายตั้งแต่ยังเป็นเด็ก และโดยส่วนใหญ่แม่หรือญาติพี่น้องจะทราบว่าเป็นชายมีเพศสัมพันธ์กับชายหรือเกย์ จากการที่ได้ไปบอกกับแม่หรือญาติพี่น้องด้วยตนเอง แต่จะไม่กล้าบอกพ่อ เพราะเกรงว่าพ่อจะรับไม่ได้

"ที่บ้านทราบว่าเป็นเกย์ ตอนแรกๆก็รับไม่ได้...ตอนนั้นกอดกันอยู่ แล้วแม่เค้าเดินมาเห็นตรงหน้าต่าง แม่ก็ช็อค ตอนแรกก็ไม่รู้ว่าเป็นอะไร แม่ไม่คุยด้วย แต่ก็ให้เงินไปโรงเรียนปกติ กว่าแม่จะรับได้ก็นานครับ เกือบปี ก็ไม่เชิงว่า คือตอนแรกคงคิดว่าเป็นผู้ชาย ทำกิจกรรมทั่วไป เตะบอล แม่เล่าให้ฟัง พ่อก็เฉยๆ ไม่ค่อยพูดกับพ่อ ติดแม่มากกว่า"

(BKK13, อายุ 20 ปี, กรุงเทพ)

"ที่บ้านทราบครับว่าผมเป็นเกย์ ผมเป็นคนบอกเอง ตั้งแต่ ม.3 เป็นคนไปบอกแม่เองแต่ไม่กล้าบอกพ่อ ให้แม่ไปบอกพ่อเอง ถ้าผมไม่ได้บอก คือมันอึดอัดยังไงไม่รู้ คือเราเองเป็นคนขี้อึดอัดเอง ที่จริงพ่อแม่รู้ตั้งนานแล้วครับ พอผมไปบอกปุ๊บที่จริงเค้ารู้ตั้งนานแล้ว พอเราบอกไปแล้วเราก็รู้สึกโล่งไม่รู้สึกอึดอัดอีก"

(CHM10, อายุ 22 ปี, เชียงใหม่)

"ช่วงแรกพ่อรับไม่ได้ พ่อจะแบบโมโห คือเห็นหน้าเราจะหงุดหงิด ไม่ชอบ หลังๆก็มีแฟนเปิดเผย พ่อก็รู้ ไม่แน่ใจเหมือนกัน แต่ไม่ได้บอกนะ ไม่ได้แบบว่า เป็นแบบนี้นะ ชอบผู้ชายไม่ได้บอก พอรู้ว่ามีแฟนพ่อก็รู้สึกหงุดหงิดที่ได้เจอ ส่วนแม่รับได้ อาจจะไม่ชอบ แต่ก็ไม่ได้แสดงออกมา แม่ชอบบ่นแบบทำนองว่าอยากอุ้มหลาน แต่แล้วก็บอกว่ามีทำไม เป็นภาระ ไหนจะค่านม ค่าเทอม ไม่มีเวลาหรอก แม่ก็จะบอกแค่นี้เอง"

(CHM12, อายุ 21 ปี, เชียงใหม่)

"แม่รู้นะว่าเราเป็นเกย์ พ่อนี่ไม่ให้รู้ ญาติทางพ่อไม่ให้รู้เลย เค้ารับไม่ได้ เค้าไม่มีท่าทาง แต่คนในญาติทางพ่อไม่ชอบคนที่เป็นเกย์หรือคนที่เป็นกะเทย เค้ารับไม่ได้"

(CHM14, อายุ 32 ปี, เชียงใหม่)

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้าร่วมในงานวิจัยนี้ต่างเป็นผู้ที่มีการวางแผนเป้าหมายชีวิตของตนเองไว้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงาน การศึกษา และมีความกังวลเรื่องการไปให้ถึงเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ รวมทั้งเรื่องสุขภาพของตนเอง ในยามที่ไม่สบายใจมักจะเลือกปรึกษากับแม่ โดยสามารถที่จะเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศของตนเองกับแม่ได้

2. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้าร่วมในการสัมภาษณ์ครั้งนี้โดยส่วนใหญ่เคยมีแฟนมาแล้วหลายคน (2 คนถึงมากกว่า 10 คน) โดยในปัจจุบันส่วนใหญ่ก็มีแฟนอยู่ด้วย ในขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับคู่นอนอื่นๆที่นอกเหนือจากแฟนด้วย โดยมากจะเป็นการรู้จักกันผ่านทางอินเตอร์เน็ทและสถานที่เที่ยวกลางคืน

"ที่ผ่านมาเคยมีแฟนมา 3 คน คนอื่นๆ เป็น "กิ๊ก" ไม่อยากใช้คำว่า "คู่นอน" เพราะรู้สึกว่าเป็นมากกว่าคู่นอน คบทีละคน แต่ไม่ถึงขั้นให้เป็นแฟน มันยากที่คบกันเป็นคนรักแบบหญิง ชาย ส่วนใหญ่จะได้กันแล้วก็เลิก โดยพบกันเพียงครั้งเดียว"

(BKK04, อายุ 21 ปี, กรุงเทพ)

"เคยมีแฟนมาประมาณ 7 – 8 คนครับ นอกเหนือจากแฟน มีคนที่มีอะไรด้วยก็เยอะ ประมาณสิบกว่าคน คือประมาณว่าไม่ได้ผูกพัน คล้ายๆเป็นคู่ขากันมากกว่า อยากมีอะไรกันก็โทรหากัน"

(CHM08, อายุ 24 ปี, เชียงใหม่)

"รู้จักผ่านๆทางสื่อออนไลน์ ก็แชท นัดเที่ยว นัดเจอกัน ไม่ได้บ่อย ทุกคนมีกลุ่มของตัวเอง แค่รู้จักออนไลน์ มีแฟนคนนึงคบมาตั้งแต่สมัยเรียน เป็นเพื่อนกันตั้งแต่มัธยมย้ายมาจากแม่แตงมาแถวบ้านเรา คุ้นเคยไปมาหาสู่กัน จนจบม. 3 ปุ๊บต่างคนต่างแยก...ตอนนี้ก็มีที่แชทกัน คุยกัน คุณชื่ออะไร อยู่ไหน มาทำความรู้จัก ถ้าถูกใจเค้าก็คุยต่อ ถ้าไม่ถูกใจเค้าก็หายไปเลย อย่างชาวต่างชาติก็ส่งข้อความมาคุยกับเรา ส่วนใหญ่ชอบคนไทย แต่คนไทยเรื่องมาก มีทั้งไทย ทั้งต่างชาติ"

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

ในการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนนั้น มักจะเป็นการมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ถุงยางอนามัยในช่วงแรกที่คบกัน แล้วจึงเลิกใช้ในภายหลัง โดยให้เหตุผลว่าเป็นเพราะความไว้ใจและเพื่อเพิ่มความรื่นรมย์ในการมีเพศสัมพันธ์

"ตอนที่ผมมีแฟน แรกๆ ก็ใช้ถุงยาง คบไปนานๆก็ไม่ใช้ เค้าบอกว่าไม่ต้องใช้ดีกว่า มีแฟนประมาณ 3 คน คบใหม่ๆ ใช้ พออยู่ด้วยกันสักพักก็จะใช้ทำไมเราอยู่ด้วยกันแล้ว"

(CHM16, อายุ 35 ปี, เชียงใหม่)

“กับแฟนคนนี้ผมก็ไม่ได้ใส่ถุง...ใส่ถุงยางแล้วไม่สนุก ส่วนมากจะเป็นอย่างนั้นกันหมด คือถ้าใส่ถุงยางแล้วมันไม่เหมือนเนื้อแนบเนื้อ”

(CHM02, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

“ใช้ถุงยางครับ ก็พยายามจะใช้ให้บ่อย แต่ว่าก็มีที่ไม่ได้ใช้เวลาคับขันหน่อย บางทีก็เมาแล้ว บางทีก็ตรงนั้นแล้ว จะใช้กับคู่นอน ส่วนใหญ่กับแฟนจะไม่ค่อยได้ใช้ซักเท่าไหร่ มีใช้ด้วยไม่ใช้ด้วย อาจจะเป็นเพราะว่าไม่เคยใช้แล้วพอมาใช้ก็เลยมีความรู้สึกว่ากลัวแฟนจะมองว่าไม่ไว้ใจ หรือว่าทำไมมันดูต้องเซฟขนาดนั้น แต่ก็ใช้บ้าง พยายามปรับทัศนคติ เราก็มองไปในเรื่องของเชื้อโรค เช่น เริม”

(BKK05, อายุ 31 ปี, กรุงเทพ)

“ส่วนมากจะใช้ถุงยาง ส่วนน้อยที่ไม่ได้ใช้ นอกจากจะเมามากๆ เมาก็รู้สึกตัวครับ แต่ก็มีอารมณ์ ไม่ค่อยบ่อย ส่วนมากจะใส่ถุงมากกว่า กับแฟนปัจจุบันก็ใส่บ้างไม่ใส่บ้าง ก็ถ้าเค้าบอกให้ใส่ก็ใส่”

(BKK13, อายุ 20 ปี, กรุงเทพ)

ในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ขา คู่นอนชั่วคราวหรือกิ๊กนั้น ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายกล่าวว่ามักจะใช้ถุงยางอนามัยอยู่เสมอ แต่ในบางสถานการณ์ที่เมาหรือไม่ได้เตรียมถุงยางอนามัยไว้ก่อนก็ส่งผลให้ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งนั้น

“มาอยู่กรุงเทพไม่รู้จะไปเอาที่ไหน แต่ก่อนใส่มากกว่า ตอนนี้ใส่ประมาณ 40% ไม่ใส่ 60% คือถ้าตอนนั้นมันคว้าเร็วก็ใส่ ถ้าเค้าบอกให้ใส่ก็ใส่ ถ้าใส่มันจะฝืดๆหน่อย ถ้าไม่ใส่ก็จะเข้าสบาย เพราะมีเจลด้วย ถ้าไม่ใส่จะลื่นไหลกว่า ไม่ใส่ตลอดแล้วแต่อารมณ์ ส่วนมากจะมีเพศสัมพันธ์กันก็ตอนเมากลับมา”

(BKK13, อายุ 20 ปี, กรุงเทพ)

“เวลาที่มีเพศสัมพันธ์กันใช้ถุงยางอนามัยถ้าร้อยเปอร์เซ็นต์ก็คงไม่ใช่ หายไปประมาณแปดเปอร์เซ็นต์นี่ตอนเมา หรือแบบโดนหว่านล้อม ไม่รักกันจริงเหรอ อะไรอย่างนี้ ปกติเราเป็นรับครับ ถ้าตอนแรกๆ ก็ใช้นะครับ เพราะเราไม่รู้ background เขาไง มายังไง หรือเขา clean หรือป่าว ก็เลยต้องใช้ในเริ่มต้นครับ หลังจากนั้นก็ใช้นะครับ แต่ถ้ามันจะมีพลาดบ้างก็อย่างที่บอกครับ แบบเมา หรือว่าตอนนี้มีสภาวะอยากมีเพศสัมพันธ์มากจนทำให้เราลืมไปถึงในด้านความปลอดภัย”

(CHM09, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

“กับแฟนสามคนนั้นไม่ได้ใช้เลย ครั้งแรกไม่ได้ใช้ ครั้งต่อไปก็ไม่ได้ใช้ เป็นช่วงอยู่ด้วยกันตลอด มันเป็นอะไรก็ต้องเป็น คบกันได้สองเดือน สามเดือน...มันมีหลายสาเหตุแบบน้องคนหนึ่งเป็นเด็กเปรี้ยวๆ เหมือนว่าเราจะหลงเด็ก เป็นโอกาสที่ต้องมีแล้ว อีกคนอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่มีเหมือนกัน ดูชาติ ตระกูล 50 : 50 แต่ถ้าเป็นคนอื่นไม่นะมันต้องใช้ เป็นเซนส์ที่คิดเอง มันมีประวัติที่เราคุยด้วย ไม่น่าจะมีปัญหา เค้ามีลูก ลูกเพิ่งคลอด ลูกปกติ เมียปกติ ไม่ได้ไปเรื่อยกับคนทุกคน อีกคนลูกคุณหนู ไม่ยอมอะไรง่ายๆ รู้สึกว่าไม่ใช้ก็ได้มันก็มี บางทีก็ไม่มี”

(CHM01, อายุ 30 ปี, เชียงใหม่)

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ทั้งกับคู่นอนประจำและคู่นอนชั่วคราว โดยสถานการณ์ที่ส่งผลให้มีเพศสัมพันธ์อย่างไม่ปลอดภัย หรือการไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนประจำได้แก่ การคบกันเป็นระยะเวลาหนึ่งจนเกิดความไว้เนื้อเชื่อใจกัน และต้องการเพิ่มความรื่นรมย์ในการมีเพศสัมพันธ์ สำหรับคู่นอนชั่วคราว ได้แก่การมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่เมาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการประเมินว่าคู่นอนดูเป็นผู้ที่ไม่ได้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี จึงไม่จำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัย

3. การไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้าร่วมในการศึกษาวิจัยนี้จำนวน 33 รายเคยมีประสบการณ์ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี โดยในจำนวนนี้ 11 รายเป็นผู้ที่ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีในหนึ่งปีที่ผ่านมา พฤติกรรมการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีนี้ เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความเชื่อและสถานการณ์ต่างๆ

จากงานวิจัยนี้พบว่า ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายมีความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ แต่ขณะเดียวกันบางรายก็ยังมีความเชื่อที่ทำให้ไม่กล้าไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปประเด็นได้ดังนี้

3.1 ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์

ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์เป็นความเชื่อ ความคิด หรือทัศนคติของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่ส่งผลต่อการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี โดยผู้ที่ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีเป็นผู้ที่ตระหนักว่าตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี มีความไม่ไว้ใจคู่นอนของตนเอง ความต้องการทราบผลการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีเพื่อการวางแผนชีวิตในอนาคต และความมั่นใจว่าหากผลออกมาเป็นบวกจะยังคงใช้ชีวิตอย่างปกติได้

- **ตระหนักว่าตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีส่วนหนึ่งกล่าวว่าได้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยหรือถุงยางอนามัยฉีกขาด จึงกังวลว่าตนเองจะติดเชื้อเอชไอวี จึงตัดสินใจว่าควรจะต้องเข้ารับการตรวจเพราะตนเองมีภาวะเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

"ตอนที่สมัครใจไปตรวจเลือดเอง คือ ช่วงนั้นที่จะเสี่ยงๆหน่อยก็ประมาณปีหนึ่ง ก็ไม่ได้ใส่ถุง ก็เลยกลัวกลัวจนจิตตก ก็เลยไปตรวจ ตอนนั้นเจ็ดวันรู้ผล"

(BKK03, อายุ 21 ปี, กรุงเทพ)

"ถ้าเกิดรู้สึกว่าตัวเองเสี่ยงก็จะไปตรวจ เช่น มีแผลในปาก ไม่ได้ใส่ถุง ถุงแตกเวลาออรัลเซ็กส์ ก็จะไปตรวจ ตอนแรกๆ เป็นช่วงตอนที่หลังจากตรวจ ครั้งแรกปีละ 1-2 ครั้ง เป็นช่วงๆ บางปีก็บ่อย บางปีก็ไม่บ่อย"

(BKK15, อายุ 27 ปี, กรุงเทพ)

- **ความไม่ไว้ใจคู่นอนของตนเอง**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางรายที่ตัดสินใจไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีเนื่องจากไม่ไว้ใจคู่นอนของตนเอง เพราะในสังคมหรือกลุ่มเพื่อน มักจะมีคู่นอนหลายคน ทำให้บางครั้งเกิดความไม่ไว้ใจว่าคู่นอนของตนเองจะไปมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันกับผู้อื่นบ้างหรือไม่ และคู่นอนอาจจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ประกอบกับการที่ตนเองก็ไม่ได้ใช้ถุงยางาอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประจำ

"สิ่งที่ทำให้ตัดสินใจไปตรวจคือคิดว่าถึงเราจะรู้จักกับคู่ของเรามานานแล้ว เค้าก็น่าจะมีอะไรกันคนอื่นบ้างแล้วพอเรามีอะไรกัน ก็มีที่เราจะไม่ไว้ใจบ้าง ก็เลยทำให้คิด แล้วก็ไปตรวจ"

(BKK08, อายุ 21 ปี, กรุงเทพ)

"ในความคิดนะว่าคนที่เป็นแบบนี้มันไม่มีคนที่จริงใจกับเรา ในเมื่อเค้าคุยกับเราแต่เค้าจะแอบไปคุยกับใครแอบไปมีอะไรกับใครเราก็ไม่รู้ เพราะหลังๆ มาแฟนที่เชียงใหม่เราก็ไม่ได้คุยกันทุกวัน คนมันเยอะเราก็ไม่รู้ว่าเค้าจะไปคุยไปเอากับใครมาบ้างแล้วมากับเรา ก็เลยป้องกันไว้ดีกว่า"

(CHM04, อายุ 21 ปี, เชียงใหม่)

- **มั่นใจว่าหากผลออกมาเป็นบวกจะยังคงใช้ชีวิตอย่างปกติได้**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางรายมีการรับรู้เรื่องการติดเชื้อเอชไอวีทั้งจากประสบการณ์ของคนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนหรือญาติที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี บางรายมีการหาข้อมูลเพื่อสร้างความมั่นใจว่าหากติดเชื้อ

เอชไอวีจะยังคงดำรงชีวิตได้อย่างปกติ มีชีวิตได้อย่างยืนยาวหากดูแลรักษาตนเองเป็นอย่างดี การรับรู้ข้อมูลทั้งจากประสบการณ์ของผู้อื่นและการหาข้อมูลเองนี้ทำให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายส่วนหนึ่งมั่นใจว่าหากผลออกมาเป็นบวกจะยังคงใช้ชีวิตอย่างปกติได้ และกล้าที่จะเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี

"เมื่อก่อนเซฟทุกครั้งไม่เผลอ ก็เลยมั่นใจที่จะตรวจ แล้วแต่พอเราเผลอใช้ชีวิตเปลืองหลายครั้ง โดยที่เราไม่ป้องกัน มันรู้สึกว่าเราเสี่ยง แล้วมันสร้างในความคิดเราเลยนะว่าเราไม่แน่ใจเราไม่พร้อมที่จะยอมรับมันหรือเปล่า ถ้าปรากฏว่าเราเป็น จนวันหนึ่งที่เรารู้ว่าเพื่อนเราเป็น เราก็เลยรู้สึกว่าเรามีเพื่อนแล้วที่เค้าคงจะยอมรับเราได้ เราก็เลยกล้าไป"

(BKK17, อายุ 28 ปี, กรุงเทพ)

"ญาติที่ติดเชื้อเป็นผู้ชายครับ ไม่ได้เป็นเกย์ อยู่ที่หาดใหญ่ก็ในญาติเค้าพูดกัน เค้าอยู่มานานแล้ว ตั้งแต่ผมเด็กๆ ตอนนี้เค้าก็ยังอยู่ เป็นสิบปีแล้วแหละ เราก็คิดว่าเฮ้ย ขนาดว่าเค้าเป็นชาวบ้านไม่ได้มีความรู้ ไม่ได้จบสูง เค้าก็ยังแบบว่าก็กินยาตามหมอสั่ง ก็ยังอยู่มาได้นานเลย เพราะว่าเค้ามีความสุขกับชีวิตของเค้า ณ ตอนนี้มากกว่า ว่าต้องทำอะไร ไม่ได้ไปเศร้าเสียใจหรือว่าไปนึกถึงอดีต"

(BKK12, อายุ 22 ปี, กรุงเทพ)

"ตอนตรวจครั้งแรกมีคิดครับ เป็นก็เป็น ก็มันเป็นเพราะวิถีที่เราใช้ชีวิตที่ผ่านมา เพียงแต่ว่าเราจะใช้วิถีหลังจากนั้นยังไง ผมก็ถามไปเผื่อๆแล้ว ว่าเค้าดำรงชีวิตกันยังไง เค้ามีอะไรที่ทำร่วมกันได้ หรือต้องแยกออกจากคนอื่น"

(BKK05, อายุ 31 ปี, กรุงเทพ)

"รู้จักผู้ติดเชื้อหลายคน รู้สึกเฉยๆ เค้าก็ไม่แสดงอาการ เหมือนคนปกติ...หลังๆ ตอนที่รู้ว่าคนนั้นคนนี้ก็เป็น ความคิดเลยเปลี่ยน ตอนแรกก็ไม่เชื่อเพราะดูเค้าก็ผิวพรรณผ่องใส ดูไม่ออก เพราะความคิดตอนนั้นคนที่ติดเชื้อจะต้องผิวพรรณไม่ผ่องใส ผิวดำไหม้ เป็นตุ่ม เพราะตอนเด็กมีคนแถวบ้านเป็น ไปเห็นสภาพตอนที่เค้าไม่ไหว เลยฝังใจ...ตอนมาอยู่กรุงเทพใหม่ๆ รู้จักกับเพื่อนคนหนึ่ง เป็นคนจังหวัดเดียวกัน เป็นคนบ้านเดียวกันกับเพื่อนที่สนิทด้วย ก็เลยสนิทกัน พี่เค้าบอกว่าให้ลองไปตรวจดู มันไม่เหมือนแต่ก่อนแล้ว มียากินอยู่ได้เหมือนคนทั่วๆไป"

(BKK15, อายุ 27 ปี, กรุงเทพ)

- **ต้องการทราบผลเลือดเพื่อการวางแผนชีวิตในอนาคต**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายกล่าวว่าการได้ทราบผลการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีจะช่วยให้วางแผนสำหรับอนาคตได้ดีขึ้น ไม่ว่าผลจะออกมาเป็นบวกหรือลบ ทั้งเรื่องการดูแลสุขภาพของตนเองและการป้องกันการแพร่เชื้อให้กับคู่นอน การตัดสินใจไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี จึงเป็นเพราะต้องการที่จะวางแผนชีวิตตนเองในอนาคต

"ต้องการทราบผลเพราะเรามีเป้าหมายชีวิตว่าเราจะทำอะไร ตัวเรามีคุณค่า ทุกคนจะดูแลตัวเอง ถ้าคนคิดว่าเรื่อยๆ สนุก เค้าก็ไม่คิดอะไร ด้วยความเป็นเกย์ตัวคนเดียว ถ้าไม่มีแฟนก็ไม่มีลูก เป็นเอดส์ก็เป็น เป็นเกย์ ไม่ต้องรับผิดชอบ แต่คนที่ตั้งใจมีลูกมีหลาน ก็เป็นไม่ได้ ต้องรู้สถานะ เพราะถ้าเราเป็นเอดส์ เราจะได้ไม่ต้องมี แต่คนอื่นแบบถ้าพ่อแม่ตาย ก็จบ เราก็ตาย ตัวคนเดียว ไม่ต้องซีเรียส ถึงเวลาก็ตาย เอดส์ไม่น่ากลัว"

(CHM01, อายุ 30 ปี, เชียงใหม่)

"อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด ถ้าไม่ยอมรับแล้วผมโทรม แต่ถ้าไปตรวจปุ๊บเป็น เรารับยาก็ไม่เป็นไร ...ถ้าเราไม่รู้เราเป็นหรือไม่เป็น ก็ไม่รู้ แต่ถ้าผลเลือดออกมาเราเป็น แล้วไปมีกับคนอื่น แล้วคนอื่นติดจะทำไง"

(CHM02, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

"ถ้ารู้ผลก็ดี จะได้รู้แล้วควบคุมได้ แต่ถ้าไม่รู้ผลเราก็จะกังวลไปเป็นพักๆ"

(CHM10, อายุ 22 ปี, เชียงใหม่)

"ถ้าเราไม่ไปตรวจ เราดูเลตัวเองไม่ถูก ไม่ดูแลตัวเอง CD4 ก็จะลด มีโรคแทรก การเสียชีวิตก็จะง่ายขึ้น เราไปตรวจ กินยา สามารถดูแลตัวเอง ไม่มีโรค"

(BKK15, อายุ 27 ปี, กรุงเทพ)

"นาทีสุดท้ายก็คิดว่าก็ไปตรวจก็ไม่เห็นจะมีอะไร ตรวจก็ตรวจ เจอก็เจอ ถึงวันหนึ่งถ้าไม่ไปตรวจแล้วอาการมันแสดงออกมาเอง เป็นก็ต้องเป็นอยู่ดี ถ้างั้นก็อย่าไปกลัวเลย ไปตรวจเถอะ บอกกับตัวเองอย่างนี้ ก็เลยไป มีเตรียมใจ เตรียมใจมากๆ คือ นั่งลุ้นอยู่ช่วงเวลาครึ่งชั่วโมงที่รอผลว่าจะเอายังไงดีกับชีวิต"

(BKK07, อายุ 33 ปี, กรุงเทพ)

จากการสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในครั้งนี้พบว่ามีความเชื่อที่หลากหลายที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี โดยผู้ที่ไปตรวจกล่าวถึงประโยชน์สำคัญที่ได้รับจากการ

ทราบผลคือความรู้สึกสบายใจ (หากทราบผลว่าไม่ได้ติดเชื้อ) การวางแผนชีวิตในอนาคตสำหรับการดูแลรักษาตัวเองและชีวิตในด้านอื่นๆ และการทราบสถานะผลเลือดของตนเองเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่น

3.2 ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

การสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในงานวิจัยนี้พบว่านอกจากจะมีความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์แล้ว ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายโดยส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงความเชื่อที่หลากหลายที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ซึ่งได้แก่ความคิดและทัศนคติที่มีต่อการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี จนส่งผลให้ไม่เข้าไปรับบริการ

จากข้อมูลงานวิจัยอื่นๆที่ดำเนินการในช่วงที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยหลักที่ทำให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายไม่ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีคือการกลัวผลตรวจ กังวลเรื่องความลับของผลตรวจ และคิดว่าตนเองไม่มีความเสี่ยง การศึกษาวิจัยนี้จึงได้สัมภาษณ์ในเชิงลึกเพื่อทำความเข้าใจความเชื่อดังกล่าว

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าชายมีเพศสัมพันธ์กับชายส่วนใหญ่ที่ไม่เข้ารับการตรวจเพื่อหาเชื้อเอชไอวีเนื่องมาจากการกลัวผลตรวจ โดยที่เหตุผลของการกลัวผลตรวจนั้นมีทั้งการกังวลเรื่องความรู้สึกของบุคคลในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด กลัวเรื่องความลับของผลตรวจ กลัวเรื่องการดำเนินชีวิตหากตรวจพบว่าติดเชื้อเอชไอวี กลัวทำใจรับตัวเองไม่ได้หากพบว่าติดเชื้อเอชไอวีอันเนื่องจากการมีภาพของผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีในแง่ลบ และกลัวสังคมไม่ยอมรับและถูกเบียดขับจากสังคม นอกจากนี้ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางส่วนที่ไม่ต้องการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี เพราะคิดว่าตนเองไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

- **การกลัวผลตรวจเนื่องจากกังวลต่อความรู้สึกของคนในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่ไม่เข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี สาเหตุหนึ่งมาจากการที่พวกเขารู้สึกกังวลใจและเป็นห่วงความรู้สึกของคนในครอบครัว แฟน และเพื่อน ต่อผลการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี โดยเรื่องที่กังวลคือการไม่ต้องการให้บุคคลรอบข้างทราบว่าตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยง กลัวผลจากการตีตราและเลือกปฏิบัติที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง และจะทำให้บุคคลรอบข้างมีความรู้สึกที่ไม่ดี

“ใช่กลัวว่าถ้ารู้ผลมันจะทำให้เราทรุดลงไป ช่วงนั้นแบบเครียดไม่กล้าไป กลัวคนรอบข้างด้วย สังคม เราไม่รู้ว่าสมมติไปตรวจแล้วเป็น เราไม่รู้จะบอกเค้ายังไงดี เราไม่รู้ว่าเราจะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมยังไง ถึงแม้ว่าตามสื่อปัจจุบันจะทำให้คนเข้าถึงได้ง่ายขึ้น แต่ด้วยความรู้สึกของสังคมรอบข้าง ยังไงเชื่อว่าลึกๆแล้วเค้าก็ไม่ได้อยากจะเข้าใกล้เรา ถ้าสมมติเราเป็น ผมเชื่ออย่างนั้น มันเป็นความรู้สึกของแต่ละคน ทุกคนเลยครับ

เพื่อนๆ ครอบครัว คนอื่นๆที่เราไม่รู้จักผมไม่ได้สนใจอยู่แล้ว เพราะเค้าไม่ได้มารับรู้เรื่องราวในชีวิตของผม จะมีแต่เพื่อนๆ ครอบครัวนี่แหละ ที่ผมแคร์"

(BKK07, อายุ 33 ปี, กรุงเทพ)

"กลัวเค้าจะคิดว่าเราจะเสี่ยงหรือเปล่า กลัวเค้าเราไปทำไรมาหรือเปล่ากลัวพ่อแม่คิดมาก"

(CHM02, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

"มันก็ต้องอยู่ด้วยกัน ขอเวลาให้มันผ่านตรงนี้ไปก่อน แล้วค่อยไปตรวจด้วยกัน ที่กดดันอีกอย่างหนึ่งคือ แม่ของเค้าก็ติดเชื้อเอชไอวีซึ่งติดจากแฟนใหม่ที่อยู่ด้วยปัจจุบัน แล้วถ้าเราติดแล้วเราจะไปบอกแม่เค้ายังไง เพราะตอนนี้แม่เค้ายังมองว่าชดใช้กรรมอยู่ ถ้าวันหนึ่งเราติดแล้วไปบอกแม่เค้า แม่เค้าไม่เสียใจเหรอ คือผมแคร์คนอื่นมากกว่าแคร์ตัวเอง เลยรู้สึกว่าถ้าจะตรวจทุกอย่างต้องพร้อม แล้วไม่มีใครมาว่าเราได้ว่าล้มเหลวในชีวิต"

(CHM06, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

- **กลัวเรื่องความลับของผลตรวจ**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายส่วนหนึ่งกล่าวถึงสาเหตุที่ไม่ต้องการเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี เนื่องจากกังวลว่าผลตรวจจะไม่เป็นความลับ ทั้งจากการเข้าไปรับบริการจากสถานพยาบาล หรือการพบปะกับคนรู้จักในสถานที่ที่ไปตรวจ นอกจากนี้บางรายยังกังวลว่าจะมีผู้อื่นทราบว่าตนเข้ารับการตรวจ เพราะไม่ต้องการให้ใครทราบว่าตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยงและไม่ต้องการบอกผลตรวจกับใครไม่ว่าผลที่ออกมาจะเป็นบวกหรือลบ และหากจะต้องเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี จะเลือกเข้ารับการตรวจในสถานที่ที่จะไม่พบกับคนรู้จัก เช่นการไปตรวจที่สถานพยาบาลต่างจังหวัด

"ผมกลัวอย่างเดียวกลัวคนรู้ ผมอยากไปตรวจนะ ไม่ใช่ไม่อยากตรวจ แต่กลัวว่าคนอื่นจะรู้มั้ย กลัวเรื่องนี้อย่างเดียว ผมรู้คนเดียวก็พอแล้ว ผมรู้ว่าผมรับได้แน่นอนเพราะว่ามันไม่ได้ตายเลย มันไม่ขนาดนั้นไง กินยาก็ได้แต่ผมไม่อยากให้คนอื่นรู้ กลัวสถานพยาบาลไม่มีความลับ...เพื่อนเล่าแล้วผมก็ไม่อยากไป พอเข้าไปตรวจปุ๊บคนตรวจก็เรียกเลยว่าเรามาตรวจเลือด คนอื่นก็รู้หมดใช่ปะ ก็คือบางทีไม่ขอชื่อจริงนะครับแต่ว่าพอเรียกชื่อเค้าเรียกเต็มเลย ตอนไปไม่ลงชื่อจริงหรอกพอเรียกเข้าห้องเราแนบบัตรประชาชนให้เค้าไงเรียกชื่อจริงไปเลยเพื่อนบอก แล้วเป็นความลับตรงไหนกัน ก็คือกังวลในเรื่องนี้ด้วย ว่าจะโดนไปพูดต่อรึเปล่า"

(CHM10, อายุ 22 ปี, เชียงใหม่)

“ตรวจ แต่คงไม่ขับรถไปตรวจ ถ้าเจอมีบูธ คงตรวจ เพราะคิดว่าเราไม่รู้จักเขา ตรวจกับคนรู้จัก เราอาจจะอาย ตรวจกับคนอื่นเราอาจจะไม่อาย ถ้าผลออกมาเป็นเอดส์ แล้วคนรู้จักรู้ กลัวเค้าเอาเราไปพูด”

(CHM12, อายุ 21 ปี, เชียงใหม่)

“แต่ถ้าเป็นไปได้ให้ไปตรวจ ผมไปตรวจต่างจังหวัดนะ ไม่ตรวจแถวนี้หรอก คือตรวจเสร็จแล้วอาจจะไปเที่ยวแล้วค่อยกลับมาดีกว่า แต่ก็จะมีคำถามว่า ตรวจรึยัง เคยตรวจเลือดมั้ย ตรวจครั้งสุดท้ายเมื่อไหร่ สถานภาพเป็นยังไง มันทำให้เรารู้สึกว่าจะตรวจดีหรือไม่ตรวจดี”

(CHM06, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

นอกจากนี้ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่ไม่ต้องการเข้าตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี ยังให้ความเห็นว่ากระบวนการหรือวิธีการในการดูแลเรื่องความรู้สึก และการสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้เข้ารับการตรวจเป็นประเด็นสำคัญที่สถานบริการควรจะมีการพัฒนา เพื่อให้ผู้เข้ารับการตรวจมีความมั่นใจว่าหลังจากทราบผลตรวจแล้วจะได้รับการสนับสนุนอย่างรอบด้าน

“ต้องมีกระบวนการที่รองรับอารมณ์ ความรู้สึก ได้จริง มีเพื่อนที่ไปตรวจโครงการที่ผ่านมาพูดว่าถ้าเห็นคนจากศูนย์นั่งอยู่หน้าห้อง เค้ารู้สึกไม่ไว้ใจใครซักคน เค้าต้องบอกหมอให้สั่งให้คนนั้นไปซื้อของให้หน่อย ถึงจะกล้าออกจากห้อง การตรวจเอชไอวีไม่ใช่เรื่องน่ากลัว แต่ถามว่าถ้ามันเกิดขึ้นกับชีวิตคุณ คุณรับได้มั้ย หรือคุณต้องการให้คนเข้าโครงการ อยากให้คนตรวจเยอะๆ แต่เค้าจะเป็นยังไงช่างหัวเค้า เค้าจะกลับไปตายที่บ้านก็ช่างเค้าเหรอ อย่างที่ผมส่งเพื่อนไปตรวจ แล้วเค้าหนีไปต่างจังหวัด มันเป็นความผิดของผมนะ เค้าทำธุรกิจกำลังรุ่ง อยู่ๆเราไปทำลายธุรกิจเค้า เราแนะนำเค้าไปตรวจ พอรู้ผล ธุรกิจเค้าพังต่อหน้าเรา แล้วเค้าต้องหนีไปอยู่ที่อื่น ผมมีเพื่อนอยู่คนหนึ่ง เค้าย้ายจากเชียงใหม่มาอยู่กรุงเทพ ทำไมเค้าต้องย้ายจากสังคมหนึ่งเพื่อไปอยู่สังคมอื่นที่เค้าไม่มีครอบครัวอยู่ เพราะเค้ากลัว ดังนั้นจึงต้องมีกิจกรรม หรือมีอะไรที่สนับสนุนเค้าหลังจากที่ไปตรวจ หรืออะไรก็ได้ที่ทำให้สังคมหยุดพูดหยุดถามเรื่องสถานะว่าติดหรือไม่ติด ถ้ามีใครถามเราก็จะอยู่ไม่สุข”

(CHM06, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

- **กลัวเรื่องการดำเนินชีวิตหลังการตรวจหากพบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่ไม่ต้องการเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชวีกลัวที่จะต้องรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในชีวิต ไม่ว่าจะเป็น เรื่องงาน เรื่องครอบครัว เรื่องแฟน และกังวลว่าจะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไรหากพบว่าตนเองเป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี

“คิดว่าน่าจะเปลี่ยนแปลง เพราะผมก็ยังไม่รู้เหมือนกัน ว่าถ้าผมไปตรวจแล้วผลออกมาเป็นบวก ผมจะทำอย่างไรกับชีวิตต่อไป ผมว่าผมต้องเครียด ต่อให้ดูแลตัวเองดีแค่ไหนก็ตาม แต่เรารู้อยู่แก่ใจว่าเลือดเราเป็นบวก เชื่อว่าหลายๆคนไม่มีใครทำใจได้ ชีวิตน่าจะเปลี่ยนนะ แต่ไม่รู้ว่าจะเปลี่ยนไปในทางไหน อาจจะทำใจอยู่นานกว่าจะกลับฟื้นขึ้นมาได้ มันก็มีอยู่สองอย่าง ถ้าทำใจได้ก็โอเค ถ้าทำใจไม่ได้ ก็คงรักษาไปตามอาการ อันนี้พูดจริงๆ”

(BKK07, อายุ 33 ปี, กรุงเทพ)

“ก็กลัวเหมือนกัน กลัวที่จะเป็น ไม่รู้จะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไรถ้าสมมติว่าเป็น”

(CHM06, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

“เราก็กลัว เป็นแล้วยังไงต่อ ทุกอย่างมันจะเปลี่ยนไปหรือเปล่า เรื่องงาน เรื่องแฟน เรื่องครอบครัว ไม่รู้เหมือนกันครับ คิดไม่ออก แม่ก็คงจะไม่ว่าหรอก แม่คงจะปลอบๆ แต่ไม่รู้พ่อจะพูดยังไง แฟนก็ไม่รู้เหมือนกัน”

(CHM10, อายุ 22 ปี, เชียงใหม่)

“ยังไม่เคยไปตรวจหาเอชไอวี เคยแต่ตรวจเลือดปกติ เคยนั่งคุยกับเพื่อนอยู่ว่าอยากไปตรวจ เพื่อนก็กลัวเหมือนกัน ต่างคนต่างกลัว เราก็อยากตรวจให้รู้ไปเลยว่าเป็นหรือเปล่า เราก็ลุ้นอยู่ ก็กลัว เราก็เป็นคนชอบเที่ยวกลางคืน ก็ไม่กล้าไปตรวจ พวกเพื่อนก็ไม่มีใครกล้าไป ก็อยากตรวจ เคยคุยกับเพื่อนว่าถ้าเป็นขึ้นมาทำอย่างไรต่อไป ทำใจได้มั๊ยที่จะต้องไปวัดพระบาทน้ำพุ แต่ถ้าตรวจออกมาไม่ได้เป็นอะไรมันก็โอเค โล่งตอนนี้แบบอยากตรวจมากแต่ไม่กล้าไป อยากรู้ว่าเรามีเชื้อเอชไอวีหรือเปล่า อยากโล่งใจ”

(BKK10, อายุ 20 ปี, กรุงเทพ)

“ไม่ได้คิดว่าจะไปตรวจเลือด ถ้ามีบูธมาตรวจให้อาจจะตรวจ แต่ไม่ได้คิดว่าวันพรุ่งนี้ไปตรวจ เพราะเรามั่นใจว่าไม่เป็น อีกอย่างก็กลัวผล ถ้าเกิดว่าเราเป็นทำตัวอย่างไร บอกพ่อแม่ยังไง กลัวผลมากกว่าว่าถ้ารู้ผลปุ๊บจะอย่างไร”

(CHM12, อายุ 21 ปี, เชียงใหม่)

บางรายยังรู้สึกว่าตัวเองไม่พร้อมที่จะเข้ารับการตรวจ โดยที่ความรู้สึกนี้เกิดจากความกังวลในเรื่องผลตรวจและการดำเนินชีวิตหลังจากที่ทราบผล ทั้งเรื่องการเรียน เรื่องงาน เรื่องแฟน และเรื่องความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งบางคนให้เหตุผลว่าก่อนเข้าตรวจ จะต้องเตรียมความพร้อมจัดการเรื่องความรู้สึกมาก่อนและบาง

รายต้องการให้ตัวเองมีความมั่นคงในชีวิตโดยเฉพาะเรื่องทุนทรัพย์ในระดับหนึ่งก่อนจึงจะเข้ารับการตรวจ เพราะหากผลการตรวจออกมาว่าติดเชื้อเอชไอวี อย่างน้อยก็จะสามารถจัดการดูแลตัวเองได้

"มีครับ เป็นเพื่อนสนิทกัน ก็มีอยู่ช่วงหนึ่งเหมือนจะอยากตรวจ พอไปๆมาๆไม่อยากตรวจแล้ว คืออาจจะมีเหตุผลในเรื่องของความกลัวมาก จนทำให้เปลี่ยนใจ เพราะส่วนใหญ่ใครจะตรวจผมจะแนะนำมาที่นี่ เพราะถูกจุดถูกเรื่องเลย มีบริการพาไปตรวจ แนะนำแล้ว ก็โทรคุยนัดกันเรียบร้อยว่าจะส่งตรวจ แต่ไม่มาตรวจ เราก็ไม่กล้าถาม เพราะว่าเราสนทนาแล้ว สนใจแล้ว ติดต่อ ติดตามแล้ว แต่ไม่เข้ากระบวนการ ก็คงไม่ถามแล้วว่าทำไม ยังไง เพราะเป็นเรื่องสิทธิของเค้าที่ยังไม่พร้อมตรวจ แล้วอีกอย่างแสดงว่าเค้าไม่ได้เตรียมใจ มันค่อนข้างละเอียดอ่อน"

(BKK05, อายุ 31 ปี, กรุงเทพ)

"ถ้าเราเป็นจริงๆเราก็ต้องเปลี่ยนพฤติกรรมเราเองด้วย ต้องจัดระเบียบชีวิตตัวเองใหม่ แต่ตอนนี้ยังไม่พร้อม ขอเรียนจบก่อน แต่ถ้าวันหนึ่งต้องไปตรวจระหว่างนี้ก็ต้องไป สมมุติว่าไม่สบายเข้าโรงพยาบาลเค้าเจาะเลือดไปตรวจอะไรอย่างนี้ถึงจะโอเค"

(BKK14, อายุ 21 ปี, กรุงเทพ)

"ก็อย่างที่บอกคือพร้อมในเรื่องความรู้สึก ต้องเตรียมความพร้อมก่อนตรวจเลือด ถ้ามันมีอะไรกับชีวิตเยอะก็ต้องเตรียมเยอะ ถ้าไม่มีแฟนตัดสินใจปุ๊บตรวจปั๊บ แต่พอมีแฟน มีงาน มีภาระ มันต้องคิดให้หมด"

(CHM06, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

"ไม่กล้าชวนแฟน ขนาดตัวเองยังไม่กล้าไป ก็มีการประสานงานกันอยู่ แต่ไม่ได้ชวนกันไปตรวจ ตอนนี้ขอไม่รับรู้อะไรไว้ก่อน ถ้ามันเกิดหรือไม่เกิดก็ขอให้พอมีทุนทรัพย์ค้ำยันไว้ก่อน ถ้าทราบเลยจะหมดกำลังใจทำงาน ก็ขอให้ยืนได้ด้วยตัวเองก่อน ไม่ว่าผลจะออกมาเป็นบวกหรือลบก็แล้วแต่ก็ขอให้อย่างน้อยเรามีการจัดสรรปันส่วนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว"

(BKK11, อายุ 21 ปี, กรุงเทพ)

- **กลัวทำใจรับไม่ได้หากรู้ว่าติดเชื้อเอชไอวี**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายส่วนใหญ่ยังคงคิดถึงภาพของผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีในเชิงลบ ซึ่งอาจพบเห็นมาจากสื่อต่างๆ หรือประสบการณ์ในชีวิตของตนเอง โดยภาพที่รับรู้ส่วนมากคือ อาการผอม ดำ โทรม เป็นตุ่มตามตัว และในที่สุดต้องไปอยู่วัดพระบาทน้ำพุ ในขณะที่บางคนไม่ต้องการทราบผลเนื่องจากกลัวว่าหากทราบแล้วจะตรอมใจและทำให้อาการยิ่งทรุดหนักเนื่องจากกังวลว่าตนเองจะกลายเป็นแบบภาพที่เคยรับรู้

หรือเคยเห็นมาก่อน และอาจทำให้เสียชีวิตเร็วขึ้น จึงคิดว่าการป้องกันคือการไม่ต้องรับรู้ผลการตรวจเอชไอวีของตนเองเพื่อไม่ให้มีความกังวลดังกล่าว

“กลัวเป็น เท่าที่รู้มากลัวว่าเป็นแล้วมันจะผอม จะดำ หน้าจะโทรม สุดท้ายแล้วจะเป็นตุ่ม เหมือนคนเป็นเอดส์ทั่วไป แล้วสุดท้ายก็ตาย สุดท้ายไปอยู่วัดพระบาทน้ำพุ กลัวอนาคตสุดท้ายอยู่แค่นี้ กลัว เหมือนกับไม่กล้าสู้ความจริง ไม่กล้าสู้ผลที่ออกมา”

(BKK10, อายุ 20 ปี, กรุงเทพ)

“เราไม่กลัวสังคมรังเกียจ กลัวตัวเองทำใจไม่ได้ที่เป็น พี่ที่ตายนี่คือเค้าตรอมใจ เค้ารับไม่ได้ เค้าเป็นนางงาม อยู่บ้านคนเดียว แล้วเค้าเครียด ตรอมใจ ไม่ออกไปไหนตั้งแต่เป็น”

(CHM12, อายุ 21 ปี, เชียงใหม่)

“ตอนแรกผมไม่กล้าตรวจ ก็ยังคุยกับเพื่อนว่า เอดส์ป้องกันได้ด้วยการไม่ไปตรวจ ก็ไม่ไปตรวจเราก็ไม่รู้ไงว่าเราเป็น คือกลัวเป็น เป็นแล้วแบบเราจะต้องเศร้า ต้องทรุดแน่ ถ้าเรารู้แบบว่าเราเป็น คือเมื่อก่อนเห็นภาพ เหมือนในโฆษณา สื่อ แบบคนเป็นมันรับสภาพไม่ได้เลย คือดูแบบวัดพระบาทน้ำพุ”

(CHM07, อายุ 23 ปี, เชียงใหม่)

“ไม่เคยตรวจเลือดมีแต่บริจาคเลือด ไม่กล้าไปตรวจเพราะเราก็แบบเยอะ ก็เลยไม่ค่อยกล้า กลัวว่ารู้ผลแล้วจะรับไม่ได้ เค้าบอกว่าเป็นแล้วตายเร็วมาก รับไม่ได้ เพื่อนคนนั้นเป็นเพื่อนของเพื่อนผมไง เค้ารับไม่ได้คือไม่ยอมรับยาเลย เป็นแล้วก็ตายเร็วมาก เราก็คิดว่าทำไมมันเร็วจังเลย”

(CHM10, อายุ 22 ปี, เชียงใหม่)

“กลัวเป็นบวก กลัวเป็นแล้วจะรับสภาพตัวเองไม่ได้ ซึ่งถ้าเป็นอย่างนั้น ยิ่งทำให้จะไม่สบายมากขึ้นด้วย”

(BKK16, อายุ 29 ปี, กรุงเทพ)

“กลัวรับความจริงไม่ได้แค่นั้นเอง กลัวความจริงที่จะรู้ กลัวว่าถ้าผลเลือดเป็นบวกจะเป็นยังไงต่อไป ไม่ได้คิดว่ามันจะตายหรือไม่ตาย เหมือนกลัวว่าจะรู้ เหมือนดูผลสอบว่าจะตก”

(BKK19, อายุ 34 ปี, กรุงเทพ)

- **กลัวว่าสังคมจะไม่ยอมรับ ถูกกีดกันหรือเบียดขับจากสังคม**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายได้ให้เหตุผลที่ไม่ต้องการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี ส่วนหนึ่งเพราะกลัวว่าหากผลออกมาว่าติดเชื้อเอชไอวีแล้วสังคมจะไม่ยอมรับ กลัวเป็นที่รังเกียจของสังคมและคนรอบข้าง ถูกกีดกัน ตีตราและเลือกปฏิบัติ รวมถึงการถูกมองในแง่ลบ

"กลัวเป็น ถ้าเป็นแล้วจะทำยังไง คนรอบข้างไม่ยอมรับ กลัวสังคมรังเกียจ"

(CHM09, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

"ในกลุ่มเพื่อนบอกยอมรับกันได้แต่พอมีคนเดินผ่าน เหมือนจะติด ก็มองแล้วว่าติดแน่เลยเป็นแน่เลย แล้วถ้าวันหนึ่งเราเป็น เพื่อนจะไม่พูดต่อหรือ ถ้าไม่มีเรื่องพวกนี้เกิดขึ้นนะ ผมว่าคนกล้าจะไปตรวจเลือดเยอะขึ้น ผมเคยคบกิ๊กคนหนึ่ง ไปนั่งกินข้าวกัน เค้าชวนผมคุยว่าถ้าทำประกันสุขภาพ AIA จะต้องไปตรวจเลือด พอดีมีเกย์โต๊ะข้างๆ จะสมัครประกันชีวิต ไปตรวจเลือดแล้วเป็นเอดส์ ทำประกันชีวิตไม่ได้ แล้วเค้ามาเล่าให้เราฟัง ขนาดคนนอกวงการนะ เรายังรู้เลย"

(CHM06, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

"กลัวโดนรังเกียจแล้วก็กลัวโดนมองในด้านลบ ประมาณว่ามันเป็นแล้วมั๊งมันถึงไม่ยอมบอก สมมุติว่าเราอาจจะไม่เป็น แต่เราไม่บอกว่าเป็นหรือไม่เป็น บอกแค่เราไปตรวจมาเค้าก็ต้องคิดล่ะ ก็เลยกลัวเค้าคิดว่าเราเป็นแล้ว"

(CHM10, อายุ 22 ปี, เชียงใหม่)

- **คิดว่าตนเองไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี**

นอกจากการกลัวผลตรวจ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในกรุงเทพและเชียงใหม่ยังรู้สึกว่าไม่ได้อยู่ในสภาวะที่มีความเสี่ยงจึงไม่จำเป็นที่ต้องเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี เช่นคิดว่าส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัยหรือคิดว่าตนเองมีเพศสัมพันธ์เฉพาะกับแฟนหรือคู่นอนของตนเองเท่านั้น จึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี

"ปัจจัยที่จะมีผลในการไปตรวจหรือไม่ไปตรวจ คือใครจะชวนไป แล้วไปเมื่อไหร่ กับใครมากกว่า การกังวลไม่ได้เป็นปัจจัยให้ไปตรวจหรือไม่ไปตรวจ นอกจากว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นลืมใส่ถุงยาง หรือว่าถุงยางแตกอะไรแบบนี้ น่าจะเป็นเหตุผลอันนั้นมากกว่าถึงจะอยากไป แต่ถ้าใช้อยู่ตลอด ก็คงไม่ได้มีแรงผลักดันให้ไปเท่าไหร่ มากกว่าการที่เพื่อนชวนไป...ก็กังวล แต่ไม่ได้ไปตรวจตอนนั้น แล้วก็ไม่กล้าไปตรวจ ที่ไม่กล้า

เพราะว่าไม่ได้กังวลขนาดถึงขั้นที่จะต้องไปตรวจ คิดว่าตัวเองน่าจะเซฟพอประมาณ เลยยังไม่ได้อยากจะไปตรวจเท่าไหร่"

(BKK12, อายุ 22 ปี, กรุงเทพ)

"ผมถามเค้าว่าทำอย่างไรถึงกล้าไปตรวจบ่อยๆ เพื่อนบอกว่าเค้าใส่ถุงยางตลอดเลยไม่กลัว แต่สิ่งหนึ่งที่ผมคิดว่าไม่อยากไปตรวจก็คือผมไม่มีความเสี่ยงไง"

(CHM10, อายุ 22 ปี, เชียงใหม่)

"ปัจจุบันไม่คิด กลัวที่จะรู้ผล เป็นคนที่กลัวรับไม่ได้ กังวลตั้งแต่แรก ก็เลยไม่กล้าตรวจ เรามั่นใจตัวเองว่าเราไม่เป็นเลยไม่ตรวจ"

(CHM12, อายุ 21 ปี, เชียงใหม่)

จากการสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในครั้งนี้พบว่ามีความเชื่อหลายประการที่ทำให้ไม่ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี เหตุผลสำคัญได้แก่การกลัวผลการตรวจ ซึ่งหากพบว่าผลเลือดเป็นบวก นั่นหมายถึงการจัดการกับความรู้สึกของตนเอง ครอบครัว เพื่อน และสังคมรอบข้าง การสูญเสียเป้าหมายในชีวิตที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการมีทัศนคติในเชิงลบกับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี และผลจากการตีตราและเลือกปฏิบัติของคนในสังคม รวมทั้งไม่มั่นใจในการรักษาความลับในกระบวนการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี

4. เทคนิคที่ทำให้ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี

แม้ว่าชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้าร่วมในงานวิจัยนี้จะมีความเชื่อที่หลากหลายซึ่งอาจส่งผลต่อการมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ คือการไม่ใช้ถุงยางอนามัยและการไม่ไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี แต่ในหลายๆสถานการณ์ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายก็มีเทคนิคที่ใช้จนนำไปสู่การมีพฤติกรรมพึงประสงค์ได้

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายต่างมีเทคนิคที่ใช้ในการต่อรองเพื่อใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอน การพกพาถุงยางอนามัยไว้กับตัว หรือการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์เมื่อคู่นอนต่อรองไม่ให้ใช้ถุงยางอนามัย

"ใช้ครับ เราพกติดตัวเลยใส่กระเป๋า ก็มีทะเลาะกับแฟนบ่อยมากเรื่องที่เราพกถุงยางติดตัว เค้าก็ว่าจะไปเอากับใครอะไรอย่างนี้ ผมก็จะพูดว่าไม่พกสิแปลก อย่างน้อยเราก็ป้องกันตัวเองไม่ใช่ไปเอาคนอื่นมั่วแล้วไม่ใส่ถุงยางก็จุดประเด็นขึ้นมาทะเลาะกัน ถ้าเค้าเข้าใจเค้าก็รับได้ สุดท้ายเค้ารับได้ ก็ใช้ปกติ...ใช้ถุงยาง

ทุกครั้งครับส่วนมากจะเป็นผมเองที่ตัดสินใจให้ใส่ถุงยางคือ พูดง่ายๆคือผมเป็นรับ แฟนเป็นรุก พบว่าส่วนมากเค้าจะไม่ใช้ ถ้าพูดตรงๆ เค้าก็ว่ามันเอาไม่มันส์ แล้วผมก็บอกว่า แต่ยังไงคุณก็มีความเสี่ยงสูง ไม่ว่าจะกี่คนๆ คุณก็ต้องใส่ โอเคใส่ถุงยางมันอาจจะเจ็บกว่าไม่ใส่ ถ้าไม่ได้ใช้เจลมันอาจจะเจ็บกว่า แต่ถ้าเรายอมเจ็บแล้วเราปลอดภัย เราก็ยอมอ่ะ เราก็ต้องบอกว่าไม่ใช่ไม่ไว้ใจ แต่ว่าเรื่องนี้มันก็ต้องด้วยกันทั้งคู่ ผมพูดบอกเค้าให้ใส่ถุงยาง เค้าก็โอเค"

(BKK01, อายุ 19 ปี, กรุงเทพ)

"เราก็ปฏิเสธไปเลยว่าถ้าไม่มีถุงยางก็ไม่ให้เอาเลย เพราะเรามองว่าเค้าหวังเพียงเรื่องเพศสัมพันธ์เพียงอย่างเดียว เค้าไม่ได้หวังเรื่องอื่น ผมแอนตี้มากจริงๆ บอกตรงๆไม่ต้องการมีเพศสัมพันธ์"

(BKK04, อายุ 21 ปี, กรุงเทพ)

"เริ่มกลัวครับ เพราะว่าโรคมาเร็ว เราก็กลัว ขนาดพี่เค้าเป็นทหารเลยนะ ประมาณว่าเป็นเสือใบ เค้าไม่อยากใส่ถุงยาง แต่เราว่าเราขอ แบบว่าเราคุยทุกคนที่จะเข้ามาว่าขอใส่ถุง เพราะว่าขอเซฟก่อน เพราะว่าช่วงนี้ก็ไม่รู้ว่าใครมีอะไรกับใครบ้าง"

(CHM08, อายุ 24 ปี, เชียงใหม่)

"สดเหรอครับ ไม่เอาครับ อันนี้เฉพาะเคสของที่ไปเจอกันในผับนะ ไม่มีครับ กล้ายืนยันครับ ถ้าเขาจะขอสดก็เหวี่ยงกลับบ้านเลย"

(CHM09, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

สำหรับพฤติกรรมการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่ให้สัมภาษณ์ในการศึกษาวิจัยนี้กล่าวว่าก่อนที่จะไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีจะพูดคุยกับเพื่อนหรือหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ โดยจะช่วยเพิ่มความเข้าใจและยอมรับว่าเอดส์เป็นโรคที่สามารถดูแลรักษาได้ และการได้ทราบผลเร็วจะช่วยให้วางแผนการดูแลรักษาได้อย่างทันท่วงที

"เพื่อนแนะนำให้ไปตรวจ เค้าก็อธิบายให้เราฟังว่ามันไม่น่ากลัวอย่างที่คิดก็อยากให้ลองไปตรวจดู ก็เลยไปก็จริงอย่างที่เพื่อนบอก ก็ไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด ก็คือถ้าสมมติตรวจแล้วเจอ ก็รักษาไปตามอาการ เค้าก็ดูแลเรา มันก็ทำให้เราสบายใจขึ้น...เค้าก็บอกว่าให้ไปตรวจเถอะ อย่างน้อยเจอหรือไม่เจอ ค่อยว่ากันอีกที ถ้าไม่เจอก็โอเคปลอดภัย ถ้าสมมติตรวจเจอเราก็ไม่ทิ้งคุณ รักษากันไปตลอด ไม่ทิ้งกัน คือก็ไปเถอะเป็นไม่เป็นก็อีกเรื่องหนึ่ง สมมติไม่ไป ถ้ามันจะเป็นอย่างอื่นเดี๋ยวมันก็ต้องแสดงอาการ ก็ไปตรวจวันนี้เลยดีกว่าถ้าเจอจะได้รักษา"

(BKK07, อายุ 33 ปี, กรุงเทพ)

“อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด ถ้าไม่ยอมรับแล้วผมโทรม แต่ถ้าไปตรวจปุ๊บเป็น เรารับยาก็ไม่เป็นไร”

(CHM02, อายุ 27 ปี, เชียงใหม่)

นอกจากนี้ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายหลายรายที่ไม่กล้าไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีกล่าวว่าเลือกที่จะไปบริจาคโลหิตแทน โดยหลังจากที่บริจาคโลหิตแล้วหากสภากาชาดรับเลือดของตนเองไปได้แสดงว่าตนเองไม่ได้ติดเชื้อเอชไอวีหรือในบางรายกล่าวว่าหลังจากที่ได้บริจาคโลหิตไปแล้วจะได้รับจดหมายส่งมาเพื่อแจ้งผล

“ถ้ามีคูปองให้ตรวจที่สถานพยาบาลทั่วไปจะไม่ตรวจ เพราะเราไม่มั่นใจในการเก็บรักษาข้อมูล แต่ถ้าเราไม่ไปโครงการ หรือ สถานพยาบาลที่คุ้นเคยผมก็จะใช้วิธีบริจาคเลือด เพราะถ้าตรวจพบเค้าจะส่งผลมาทันที เหมือนการตรวจประจำปีของบริษัท”

(BKK09, อายุ 31 ปี, กรุงเทพ)

“ตอนเรียนอยู่มหาวิทยาลัย เค้ามีบริจาคเลือดบ่อยมาก แล้วเราก็บริจาคตลอดเลย แล้วมันก็ผ่านตลอด ก็เลยคิดว่าเค้าคงตรวจแล้ว ก็เลยไม่ได้คิดไปตรวจหาเชื้อเอชไอวีอย่างจริงจัง...เคยบริจาคเลือดที่มหาวิทยาลัย มันมีใบออกมายืนยันเลือดของเรา มันเขียนเลยว่าไม่ติดเชื้อเอชไอวี ในใบนั้นเขียนเลยว่าเลือดของท่านเป็นเลือดที่สามารถนำไปใช้การได้โดยไม่ติดเชื้อเอชไอวี ระบุแบบนี้เลยในใบที่ส่งมาทุกครั้งแล้วมีระบุว่าเลือดของท่านได้นำไปใช้ประโยชน์แล้วอะไรอย่างนี้ ก็เลยคิดว่าน่าจะโอเค”

(BKK12, อายุ 22 ปี, กรุงเทพ)

เทคนิคต่างๆเหล่านี้เป็นสิ่งที่จะเอาชนะอุปสรรคเพื่อให้มีพฤติกรรมพึงประสงค์ได้ การส่งเสริมให้มีความมั่นใจ เพิ่มทักษะด้านการต่อรองเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอน การให้ข้อมูลและทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีจะช่วยให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเพิ่มความเชื่อมั่นและกล้าที่จะไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีมากขึ้น รวมถึงอาจพัฒนารูปแบบบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีและการแจ้งผลควบคู่ไปกับการบริจาคโลหิตและการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริจาคโลหิต

5. บริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี

จากการสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในพื้นที่กรุงเทพพบว่าสถานที่ที่ไปรับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีได้แก่คลีนิคนิรนาม (สภากาชาด) คลีนิคชุมชนสีลม สมาคมฟ้าสีรุ้ง และโรงพยาบาลบางรัก

“เพราะนิรนามมันเป็นความลับครับ และผลชัวร์ เพื่อนไปตรวจก่อน เพื่อนที่คบกันมาเป็นสิบปี เค้าบอกว่าเค้าไปตรวจที่นี่ สุภาพ แล้วเค้าเข้าใจความเป็นเกย์ของเรา คือเราไม่ได้บอกครับ คือไปถึงก็เจาะเลือดตรวจเลย คือการให้ความรู้ ที่นิรนามเค้าเข้าใจตัวเราดีเลย”

(BKK03, อายุ 21ปี, กรุงเทพ)

“ก็มีตรวจของคลีนิคนิรนามก็ไปตรวจเอง เพราะเวลาปัสสาวะแล้วมันแสบ เตรียมใจไปแล้วครับ เพราะว่ามันไม่ปกติ หลังมีเพศสัมพันธ์ด้วย ก็ดีครับ แต่ไม่เป็นกันเองเท่าสถานพยาบาลเฉพาะอย่างเช่นที่คลีนิคชุมชนสีลม”

(BKK05, อายุ 31 ปี, กรุงเทพ)

“เพื่อนแนะนำ เค้าพาไปที่คลีนิคชุนชนสีลม ตอนแรกก็กลัว หวั่นๆ แต่พอไปถึงเจ้าหน้าที่ที่นั่นก็น่ารักพูดจากับเราดี ทำให้เรารู้สึกผ่อนคลาย คิดไว้ว่าต้องมีแต่คนที่เป็นเหมือนเรามารับการรักษา คนที่ติดเชื้อเข้ามารักษา ก็ไม่รู้ว่าข้างในจะมีอะไรบ้าง แต่พอไปถึง ด้วยเจ้าหน้าที่ สถานที่ทำให้เราผ่อนคลาย ก็ประมาณนี้อย่างนี้ ไม่ใช่คลีนิคเก่าๆ โรงพยาบาลรัฐ เก่าๆ แต่มันดูสบายตา ทำให้เราผ่อนคลายได้ เค้าอธิบายให้ฟังเกี่ยวกับโรคแต่ละโรคว่าเป็นอย่างไร ติดเชื้อได้อย่างไร จะมีวิธีรักษาอย่างไร ถ้าสมมติเป็นแล้ว จะมีวิธีดูแลตัวเองอย่างไรบ้าง ไม่ให้ไปติดต่อคนอื่น ประมาณนี้ รู้สึกโอเค สบายใจขึ้นในระดับหนึ่งก็รู้สึกว่าคุ้มที่มาตรวจ รู้อย่างนี้เรามาตรวจตั้งนานแล้วซะก็ดี มันไม่ได้น่ากลัวอย่างที่ใครๆคิดเลย ใช้เวลาตรวจประมาณครึ่งชั่วโมง”

(BKK07, อายุ 33 ปี, กรุงเทพ)

สำหรับที่เชียงใหม่ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้าร่วมในงานวิจัยนี้และเคยตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี กล่าวว่าสถานที่ที่เคยไปตรวจได้แก่คลีนิคนิรนาม (สภากาชาด) สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) โรงพยาบาลสันป่าตอง โรงพยาบาลสารภี โรงพยาบาลเอกชนต่างๆ พิมานเซ็นเตอร์[8] และเคยเข้าร่วมโครงการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีของมูลนิธิเอ็มพลัสที่จัดขึ้นตามสถานที่ต่างๆ

“ผมจะเลือกไปที่ที่ไม่ใช่โรงพยาบาลใหญ่ กลัววุ่นวาย ขั้นตอนนั้นนี่ กลัวที่จะไปและรู้จักคน อยากไปรู้ผลแค่นั้นแล้วจบไม่อยากไปหลายๆขั้นตอน แต่อยากได้แบบจริงจังอย่างเช่นที่กาชาดทำงานด้านเลือดโดยตรง ถ้าไปโรงพยาบาลก็เสียเวลา ไปตึกนั่น ตึกนี่ ขึ้นทะเบียน กว่าจะเสร็จ เสียเวลาเป็นวัน เลยเลือกไปกาชาดแป๊บเดียวเสร็จ”

(CHM01, อายุ 30 ปี, เชียงใหม่)

[8] พิมานเซ็นเตอร์ เป็นหน่วยวิจัยหนึ่งของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มเปิดทำการตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2551 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่รองรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันเอชไอวีในกลุ่มชายรักชาย

“เคยตรวจเลือดนานมาแล้วที่ Mplus เพื่อนชวนมาเป็นทอดๆ ได้ตั๋วหนังด้วย”

(CHM05, อายุ 35 ปี, เชียงใหม่)

“กลัวผลตรวจที่โรงพยาบาลเอกชนมันจะไม่ชัวร์ อยากคอนเฟิร์ม หลังจากตรวจที่เสร็จ ผมก็มีอะไรกับคนอื่นทั่วไปอีก แต่ผมก็ไม่อยากไปโรงพยาบาลนั้นอีก เพราะมันรู้สึกว่ามันไม่ปลอดภัยกับเรา คือห้องมันเป็นกระจก แล้วคนที่ไปนี่เกย์หมด ก็เลยไปที่โรงพยาบาลสารภีดีกว่า เพราะพี่เค้าบอกว่ามันเป็นห้องเฉพาะ”

(CHM08, อายุ 24 ปี, เชียงใหม่)

บริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีที่ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายไปใช้บริการ เป็นบริการที่เจ้าหน้าที่มีความเป็นกันเอง เข้าใจบริบทของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย มีความเชี่ยวชาญและน่าเชื่อถือ มีขั้นตอนการเข้ารับบริการที่ไม่ยุ่งยาก และรักษาข้อมูลการเข้ารับบริการเป็นความลับ

6. สถานการณ์เมื่อตรวจพบว่ามีเชื้อเอชไอวี

จากการสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในงานวิจัยนี้ มี จำนวน 13 รายที่ทราบสถานะว่าตนเองมีเชื้อเอชไอวี โดยสถานการณ์ที่ทำให้ทราบผลนี้ได้แก่ การตระหนักถึงความเสี่ยงของตนเองจึงเข้ารับการตรวจเลือดจึงได้ทราบผล โดยบางรายทราบผลจากการเข้าโรงพยาบาลเพื่อรักษาโรคอื่นๆ

“ไปตรวจกับเพื่อนที่อยู่ด้วยกัน ที่โรงพยาบาลบางรัก เพื่อนไปก่อน แล้วเพื่อนถึงพาไป...เพื่อนไปตรวจก่อนหน้านี้ เค้าบอกว่าดี แพทย์เป็นกันเอง ใจดี ก็ไป เค้าก็คุยดี เป็นกันเอง อย่างที่เพื่อนบอก คิดว่าอาจจะไม่รอด เพราะว่าพฤติกรรมเสี่ยงมันสูงขึ้น เล่นยา หลายคนด้วย มันไม่ได้กังวลว่าจะติดหรือไม่ติด หลังจากตรวจเสร็จทำใจ 60-70% คิดว่าติด คุยนะ ก็คุยเล่นปกติ เพื่อนก็บอกว่า “Welcome to my World” อะไรประมาณนี้...เครียดเยอะกว่า ขนาดทำใจแล้ว ก็ยังเครียด ตอนแรกไม่บอก เค้าถามว่า คิดว่าตัวเองเสี่ยงไหม พอเราบอก เค้าก็บอกผลแล้วเค้าก็มาคุยเรื่องสิทธิ์ ว่าอยู่ที่ไหน ตอนแรกก็ช็อก แต่ไม่เสียใจอะไรมาก แต่ก็มีเพื่อนกับพี่ๆที่ติดเชื้อเหมือนกัน ถ้าติดคนเดียวอาจจะแย่กว่านี้ไม่ได้อยู่คนเดียว ตอนนั้น CD4 200 กว่า แต่ว่าหมอยังไม่ให้กินยา มากินยาตอนยื้อได้หลังจากทราบผลประมาณปีกว่า...ก็ออกกำลังกาย ตีแบด กินอาหารปกติ ก็มีซื้อวิตามินอะไรมากินบ้าง”

(BKK15, อายุ 27 ปี, กรุงเทพ)

“ทุกๆ ครั้งก่อนไปตรวจก็คิดว่าปกติ ก็แต่ครั้งล่าสุดที่เจอเพราะรู้ว่าเสี่ยง ทุกๆครั้งก่อนหน้านั้นก็เสี่ยง แต่จังหวะมันยังไม่มา ก่อนนั้นมันเสี่ยง เสี่ยงแต่ไม่โดน ช่วงที่โดน คือเราพลาดหลายๆอย่าง...ก็รอฟังผลเลย พี่

เค้าบอกว่ามีปัญหา ต้องเจาะอีกครั้ง แค่นี้รู้เลยว่าใช่แน่นอนก็ตกใจนิดนึง ถอนหายใจ อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด เราต้องทำใจยอมรับในสิ่งที่จะเกิด เพราะเราใช้ชีวิตเสี่ยงเหลือเกิน กลับมาก็ไปเที่ยวผับ ไปกับเพื่อน แต่เพื่อนไม่รู้ แต่วันนั้นกินเยอะ เครียดนิดนึง แต่ก็ใช้ชีวิตปกติ ทั้งๆที่เรารู้ว่าเราเป็น"

(BKK16, อายุ 29 ปี, กรุงเทพ)

"ตรวจซ้ำวันนั้นเลย แล้วหมอก็เรียกไปฟังผล แล้วหมอก็ถามว่า ไม่สวมถุงยางนานหรือยัง ถ้าเกิดผลเลือดออกมา จะมีวิธีรับมือกับมันอย่างไร จะบอกเพื่อนมั้ย จะบอกแม่มั้ย เสียใจ ใช้ชีวิตเหมือนเดิม เราคิดว่าโรคมะเร็งจะอันตรายกว่า ซึ่งพอจะทราบข้อมูลเอชไอวีค่อนข้างจะเยอะ กลับมาต้องดูแลตัวเองให้ดีขึ้นให้มากขึ้น ไม่ได้ร้องไห้ ไม่ได้คิดอะไรมาก ไม่ได้เสียใจมาก รู้สึกว่ามีวิตามินเล็กๆในร่างกาย เราต้องดูแลเค้า ถ้าเราไม่ดูแลเค้า เค้าก็จะทำร้ายเรา "

(BKK18, อายุ 25 ปี, กรุงเทพ)

"ไม่ได้ตั้งใจที่จะตรวจเลือด เข้าโรงพยาบาลผ่าไส้ติ่ง แล้วคุณหมอก็มาแจ้ง ไม่เคยเลย นึกว่าตัวเองปกติ ไม่มีอาการอะไรเลย ไม่มีอะไรที่ผิดปกติเลย เราก็ยังเฮฮาปาร์ตี้เหมือนคนปกติ ทราบตอนผ่าไส้ติ่ง หมอแจ้งให้ทราบเรื่องติดเชื้อ...แม่อยู่ด้วย แม่มาดูอาการ คุณหมอก็แจ้งพร้อมกันเลย รู้สึกตกใจนิดหน่อย ก็ต้องยอมรับ แต่เราก็เหมือนเฉยๆ ก็เราไม่เห็นเป็นอะไรเลย ตอนนั้นไม่มีข้อมูลในหัวเลยว่ามันคืออะไร ไม่มีความรู้ไม่มีข้อมูลว่าเชื้อตัวนี้มันคืออะไร ทำตัวปกติเหมือนเดิม เฮฮาปาร์ตี้ จนร่างกายมาทรุด"

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

"มันตรวจฟรี ชอบของฟรี ก็เลยไปตรวจดู พอผลออกมาก็อึ้งเลย ไม่คิดว่าจะเป็น นานแล้ว ที่รู้ตอนเรียนมหาวิทยาลัย ปี 2 ประมาณ 5 ปีได้แล้วมั้ง แต่ตอนที่รู้ไม่ได้รับยา เพราะดื้อไม่ยอมรับ เราดื้อ เราคิดว่าน่าจะมีทางหาย ที่เรายังไม่ต้องรับยา...บอกเกริ่นๆ ว่ารักเค้า เค้าก็เห็นผิดปกติ เค้าก็ถามว่าเป็นอะไร โทรศัพท์ ไปบอกรักทุกคน เครียดมาก เค้าก็ถามว่าเป็นอะไร เค้าก็เค้น เค้นมากๆ เราก็บอก บอกเสร็จ เราก็ไปตรวจยืนยันที่คลีนิคว่าตกลงเป็นจริงๆ เพราะจะได้ดูแลเราได้ โชคดีที่บ้านยอมรับ แต่บางทีพี่สาวเองก็แสดงอาการรังเกียจ คือตอนกินข้าว หรือตอนอะไร เค้าก็จะห่างๆเรา เราก็รู้ แต่ก็พูดอะไรไม่ได้ มันก็เจ็บ"

(CHM16, อายุ 35 ปี, เชียงใหม่)

จากการที่ได้ทราบผลเลือดว่าติดเชื้อเอชไอวีนั้น ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายหลายรายกล่าวว่ารู้สึกตกใจและไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นกับตนเอง โดยสิ่งที่ต้องเผชิญคือการเปิดเผยผลการตรวจกับคนรอบข้างทั้งเพื่อนและครอบครัวและการวางแผนการดูแลรักษา ในรายที่มีคนรู้จักหรือคนรอบข้างที่เป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีอยู่แล้วนั้น จะสามารถจัดการกับความรู้สึกได้อย่างดีกว่าเพราะได้รับคำชี้แนะสำหรับการดูแลรักษาตนเอง

7. การรับบริการดูแลรักษาสำหรับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี

ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีจะต้องได้รับการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม ได้แก่การดูแลสุขภาพของตนเอง การเข้ารับยาต้านไวรัสและกินยาอย่างต่อเนื่อง ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้าร่วมในงานวิจัยนี้และเป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีจำนวน 13 ราย พบว่าเป็นผู้ที่ได้รับการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอจำนวน 9 ราย และไม่ได้รับการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอจำนวน 4 ราย โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเข้ารับบริการดูแลรักษาได้ดังนี้

7.1 ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์

ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์เป็นความเชื่อ ความคิด หรือทัศนคติของ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีและประสงค์ที่จะเข้ารับบริการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ โดยปัจจัยที่ส่งผลให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายกลุ่มนี้เข้ารับบริการอย่างสม่ำเสมอสรุปประเด็นได้ดังนี้

- **ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวี และวิธีปฏิบัติตัวหลังจากทราบว่าติดเชื้อเอชไอวี**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้ารับบริการดูแลรักษาโดยมากแล้วจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอชไอวี/เอดส์ ทั้งจากการศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเองผ่านทางอินเตอร์เน็ต การได้รับการอบรมจากเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่จากศูนย์ดร็อปอินให้ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีตั้งแต่เนิ่นๆ การเข้ารับยาต้านไวรัสตั้งแต่ร่างกายยังไม่มีอาการแทรกซ้อน การดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง และการรับยาต้านไวรัสกับผลข้างเคียงของยาที่อาจส่งผลกระทบต่อร่างกาย

“ผมแนะนำว่าให้รีบไปตรวจเร็วๆ ถ้าเป็นจะได้รู้ตัวทัน บอกว่าอย่ารอให้มีอาการนะ ตอนนั้นมันจะหนัก ผมบอกว่าถ้าเป็น กูก็แค่รับยา แล้วนางพยาบาลก็เสริมว่ามันไม่ตายเพราะโรคเอดส์ แต่ตายเพราะโรคฉวยโอกาสมากกว่า แกก็พูดแบบนี้ แล้วก็บอกว่าถ้าเป็น ก็ไปกินยา ก็ยังมีชีวิตอยู่ได้ ก็ยังสวยเหมือนเดิม ไม่ตายง่ายๆหรอก ก็แค่นั้น”

(CHM14, อายุ 32 ปี, เชียงใหม่)

“ในตอนนั้นที่รับรู้ คิดว่าว่าสัก 4 – 5 ปีก็ตาย ตอนนี้ถ้ากินยาไปเรื่อยๆ ดูแลตัวเองดีดี ต่ำสุดก็ประมาณ 10 – 20 ปี แต่ก็ไม่คิดว่าจะอายุยืนขนาดนั้น เพราะยาพวกนี้มันก็มีผลกับร่างกาย กินเข้าไปทุกวันมันก็มีสะสม ทำให้เป็นนู่นเป็นนี่ ยาต้าน ถ้ากินมันก็มีผลเอฟเฟคของยานั้นๆ อย่างตัวที่ผมกิน ถามว่าดีขึ้นมั้ย

ร่างกายดีขึ้น แต่ผลข้างเคียงก็ถ่ายท้อง หมอเค้าก็ดูให้ เมื่อวานเค้าก็บอกตัวยาที่กินไปน่ะ ใช่เลย 2 ตัวนี้เกี่ยวกับเรื่องลำไส้ ทำให้ถ่ายท้อง 2 ตัวนี้ ใช่เลย"

(CHM15, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

"ก็ไม่รู้ ผมเป็นคนไม่เหมือนคนอื่น บางคนที่เค้าเป็นกะเทยเค้าไม่กล้าตรวจ เค้ากลัว แต่เราไม่กลัว มีคนที่เค้าไม่กล้าตรวจ บอกถ้ารู้ว่าเป็นต้องตายแน่ๆ บางคนไม่ตรวจก็มี ก็ไม่กล้าถาม แต่เราไม่กลัวอยู่แล้ว"

(CHM18, อายุ 35 ปี, เชียงใหม่)

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางส่วนมีการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตัวหลังจากทราบผลเลือดว่าตนเองต้องอยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี อย่างเช่น การสังเกตติดตามอาการรวมถึงระดับภูมิคุ้มกันของตัวเอง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประเมินขีดจำกัดของตนเอง และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องยาต้านไวรัสและผลข้างเคียงของยาต้านไวรัสแต่ละชนิดในเบื้องต้น เพื่อให้ตนเองสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเองได้

"ตรวจตลอด...เราต้องติดตามเช็คว่าเราเป็นยังไงบ้าง เหมือนขับรถก็ต้องดูว่าน้ำมันอยู่ระดับไหน ถ้าน้ำมันมันตกขีดแดงเราก็ต้องเติม แต่บางคนไม่ได้สังเกตเลยไม่รู้ว่าชีวิตมีภูมิคุ้มกันอยู่ในระดับไหน แต่ถ้าเรารู้ เราจะรู้ว่าเราโหมงานไปหรือเปล่า เที่ยวหรือเปล่า กินเหล้าหรือเปล่า ต้องประเมินตัวเอง ไม่ใช่ฝืนแบบนั้น บางคนไปเที่ยว วันนี้ก็เที่ยว คืนนี้ก็เที่ยว เราต้องไม่แบบนั้น เราต้องพักผ่อนให้เต็มที่ ไม่ใช่พักผ่อนนิดหน่อยเพื่อนชวนแล้วไปอีก เราต้องประเมินตัวเอง ตัวเราเองรู้ดีที่สุด"

(BKK19, อายุ 34 ปี, กรุงเทพ)

"เป็นเรื่องใหญ่ เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในชีวิตจริงๆ ต้องอยู่กับยาตลอดชีวิต จะแพ้ยาหรือเปล่า ร่างกายจะรับยาได้มั้ย เราต้องทำใจ เราต้องหาข้อมูลตัวยาไว้บ้าง อาการผลข้างเคียงเป็นอย่างไร เราต้องรู้เบื้องต้น"

(BKK18, อายุ 25 ปี, กรุงเทพ)

- **การมีทัศนคติในเชิงบวกเมื่อทราบว่าติดเชื้อเอชไอวี**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เข้ารับบริการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอเป็นผู้ที่มีทัศนคติในเชิงบวกเมื่อทราบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี สามารถทำใจไม่ให้เครียดคิดว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนก็มีโอกาสเป็นได้ ไม่คิดตอกย้ำไปถึงเรื่องที่ตนเองติดเชื้อเอชไอวีแต่พยายามดำเนินชีวิตให้เป็นปกติ และพยายามดูแลสุขภาพตัวเอง จากการมีทัศนคติในเชิงบวกเช่นนี้ทำให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในกรุงเทพและเชียงใหม่บางส่วนสามารถยอมรับสถานะการอยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีของตนเองได้ และตัดสินใจเข้ารับบริการดูแลรักษา

“ตอนนั้นไม่คิด ผมเป็นคนที่พอเจอแล้วก็ยอมรับ ปรับตัวให้อยู่ได้ ถ้าออกมาเป็นบวกก็รับได้ มันอยู่ที่ตัวเราเองด้วย ถ้าเรารู้ว่าเราบวก เราจะมีเวลาดูแลตัวเองดีขึ้น...ใช้ชีวิตได้ปกติ ไม่ได้กระทบกับชีวิต ทำให้เรารักชีวิตตัวเรามากขึ้น ดูแลสุขภาพตัวเองมากขึ้น ห่างจากยาเสพติด ส่วนเหล้าก็แล้วแต่โอกาส”

(BKK16, อายุ 29 ปี, กรุงเทพ)

“ความคิดของเรามีผลต่อสุขภาพของเรา ไม่ว่าใครก็ตาม เพราะถ้าเราเครียดกินข้าวไม่ได้ นอนไม่ได้ เราก็นอนไม่หลับ แต่ถ้าเราควบคุมความคิดได้ เราก็คุมเรื่องอาหารได้...เพราะอะไร ก็คิดว่าปกติ อย่าไปโฟกัสกับเอชไอวี พอไม่ได้คิดตรงนั้น ใช้ชีวิตให้ปกติ ก็เลยลืมไปเลยว่าตัวเองติดเชื้อ”

(BKK19, อายุ 34 ปี, กรุงเทพ)

“รู้สึกว่าตัวเองเหนื่อย ไม่มีแรง ตอนเข้าโครงการก็ทำใจไว้แล้ว ชั่วโมงแรกที่รู้ ทำใจไม่ได้ ไม่คิดว่าตัวเองจะเป็น พออีก 1 วันก็ทำใจได้ ก็ไม่ต้องไปซีเรียสอะไร คนทุกคนก็มีโอกาสเป็นก็เลยทำตัวเป็นปกติดีกว่า ไม่ต้องซีเรียสอะไร”

(CHM14, อายุ 32 ปี, เชียงใหม่)

“ไม่เคยคิดว่าจะเป็นอย่างไร ตั้งแต่ทราบว่าตัวเองมีเชื้อ เราต้องดูแลตัวเองมากขึ้นกว่าเดิม รู้สึกเสียใจนิดนึง ทำงานต่างประเทศไม่ได้ เลยปลอบใจตัวเองว่าไม่เป็นไร เรายังมีงานอื่น ซึ่งผ่านพ้นสามปีที่ผ่านมาได้ เราก็มองว่าอยู่ได้ ทุกอย่างโอเค เราได้เจอผู้คนเยอะแยะ บางคนไม่รู้ว่าเราเป็น คือ สุขภาพร่างกายภายนอกดูไม่รู้ว่าเป็น เพราะไม่ได้แสดงอาการ มีหลายคนทักว่าดูดีขึ้น สดใสขึ้น เพราะดูแลตัวเองขึ้น ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ อาจจะรู้ว่าลิมิตเราเท่าไร ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่ได้มีเชื้อเลยทำเต็มที่ ทั้งกิน เที่ยว เราก็จะบอกตัวเองเสมอว่าถ้าร่างกายไม่ไหว ทุกอย่างจะถาโถมเลยนะ แทรกซ้อน ถ้ามันดีกว่านี้ไม่ได้ ต้องให้มันอยู่เท่านี้”

(BKK18, อายุ 25 ปี, กรุงเทพ)

“มีข่าวออกว่าต่อไปจะมีวัคซีนแล้วไม่ต้องกินยา เค้ากำลังวิจัยอยู่ เพื่อนบอกให้ดูข่าวช่อง 3 ก็ไปดูย้อนหลังก็รู้สึกดี มีความหวัง”

(BKK15, อายุ 27 ปี, กรุงเทพ)

- **การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางส่วนที่เข้ารับบริการดูแลรักษาเนื่องมาจากการได้รับกำลังใจและความเข้าใจจากคนในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด

“แรกๆ ก็กลัวที่บ้านจะรู้ กลัวตอนที่ตรวจมาแล้วคิดว่าจะบอกให้ที่บ้านรู้ดีมั๊ย ปิดได้มาพอสมควร แต่ตัดสินใจบอกไปแล้วก็คุยกันกับแม่ คุยไปคุยมาแล้วก็บอกว่าติดเชื้อ แม่ก็ยิ้ม คิดว่าเค้ารับได้ จากที่คุยกันแล้วประเมินความรู้สึกของแม่ คุยจนคิดว่าแม่ไม่เครียด ถามว่าแม่ไม่ตกใจเหรอ แม่บอกตกใจทำไม แล้วถามว่าแม่ไม่ถามไรบ้างเหรอ แม่ก็ถามว่าสุขภาพเป็นยังไงบ้าง”

(BKK19, อายุ 34 ปี, กรุงเทพ)

“ผมไม่รู้ แต่บางคนรู้ว่าเค้าเป็น แต่เค้าปล่อยปละละเลยการรักษา บางครั้งกินยาบ้างไม่กินยาบ้าง แต่ก็จะถามว่าไม่กลัวดื้อยาเหรอ เพราะยาตัวแรงสุดก็ถาม บางคนที่เค้ารู้สึกว่ารักตัวเองเค้าก็คุยกับเรา บางคนก็บอกว่าอย่าใส่ใจมันเลย ก็คิดแค่นั้นถือว่าเราทำดีที่สุดแล้ว ถ้าเค้าไม่ฟัง ผมกับเพื่อนจะเตือนกันตลอด เค้ากินสามทุ่ม ผมกินสี่ทุ่ม จะเตือนกัน เวลาเจอยาตัวไหนก็จะซื้อมาชวนเค้ากิน ถ้ามันดี เพราะว่าเหมือนลงเรือลำเดียวกันแล้ว เค้าไม่กล้าบอกครอบครัว ผมไม่กล้าบอกครอบครัว ก็ดูแลกันสามคน ไม่กล้าบอกกลัวครอบครัวคิดมาก คิดว่าเค้ายอมรับเพราะเราเป็นลูก แต่คนรอบข้างและสังคม เค้าจะยอมรับเรามั๊ย เลยไม่บอกเค้าดีกว่า”

(BKK17, อายุ 28 ปี, กรุงเทพ)

จากการสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในการศึกษาวิจัยนี้พบว่ามีความเชื่อหลายประการที่ทำให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีเข้ารับบริการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การมีความรู้เรื่องเชื้อเอชไอวีและเอดส์ การมีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม

7.2 ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

การสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีในงานวิจัยนี้พบว่านอกจากจะมีความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์อันได้แก่การไปรับการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอแล้ว ยังพบว่าชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางส่วนที่ไม่เข้ารับบริการดูแลรักษาหรือกินยาต้านไวรัสอย่างไม่สม่ำเสมอ โดยปัจจัยต่างๆสรุปประเด็นได้ดังนี้

- **การรับยาต้านไวรัสไม่ได้มีความสำคัญหรือไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางส่วนไม่มีความรู้เรื่องการติดเชื้อเอชไอวีและยาต้านไวรัส คิดว่าการรับยาต้านไวรัสไม่ได้มีความสำคัญหรือไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันเนื่องมาจากความเชื่อความเข้าใจในเรื่องของยาต้านไวรัสที่เคยทราบหรือเคยได้ยินมา และคิดว่าน่าจะมีหนทางอื่นในการรักษาโดยที่ไม่ต้องรับยาต้านไวรัส

นอกจากนี้ยังคิดว่ายังไม่ถึงเวลาที่จำเป็นที่จะต้องรับยาต้านไวรัส เพราะร่างกายยังแข็งแรงดี จึงยังไม่ต้องรีบรับยาต้านไวรัส โดยบางรายคิดว่าการรับยาต้านไวรัสเป็นเรื่องใหญ่ในชีวิตจึงต้องการข้อมูลเพิ่มเติมก่อนที่จะตัดสินใจรับยา

"แม่อยู่ด้วย แม่มาดูอาการ คุณหมอก็แจ้งพร้อมกันเลย รู้สึกตกใจนิดหน่อย ก็ต้องยอมรับ แต่เราก็เหมือนเฉยๆ ก็เราไม่เห็นเป็นอะไรเลย ตอนนั้นไม่มีข้อมูลในหัวเลยว่ามันคืออะไร ไม่มีความรู้ไม่มีข้อมูลว่าเชื้อตัวนี้มันคืออะไร ทำตัวปกติเหมือนเดิม เฮฮาปาร์ตี้ จนร่างกายมาทรุด ตุลาคมช่วงวันเกิด ก็เข้านอนโรงพยาบาล"

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

"แต่ตอนที่รู้ไม่ได้รับยา เพราะดื้อไม่ยอมรับ เราดื้อ เราคิดว่าน่าจะมีทางหายที่เรายังไม่ต้องรับยา...ตอนนั้นคิดว่าต้องมีวิธีอื่นที่มันรักษาให้หายขาดโดยไม่ต้องกินยาต้าน เพราะได้ข่าวว่ากินยาต้านแล้วท้องป่อง ตูดปอด แขนขาลีบ สารพัด มันเป็นผลเอ็ฟเฟ็คของยา ก็น่ากลัว ไม่รับดีกว่า พยายามรักษาตัวเองให้มันดีไว้ก่อน ให้มันสุดๆแล้วมันไม่ได้ขึ้นมาค่อยรับยา คิดแบบนั้นก็เลยอยู่ได้ 2 ปี"

(CHM15, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

"ตอนที่ผมรู้ว่าตัวเองเป็น ที่พิมานเซ็นเตอร์เค้าก็ให้ผมมาที่นี่ ก็เลยมาที่นี่ ผมมาสมัครเป็นอาสาสมัคร ตอนนั้นยังปกติ เป็นคนปกติ...พอผ่านไปสักปีนึง เพื่อนที่นี่เค้าก็บอกว่าไปรับยาสิ เราก็คิดว่าเราแข็งแรงอยู่ ไม่ต้องก็ได้มั้ง พอประมาณปีนึงอาการเริ่มออก ก็จำเป็นต้องไปรับยา"

(CHM14, อายุ 32 ปี, เชียงใหม่)

"เริ่มไปเสิร์จหาดูว่าข้อมูลคนติดเชื้อ ดูแลยังไง คนรับยาดูแลยังไง ถ้าเราประคอง CD4 ยังไม่ต่ำ เราไม่ต้องรับยาก็ได้ พี่เค้าบอกว่ารับยาเหมือนต้องขี่หลังเสือ ต้องกินตลอด"

(BKK17, อายุ 28 ปี, กรุงเทพ)

"เป็นเรื่องใหญ่ เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในชีวิตจริงๆ ต้องอยู่กับยาตลอดชีวิต จะแพ้ยาหรือเปล่า ร่างกายจะรับยาได้มั้ย เราต้องทำใจ เราต้องหาข้อมูลตัวยาไว้บ้าง อาการผลข้างเคียงเป็นอย่างไร เราต้องรู้เบื้องต้น"

(BKK18, อายุ 25 ปี, กรุงเทพ)

- **ผลข้างเคียงจากการรับยาต้านไวรัส**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางส่วนกังวลกับผลข้างเคียงจากยาต้านไวรัสที่อาจส่งผลต่อร่างกาย และรู้สึกว่าการกินยาต้านไวรัสให้ตรงตามเวลาเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต บางรายกล่าวว่าในบางครั้งก็หลงลืมกินยาให้ตรงเวลา เป็นอุปสรรคเมื่อต้องเดินทางไปต่างสถานที่ และไม่ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเองกินยา จึงต้องหลบๆซ่อนๆ

“เบื่อ เช่น 2 ทุ่มอีกแล้ว 4 ทุ่มอีกแล้ว ยาบางตัวกินแล้วฝันร้าย บางตัวกินแล้วเหมือนฝันร้าย บางตัวกินแล้วเมาเหล้า อาเจียน บางคนต้องเลิกงานเที่ยงคืน กินยาสี่ทุ่ม ก็เมาไปด้วย ทำงานไปด้วย เป็นอุปสรรคต่องานกินยาแล้วเมา ไม่มีความสุข เวียนหัว เมา แล้วบางทีคืนนี้ฝันร้ายอะไรอีกแล้ว ฝันเป็นตุเป็นตะ ทำให้ไม่มีความสุขในการกินยา”

(BKK19, อายุ 34 ปี, กรุงเทพ)

“เราต้องกินยาทุกวันครับ บางครั้งเรากลัวว่าคนถามว่ากินยาอะไร มันมีจุดที่ว่าอยากปิดบังอยู่ เพราะบางคนอาจยอมรับได้ บางคนอาจยอมรับไม่ได้ เราก็เลยเซฟตัวเรา ออกมาดีกว่า”

(BKK17, อายุ 28 ปี, กรุงเทพ)

“รับยาจากโรงพยาบาลสิรินธร เมื่อก่อนหนึ่งเดือนครั้ง เค้าจะสำรวจว่าร่างกายเรารับยาได้รึเปล่า ผลตอบสนอง ประมาณสามเดือนแรกรับเดือนละครั้ง ต่อมาสามเดือนครั้ง ระหว่างสามเดือนไปเจาะเลือดบ้าง เจาะไขมันในเลือดดู CD4 แล้วแต่หมอจะนัด กินยาสี่เม็ดเวลาเดียวสี่ทุ่ม ผม 80% ตรงเวลา จะมีบางครั้งที่คุยแล้วนาฬิกาเริ่มเตือนเลยเวลา แต่ผมก็จะเข้าห้องน้ำ ส่วนมากไม่เกินชั่วโมง นอกจากลืมจริงๆ มีแค่ครั้งเดียวลืมข้ามวัน แต่ไม่ค่อย นอกนั้นลืมชั่วโมงหนึ่ง”

(BKK17, อายุ 28 ปี, กรุงเทพ)

“เคยลืมไปเลยตอนกลับไปอยู่บ้าน ปกติอยู่กทม. พกกระเป๋าตลอดเพราะเวลาไม่แน่นอน พออยู่บ้านไม่พกกระเป๋า แล้ววันนั้นไปตลาด นาฬิกาก็ปลุกตลอด อยู่ที่ตลาดพอดี แล้วพี่สาวชวนไปต่างจังหวัด ตั้งไว้ตอนเย็น 6 โมง ก็เลยไม่ได้กิน กินตอน 3 ทุ่ม ที่ลืมนานที่สุดคือครั้งนี้ อื่นๆ จะมีช้าไปบ้าง”

(BKK15, อายุ 27 ปี, กรุงเทพ)

“มีบ้าง ตอนอยู่กับพี่ไม่มีปัญหา แต่ไปต่างจังหวัดเราต้องรอจังหวะกินยา เวลาไปต่างจังหวัดเราต้องเอามาใส่ทิชชู่ก่อน แล้วไปอาบน้ำค่อยกิน ถ้าอยู่ร่วมกันกับคนอื่น ปกติก็ไม่มีใครเห็น แต่ถ้าเค้าเห็นเราขี้เกียจตอบคำถาม เรื่องอื่นไม่มี ถ้าที่บ้านถาม บอกว่ายาบำรุง กังวลที่บ้านมากกว่าเพื่อนร่วมงาน ที่บ้านตจว.เค้าหลับ

เร็ว เราก็นั่งดูทีวีไป ถึงเวลาทานยา พ่อแม่ก็หลับแล้ว...ยังไม่ได้คิดว่าจะบอกตอนนี้ แต่ด้วยต่างจังหวัดกับ กทม. การเปิดรับข้อมูลไม่เหมือนกัน ที่ต่างจังหวัดยังอายคนนั้นคนนี้อยู่ คนกทม. ไม่มีใครสนใจ ต่างคนต่างอยู่"

(BKK16, อายุ 29 ปี, กรุงเทพ)

"ช่วงเย็นเราจะลืมกินยาบ่อย บางทีสี่ทุ่มยังไม่ได้กินยาเลย เราไม่เคยใช้ชีวิตอยู่กับยาเลย บางทีเราลืม พี่เค้าเลยแนะนำว่าให้ตั้งนาฬิกาไว้ด้วย หมอมาตรวจว่าทำไม เชื้อไม่ลด เจาะเลือด แสดงว่ายาชุดนี้มันไม่ได้ผล มันดื้อไปแล้ว เค้าเลยเปลี่ยนสูตรให้ใหม่เปลี่ยนยา ตอนนี้เชื้อลดไปแล้วถามว่าอ้วนมั้ย ก็ไม่ได้อ้วน รูปร่างเหมือนเดิม ก่อนจะรับยา ตอนนั้นผอมมากจาก 55 เหลือ 41-42 คือ เห็นกระดูก เห็นร่อง ผิวคล้ำ มันโทรมดูไม่ได้ เราเริ่มรับยาก็เริ่มดีขึ้น แต่ถ้ากินไม่ตรงเวลาก็ได้บ้างไม่ได้บ้าง...ลูกค้าเข้ามาติดต่อ แล้วเราอยู่เคาน์เตอร์คนเดียว คนนึงจะเอาอย่างนั้น คนนึงจะเอาอย่างนี้ พอเคลียร์ไป ดูเวลาอีกทีก็เลยแล้ว ก็ลืม หรือตั้งเวลาไว้ในโทรศัพท์ เราก็ไม่ได้ดู ยามันต้อง 12 ชั่วโมง มันเลยเกิดการดื้อยา"

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

- **กังวลเรื่องความลับในการเข้ารับบริการรักษาด้วยยาต้านไวรัส**

ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายบางส่วนรู้สึกกังวลเรื่องความลับในการเข้ารับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส และมีความกังวลในการเข้ารับการรักษาจากสถานพยาบาลหรือคลินิคเฉพาะทางที่ให้การรักษาเฉพาะเอชไอวีหรือเอดส์เท่านั้น เพราะเป็นการเปิดเผยสถานะว่าตนเองเป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี

"ที่ลานนา ไปที่นั่น คือ ไปตามปกติ เหมือนคนไข้ทั่วไป ถ้านครพิงค์ เป็นคลินิคพิเศษที่เดียวเค้าจะรู้เลย แต่ที่ลานนา เราเหมือนคนไข้ทั่วไป มาพบแพทย์ ไม่ได้บอกว่า ห้องของอาจารย์หมอคนนี้ แยกออกไป มันดีทำให้เราสบายใจ แต่ถ้าไปคลีนิคพิเศษ ทุกคนจะรู้เลย เหมือนที่นี่ไม่ได้บอกว่าคลีนิคพิเศษ ไม่ต้องเกร็ง ไม่ต้องคอยเหลียวหลังดู สบายใจ เหลียวมองข้างหลังก็สบายใจ ไม่จำเป็นว่าที่มาตรวจกับอาจารย์หมอจะติดเชื้ออย่างเดียว บางคนอาจจะป็นโรคอื่น อาจจะเป็นมะเร็งก็ได้ เพราะคนอื่นก็มาเข้าตรวจเหมือนกัน"

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

"คือไปปุ๊บ ตอนที่จะจ่ายยา มีครั้งนึง คนเยอะมาก เก้าอี้มันใกล้กัน เราไม่อยากให้คนอื่นรู้ว่าเรารับยาอะไร แล้วพี่เค้าก็คุยออกไมค์เสียงดังมากเลย ว่าอันนี้คือยาต้านนะ เลยบอกพี่เค้าว่า ถ้าผมรับยาตัวนี้ ผมขอว่าอย่าเสียงดังได้มั้ย ก็แค่นั้น"

(CHM14, อายุ 32 ปี, เชียงใหม่)

จากการสัมภาษณ์ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีในครั้งนี้พบว่ามีสาเหตุหลายประการที่ทำให้ไม่ไปรับบริการดูแลรักษา ทั้งการไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลรักษา ไม่คิดว่าการรับยาต้านไวรัสเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับผู้ที่รับการดูแลรักษาหรือกินยาต้านไวรัสไม่สม่ำเสมอเกิดจากความกังวลว่าผู้อื่นจะทราบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวีจากการกินยาต้านไวรัสและเกรงว่าผู้อื่นจะทราบว่าตนเองเป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีจากการเข้ารับบริการจากสถานพยาบาลเฉพาะทาง นอกจากนี้ยังมีสถานการณ์ต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการกินยาต้านไวรัสให้ตรงเวลาอีกด้วย

8. เทคนิคที่ทำให้ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีไปรับบริการดูแลรักษา

แม้ว่าชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีจะกล่าวว่ามีอุปสรรคมากมายในการเข้ารับบริการดูแลรักษา และการกินยาต้านไวรัสให้ตรงเวลา แต่ต่างก็มีเทคนิคที่ใช้จนนำไปสู่การมีพฤติกรรมพึงประสงค์ ได้แก่ การตั้งนาฬิกาปลุกให้กินยาตรงเวลา การนำยาบรรจุในตลับเล็กๆ หรือการบอกกล่าวกับผู้อื่นว่ายาที่กินเป็นวิตามินหรือยาแก้ปวด

“ก็แอบกินแบบซ่อนไม่ให้ใครรู้ ทำเป็นตลับเล็กๆ ถึงเวลาปุ๊บ เวลารีบๆ เลทสุดๆ ก็เกือบ 2 ชั่วโมง แต่เดี๋ยวนี้ตื่นปุ๊บก็ต้องรู้ว่าต้องกินยา 9 โมง พอ 10 โมงก็ไปทำงาน มันจะรู้เอง โดยอัตโนมัติ”

(CHM14, อายุ 32 ปี, เชียงใหม่)

“ก็แอบกิน แอบๆ หลบๆ นาฬิกามันดังก็ไปแอบซุ่มอยู่ข้างหลัง กินของเรา ดื่มน้ำตาม พยายามอย่าให้เค้าเห็น เค้าก็ไม่ได้สงสัย เราก็ไปหลบๆ แค่นั้น คนอื่นอาจจะสงสัยว่ากินยาอะไรทุกวัน เราก็พยายามหลบๆ ไม่ให้ใครเห็น เนียนๆ ไป”

(CHM15, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

“บางทีเด็กมันก็เห็นก็ถามว่าพี่กินยาทำไมเหรอ ก็บอกว่ากินแคลเซียม มันจะเป็นสีขาวๆ คนอื่นไม่ค่อยรู้ ก็บอกไปว่ายกเวทมาเลยปวดกล้าม ปวดแขน”

(CHM16, อายุ 35 ปี, เชียงใหม่)

นอกจากนี้ยังมีวิธีการให้กำลังใจตัวเองกับการดูแลรักษา การคิดถึงชีวิตที่เปลี่ยนไปหลังจากการติดเชื้อเอชไอวีในเชิงบวก และการปรับเปลี่ยนเป้าหมายในการดำเนินชีวิต

“บางทีก็คิดว่าทำไมต้องกิน แล้วก็กลับไปคิดว่า ถ้าไม่กินก็ไม่มีลมหายใจ ดังนั้นต้องกิน ต้องหาเหตุหาผลว่าทำไมต้องกิน เหตุที่ต้องกินคือเรามีเชื้อ ผลคือ ถ้าไม่กินก็เหลือแต่ชื่อ ทุกวันนี้ที่เค้าอยู่กันได้ก็เพราะยา

มันมีคำถามก็มีคำตอบ ใครตั้งคำถามก็ต้องมีคำตอบให้กับตัวเอง เราต้องออกไปข้างนอก ทำไมเราขี่มอเตอร์ไซค์ ทำไมเราไม่เดิน คำตอบก็เพราะมันไกล ทำไมเราต้องใช้โทรศัพท์ มันต้องติดต่อสื่อสาร มันมีคำตอบของมัน"

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

"พอเป็นนานแล้ว มันรู้สึกว่าทำให้ชีวิตเราเปลี่ยนไป ผมก็คิดอีกด้านกลับกัน ถ้าเราไม่เป็น ชีวิตเราก็ไม่รู้อะไรอีกเยอะ พอเราเป็นปุ๊บ เราก็รู้สึกว่า เราต้องมานับหนึ่งก็ไม่ใช่ แต่ว่าเราต้องคิดว่า ต่อไปนี้คือเราต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น ต้องรับผิดชอบคนที่เรารัก ก็ต้องตั้งเป้าหมายใหม่"

(CHM14, อายุ 32 ปี, เชียงใหม่)

9. ช่องทางเข้าถึงชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย

เมื่อกล่าวถึงช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ส่วนใหญ่กล่าวว่าได้รับข้อมูลทางด้านสุขภาพจากอินเตอร์เนท และมักจะใช้แอพลิเคชั่นต่างๆในโทรศัพท์ที่จะติดต่อกับเครือข่ายทางสังคม เช่น Line Facebook Grindr JackD และ Hornet

"หาข้อมูลสุขภาพส่วนมากในเน็ต หรือถ้าในเน็ตไม่มั่นใจก็จะถามเพื่อนที่ทำงานที่นี่ ส่วนมากเสิร์ชเอาจากกูเกิ้ล ประมาณนี้ ก็จะเป็นที่เราเป็นอยู่นี่แหละ ก็จะหาว่ามันคืออะไร เราจะต้องดูแลรักษายังไงนอกเหนือจากที่เข้ารับการรักษาจากคลีนิค ข้อมูลที่หาได้ก็คล้ายๆ ที่พยาบาลแนะนำมา"

(BKK07, อายุ 33 ปี, กรุงเทพ)

"อินเตอร์เน็ต ก็ค้นหาในกูเกิลเลย เช่นเริ่มมีอาการน่าสงสัยเราก็ค้นหาข้อมูลตรวจสอบดู ความรู้และบันเทิงก็เฟสบุ๊คก็จะเป็นกลุ่มเฉพาะ เช่น เกย์กรุงเทพ เพื่อพบปะสังสรรค์ ส่วนใหญ่ก็จะหาแฟนกันได้จากที่นี่"

(BKK09, อายุ 31 ปี, กรุงเทพ)

"น่าจะเป็นเวปที่อยู่ในเฟซบุ๊คที่เค้าเชิญเราเข้าไป เช่น เกย์ ชายรักชาย cuteboy ที่เค้าไปโพสรูป เบอร์โทรไลน์ เคยเข้าไปดูอยู่ แต่ไม่บ่อย มีข้อมูล ถุงยาง ป้องกันเอดส์ด้วย รูปผู้ชายนายแบบ และข้อมูลเยอะแยะไปหมด ในไอโฟน มี JackD และ Hornet"

(BKK10, อายุ 20 ปี, กรุงเทพ)

“ที่แชท Web GayRomio เป็นส่วนเกย์โดยตรง Facebook คนที่เป็นเพื่อน หรือว่าเราอยากจะรู้จักคน ที่เค้าเป็น ชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย เราก็แอดคุยกัน ก็ทักทายกัน มันจะมีใน Facebook เป็นเพื่อนของเพื่อนไปๆ มาๆ ก็อยู่ในกลุ่ม บางทีก็ไม่ได้คุยกัน เป็นเพื่อนกันเฉยๆ Gay Romio เป็นการแชท มันจะมีรูป แต่ไม่ได้เห็นหน้า ส่งข้อความคุยกัน”

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

ในเวลาที่ไม่สบายใจ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายมักจะปรึกษากับแม่ ซึ่งเป็นแบบอย่างในชีวิต รวมถึงเพื่อนซึ่งเป็นผู้ที่เข้าใจตนเอง สำหรับชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี เมื่อทราบผลเลือดมักจะเลือกปรึกษาแม่หรือคนในครอบครัว รวมถึงเพื่อนที่เป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเช่นกัน

“บอกกับเพื่อนอย่างเดียว ที่ติดเชื้อด้วยกัน ที่บ้านไม่ทราบ คิดอยู่ว่าหลังจากที่ไม่มีภาระอะไรแล้ว พ่อแม่สบายแล้ว หรือไม่กังวลอะไรแล้ว อยากสร้างบ้านให้แม่ เอาเงินให้แม่ 1 ก้อน สร้างที่เชียงใหม่”

(BKK15, อายุ 27 ปี, กรุงเทพ)

“ส่วนมากคุยกับเพื่อนสนิทอย่างเดียวเลย บอกได้ทุกเรื่อง ไม่ปิดเลย ใส่ได้เต็มที่ เรารู้ว่าเค้าไม่เอาเราไปเล่า เราคบกันมานาน”

(BKK17, อายุ 28 ปี, กรุงเทพ)

“เวลาที่เรามีเรื่องกังวลหรือไม่สบายใจก็จะอยู่เงียบๆ อยู่คนเดียวสักพัก แล้วก็โทรปรึกษาแม่ จะคุยกับแม่เป็นส่วนใหญ่”

(CHM09, อายุ 26 ปี, เชียงใหม่)

“ส่วนใหญ่เป็นคุณแม่ แม่เป็นคนที่เข้าใจเรามากที่สุด ช่วงที่เราเป็นอย่างนี้ด้วย เค้าก็จะให้คำปรึกษา ลูกดูแลตัวเองนะ เค้าก็ห่วงด้วย”

(CHM13, อายุ 33 ปี, เชียงใหม่)

“พอทราบผลว่าตัวเองเป็น คนแรกที่บอกคือน้องชาย ลูกพี่ลูกน้องที่สนิทกัน ถ้าเป็นพ่อแม่ไม่บอก แล้วก็บอกน้องสาวอีกคน เป็นน้องสาวแท้ๆ ก็สนิทกัน สนิทคิดว่าเผื่อเราเป็นอะไรเค้าช่วยได้”

(CHM14, อายุ 32 ปี, เชียงใหม่)

งานวิจัยสู่การทำงาน

งานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีและการดูแลรักษาในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชายในพื้นที่กรุงเทพและเชียงใหม่นี้ สรุปประเด็นและข้อสังเกตสำหรับการดำเนินงานได้ดังนี้

- สถานการณ์ที่พบว่าชายมีเพศสัมพันธ์กับชายไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยได้แก่การมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประจำ ซึ่งเป็นการใช้ถุงยางอนามัยในช่วงแรกที่คบกันหลังจากนั้นจึงไม่ใช้ และในภาวะที่เมาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรณรงค์เรื่องการใช้ถุงยางอนามัยจึงควรเน้นที่การใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนประจำ เทคนิคในการต่อรองกับคู่นอน และการพกถุงยางอนามัยไว้และเตรียมตัวเมื่อจะมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่เมาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รูปแบบการให้ข้อมูลควรสร้างให้เกิดความตระหนักในการใช้ถุงยางอนามัย การใช้ถุงยางอนามัยเป็นการแสดงออกถึงความรัก เช่นการนำเสนอเรื่องราวชีวิตคู่ของคู่รักชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ที่มีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์โดยถือเป็นการแสดงความรักในอีกรูปแบบหนึ่ง
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านรูปแบบบริการ และปัจจัยด้านสังคม
    - ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่การที่ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายมีความต้องการดูแลสุขภาพของตนเอง ตระหนักถึงความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี มีการประเมินความเสี่ยงของตนเองได้ การมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตที่ชัดเจน ต้องการวางแผนชีวิตในอนาคต และการมีทัศคติเชิงบวกเกี่ยวกับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี
    - ปัจจัยด้านรูปแบบบริการ ได้แก่การที่สถานพยาบาลที่ให้บริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีมีการรักษาความลับของผู้เข้ารับบริการ มีความเข้าใจชายมีเพศสัมพันธ์กับชายและมีความน่าเชื่อถือ มีกระบวนการให้การสนับสนุนและดูแลหลังจากทราบผลตรวจ
    - ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และบุคคลใกล้ชิดเช่นเพื่อนหรือญาติพี่น้อง
- แนวทางในการดำเนินงานเพื่อรณรงค์ให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีได้แก่
    - การพัฒนารูปแบบของการประเมินความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการตระหนักถึงความเสี่ยง การแก้ไขความเชื่อที่ว่า

หากเคยไปบริจาคโลหิตได้แสดงว่าตนเองไม่ได้ติดเชื้อเอชไอวีจึงไม่จำเป็นต้องไปตรวจเลือด

- การพัฒนากระบวนการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี ให้ทั้งกระบวนการเป็นความลับนับตั้งแต่การส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการไปจนถึงทราบผลตรวจไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไร
- การนำเสนอประสบการณ์จริงในการเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี เพื่อสร้างความมั่นใจและลดความกังวลในการเข้ารับบริการ โดยถ่ายทอดให้เห็นกระบวนการจริงที่จะต้องมีการรักษาความลับของผู้เข้ารับบริการ ทราบผลได้อย่างรวดเร็ว มีบริการที่เป็นมิตรกับกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย และมีความน่าเชื่อถือ
- การเสริมชุดข้อมูลและความรู้เรื่องการติดเชื้อเอชไอวีให้มีความน่าสนใจและตรงกับกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ได้แก่ข้อมูลเรื่องการดำเนินชีวิตหากติดเชื้อเอชไอวี และประโยชน์ของการทราบผลเลือดเพื่อการวางแผนในอนาคต การปรับทัศนคติเกี่ยวกับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี การใช้ข้อเท็จจริงเพื่อปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อ เช่นการใช้รูปแบบการนำเสนอชีวิตจริงของผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี การดูแลสุขภาพ และการดำเนินชีวิตตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้
- เพื่อนหรือผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีเป็นผู้ทรงอิทธิพลในการชักชวนให้ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี การได้รู้จักหรือมีบุคคลใกล้ชิดที่เป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี หรือการมีคนพาไปเข้ารับบริการ ทำให้รู้สึกลดความกังวลและมั่นใจในการเข้ารับบริการมากขึ้น
- การสร้างทัศนคติในเชิงบวกกับสังคมในเรื่องการติดเชื้อเอชไอวีและการให้คำปรึกษากับครอบครัวเพื่อลดการตีตราและเลือกปฏิบัติกับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี

- ปัจจัยที่ทำให้ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีเข้ารับบริการดูแลรักษา ได้แก่การตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลรักษาตนเอง การมีข้อมูลและความรู้เรื่องการดูแลตนเองเมื่อติดเชื้อเอชไอวีและการเข้ารับบริการดูแลรักษา โดยแนวทางในการดำเนินงานได้แก่การให้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับผลข้างเคียงจากการกินยาต้านไวรัส การเน้นย้ำถึงความสำคัญและนำเสนอเทคนิคที่จะทำให้กินยาต้านไวรัสได้อย่างสม่ำเสมอและตรงเวลา และการพัฒนาระบบบริการสำหรับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี ให้มีการรักษาความลับของข้อมูลทั้งทางตรงและทางอ้อม

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1: รหัสในการวิเคราะห์ข้อมูล

รหัส		คำอธิบาย
Archetype ลักษณะต้นแบบ	ARC	ข้อความที่บรรยายลักษณะ บุคลิก หรือสภาพแวดล้อมของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย เช่น ลักษณะโดยทั่วไป ลักษณะทางประชากร นิสัย คุณค่า ความต้องการ ความคาดหวัง ความกังวล ความกลัว ข้อความที่อธิบายจำนวนของคู่นอน เหตุผลที่ต้องมีคู่นอนหลายคน เป็นต้น **<u>ตัวอย่าง</u>** “อยากมีบ้านของตัวเอง มีธุรกิจเป็นของตัวเอง” “ชอบการที่ได้ออกไปเจอเพื่อนๆ ไปเที่ยวไปเล่น” “ที่บ้านทราบว่าเราเป็นเกย์ ในครอบครัวของผม ผมจะเติบโตมามีผู้หญิงล้อมรอบครับ มีพี่น้องครับ ผมเป็นคนโต แล้วก็มีน้องชายอีกคนครับ”
Beliefs to Reinforce ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์	B2R	• ข้อความที่กล่าวถึงข้อดีของพฤติกรรมพึงประสงค์ • ข้อความที่กล่าวถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมพึงประสงค์ • ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีพฤติกรรมพึงประสงค์ **<u>ตัวอย่าง</u>** “ถ้าเราไม่รู้ เราเป็นหรือไม่เป็นก็ไม่รู้ แต่ถ้าผลเลือดออกมาเราเป็น แล้วไปมีกับคนอื่นแล้วคนอื่นติดจะทำไง” “ถ้าสปาร์คกันในที่เที่ยวอย่างนี้ใช้ถุงยางร้อยเปอร์เซ็นต์ทุกครั้งครับ เพราะว่าเราก็ไม่รู้พื้นฐานเขา เขาจะเป็นอะไรหรือเปล่า อย่างน้อยเราก็ป้องกันตัวเอง”
Beliefs to Change ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์	B2C	• ข้อความที่กล่าวถึงข้อเสียหรือสิ่งที่ส่งผลให้กระทำพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ • ข้อความที่กล่าวถึงทัศนคติที่ไม่ดีที่ทำให้ไม่ทำพฤติกรรมพึงประสงค์ • อุปสรรคในการมีพฤติกรรมพึงประสงค์ **<u>ตัวอย่าง</u>** “ไม่สนใจ ฉันไม่กลัว ฉันไม่สนเอดส์ไม่มาหาชั้นหรอก”

รหัส		คำอธิบาย
		“ถึงแม้จะเป็นอย่างนั้นก็ยังกลัว กลัวรู้ไง ไม่อยากเป็นอะไรเลย เป็นไข้ก็ไม่อยากเป็น”
Strategies to Behave เทคนิคนำไปสู่การมีพฤติกรรมพึงประสงค์	S2B	• วิธีการที่จะเอาชนะอุปสรรค และทำให้มีพฤติกรรมพึงประสงค์ได้ ซึ่งรวมถึงการซื้อหรือใช้ ผลิตภัณฑ์/บริการ • ความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมพึงประสงค์ อุปสรรคของการมีพฤติกรรมพึงประสงค์ และวิธีการที่จะเอาชนะอุปสรรคนั้น • ตัวอย่างของเทคนิคนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากสังคม การมีรายได้สนับสนุน การปรับตัว จัดสรรเวลาให้เหมาะสม **<u>ตัวอย่าง</u>** “สดเหรอครับ ไม่เอาครับ อันนี้เฉพาะเคสของที่ไปเจอกันในผับนะ ไม่มีครับ กล้ายืนยันครับ ถ้าเขาจะขอสดก็เหวี่ยงกลับบ้านเลย ประมาณนี้”
Acquisition Stories ช่องทางการเข้ารับบริการ	AqS	• วิธีการที่ได้ผลิตภัณฑ์มา การเข้าถึงบริการ ไม่ว่าจะเป็นการได้รับแจก หรือซื้อมา ซึ่งรวมถึงวิธีการอื่นๆที่ได้มาเพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรมพึงประสงค์ • ไม่รวมถึงอุปสรรคของการเข้าถึงบริการ (อุปสรรคจะรวมอยู่ใน S2B) **<u>ตัวอย่าง</u>** “เคยไปตรวจเลือดที่กาชาด รพ.สันป่าตอง ศูนย์กามโรค”
Openings ช่องทางการเข้าถึง	O	• เวลาและสถานที่ที่สามารถเข้าถึงได้ • วิธีการที่จะติดต่อสื่อสาร (เช่นช่องทาง และสื่อที่ชื่นชอบ) • คนที่รับฟังและนับถือ **<u>ตัวอย่าง</u>** “เวลาที่เรามีเรื่องกังวล หรือไม่สบายใจก็จะอยู่เงียบ ๆ อยู่คนเดียวสักพัก แล้วก็โทรปรึกษาแม่”
Knowledge/Sophistication ความรู้และความช่ำชอง	KS	• ข้อความที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแยกแยะระหว่างการมีพฤติกรรมพึงประสงค์กับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (เปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมทั้งสองอย่าง) • ข้อความที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรู้และความช่ำชองที่มีสำหรับการมีพฤติกรรมพึงประสงค์ • ตัวอย่างเช่น ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกการทำงานของผลิตภัณฑ์ ข้อเท็จจริง

รหัส		คำอธิบาย
		เกี่ยวกับปัญหาด้านสุขภาพ และวัตถุประสงค์ของการให้บริการ **<u>ตัวอย่าง</u>** “โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ติดจากเลือด กับทางเข็ม พฤติกรรมไม่ใช้ถุงยาง” “โรคเนี่ยถ้าสัมผัสทางกายมันไม่ติด เราจะติดก็ต่อเมื่อเรามีเพศสัมพันธ์”
Category Experiences ประสบการณ์ที่ผ่านมา	CatEx	• ประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมพึงประสงค์ • ประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ **<u>ตัวอย่าง</u>** “เค้ามีสัมภาษณ์ก่อนครับ ทำแบบสอบถามก่อน พอตรวจเลือดเสร็จเค้าก็ให้เป็นซองมีรหัส เป็นภาษาอังกฤษครับ มันก็พออ่านรู้อยู่บ้าง คือผมดูอย่างแรกคือดูโรคเอดส์ก่อน แต่พอไม่เป็นป๊ับ คืออย่างโรคอื่นไม่รู้ บางโรคมันชื่อยาว ให้เค้าอ่านให้ฟัง คนที่มาบอกเป็นเจ้าหน้าที่ครับ เหมือนเทคนิคการแพทย์” “คือพลาดไม่ใส่กับคน ๆ หนึ่ง แล้วเพื่อนบอกว่าคนนี้ต่ำต่อนมาก ผมก็เลยกลัว ขอให้เพื่อนพาไปตรวจหน่อย ผลออกมาก็ไม่เป็นไร”

ภาคผนวก 2: เอกสารอนุมัติจริยธรรมการวิจัย

psi
Healthy lives. Measurable results.

1120 19th Street, NW, Suite 600
Washington, DC 20036
psi.org

MEMORANDUM

DATE: July 25, 2013

TO: Duangta Pawa

FROM: PSI Research Ethics Board

RE: 34.2013

TITLE: Accessing services: Understanding HIV testing, care, and treatment uptake among men who have sex with men in Bangkok and Chiang Mai, Thailand

The PSI Research Ethics Board (PSI REB) has reviewed and approved the above referenced study via its expedited review process on July 25, 2013 for a period of 12 months. This approval will expire on July 24, 2014.

The IRB determined that study meets the criteria for expedited review under category, 45, CFR 46.110 Category 7 *(Research on individual or group characteristics or behavior (including, but not limited to, research on perception, cognition, motivation, identity, language, communication, cultural beliefs or practices, and social behavior) or research employing survey, interview, oral history, focus group, program evaluation, human factors evaluation, or quality assurance methodologies).*

The PI is required to inform the REB immediately of unanticipated problems or new information which could change the risk/benefit ratio. Modifications to study design, data collection tools, study forms, or PI staffing must be approved by the PSI REB prior to implementation. For more information concerning modification request or reporting unanticipated problems, please refer to the PSI/REB website (http://www.psi.org/resources/research-ethics-board) or contact Kelly O'Keefe (kokeefe@psi.org).

Sincerely,

K. O'Keef

Kelly O'Keefe
Research Ethics Program Manager

ภาคผนวก 3: ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี

ผลจากการวิจัยนี้ได้นำไปสู่ “การประชุมเชิงปฏิบัติการ จากงานวิจัยสู่การทำงานในพื้นที่” ระหว่างวันที่ 23-24 ธันวาคม 2556 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันระหว่างทีมงานฝ่ายข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ มูลนิธิพีเอสไอประเทศไทย และตัวแทนคณะทำงานของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายจากองค์กรต่างๆทั้งภาคประชาสังคมและภาครัฐจากกรุงเทพและเชียงใหม่ ได้แก่มูลนิธิเดอะพอสโฮมเซ็นเตอร์ มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการสวิง มูลนิธิเอ็มพลัส องค์กรแคร์แมท สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย ศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐด้านสาธารณสุข และองค์กรแพ็คประเทศไทย โดยได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมการไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีและพฤติกรรมในด้านต่างๆ 8 ด้าน ได้แก่ลักษณะต้นแบบ ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เทคนิคที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมพึงประสงค์ ช่องทางการเข้ารับบริการ ช่องทางการเข้าถึง ความรู้และความชำชอง และประสบการณ์ที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันตั้งชื่อเรียกสำหรับลักษณะต้นแบบในกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย โดย “แป๊ด” เป็นตัวแทนของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่เคยเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี และ “แดนนี่” เป็นตัวแทนของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านแสดงได้ดังต่อไปนี้

“แป๊ด”

เป็นตัวแทนของชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ที่เคยเข้ารับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี

ลักษณะต้นแบบ (ARC)

แป๊ดอายุ 26 ปี มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว แป๊ดรับรู้ตัวตนของตัวเองว่าเขาเป็นเกย์มาตั้งแต่เด็ก ปัจจุบันแป๊ดพักอาศัยอยู่กับแฟนของเขา โดยปกติแล้ว แป๊ดจะนอนประมาณตี 2 และตื่นเวลาประมาณ 6 โมง เขาทำงานวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และจะหยุดในวันเสาร์และอาทิตย์ ปกติเมื่อเลิกงาน แป๊ดจะไปเที่ยวผับบ้าง หรือไปฟิตเนสออกกำลังกายเพื่อดูแลรูปร่างไม่ให้อ้วน ในวันหยุดที่ไม่ทำงาน เขาจะซักผ้า เล่นเกมส์ นั่งเล่น ไปเดินเที่ยวเล่น ดูหนัง ส่วนตอนกลางคืน เขาจะไปเที่ยวผับดื่มเหล้ากับเพื่อนๆ แป๊ดมีทั้งเพื่อนที่เป็นผู้ชาย ผู้หญิง เกย์และกะเทย แต่ส่วนมากเขาจะไปไหนมาไหนกับกลุ่มเพื่อนที่เป็นเกย์และกะเทย โดยเฉลี่ยแล้วจะไปเที่ยวผับอย่างน้อยเดือนละ 3 ครั้ง

แป๊ดเติบโตมากับสังคมที่มีผู้หญิงรายล้อม เขาเล่นกับผู้หญิงมาตั้งแต่เด็ก เขาคิดว่าที่บ้านรู้ว่าเขาเป็นเกย์มาตั้งแต่เด็กแต่ทำเหมือนไม่ทราบ เขาชอบเรียนนาฏศิลป์ และไม่เคยมีแฟนเป็นผู้หญิงให้ที่บ้านเห็นมาก่อน

เขาบอกกับแม่ว่าตนเองเป็นเกย์เมื่อช่วงที่เรียนชั้นมัธยมต้น แต่ไม่ได้บอกพ่อเพราะพ่อไม่ชอบ ที่บ้านก็ไม่ได้ว่าอะไร เหตุที่แป๊ดตัดสินใจบอกกับแม่เพราะรู้สึกอึดอัด ทั้งที่จริงแล้วที่บ้านของเขาก็ทราบอยู่แล้ว เมื่อแป๊ดได้บอกกับแม่ไปก็รู้สึกโล่งใจและไม่อึดอัดอีกต่อไป ตอนนี้ที่บ้านของแป๊ดมีปฏิกิริยาตอบสนองที่ดีขึ้น เวลาที่แป๊ดพาแฟนเข้าบ้าน หรือคำพูดวิธีการปฏิบัติของที่บ้านที่มีต่อแป๊ดก็เปลี่ยนไป จากที่เคยพูดจาไปในเชิงที่ไม่ค่อยพอใจเวลาที่เห็นเขาแสดงพฤติกรรมที่ไม่อยู่ในภาวะของการเป็นผู้ชายเต็มตัว แต่ในตอนนี้ แป๊ดไม่ได้รับถ้อยคำในทำนองนี้จากที่บ้านอีกแล้ว ปัจจุบันแป๊ดสามารถพาแฟนเข้าบ้านได้ และมีความรู้สึกที่ดีมากขึ้น โดยที่เขาคิดว่าเหตุที่ทำให้ทางบ้านยอมรับในตัวตนที่เขาเป็นเกย์และเปลี่ยนทัศนคติของที่บ้านในเรื่องนี้ให้ดีขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งมาจากการที่แป๊ดได้บอกให้ที่บ้านได้รับรู้ว่าเขาเป็นเช่นไร และแสดงให้เห็นว่าเขาสามารถดูแลตัวเองได้ มีธุรกิจเป็นของตัวเอง และสามารถสร้างฐานะขึ้นมาได้ด้วยตัวเอง เป็นการพิสูจน์ตัวเองให้ที่บ้านได้เห็นว่าถึงแม้เขาจะเป็นเกย์ก็ไม่ได้หมายความว่าจะเป็นคนไม่ดี

แฟนของแป๊ดคนปัจจุบันย้ายมาอยู่ด้วยกัน 5 ปีแล้ว ก่อนหน้านี้แป๊ดเคยมีแฟนมาแล้ว 8-9 คนที่รู้จักกันผ่านทางเพื่อนบ้าง รู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต เฟสบุ๊ค หรือพบกันตามที่เที่ยวบ้าง ปกติเขามักจะมีแฟนทีละคน แต่ในขณะที่แป๊ดกำลังอยู่ในความสัมพันธ์กับแฟนของเขานั้น เขาก็ยังคงมีคู่นอนชั่วคราวโดยที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์แบบผูกพันจริงจัง จะนัดกันเฉพาะเวลาที่ต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยเท่านั้น

แป๊ดไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเนื่องจากเขารู้สึกว่าการใส่ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์นั้นไม่สนุก บางครั้งทำให้อวัยวะเพศแข็งไม่เต็มที่และให้ความรู้สึกที่ไม่เหมือนกับเนื้อแนบเนื้อ นอกจากนั้นแล้วในบางครั้งที่เมา และไม่มีถุงยางอนามัยในขณะที่กำลังจะมีเพศสัมพันธ์เลยทำให้ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยไปบ้าง โดยปกติแล้ว แป๊ดจะใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนชั่วคราว แต่กับแฟนนั้นส่วนใหญ่เขาจะไม่ค่อยได้ใช้ เนื่องจากมีกังวลว่าแฟนจะมองว่าไม่ไว้ใจ และไม่อยากให้แฟนสงสัยว่าเขาไปมีคู่นอนคนอื่นมาหรือไม่ ซึ่งจะทำให้เกิดการลดความไว้เนื้อเชื่อใจกันระหว่างตัวเขากับแฟน

แป๊ดเคยเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีด้วยความสมัครใจเนื่องจากเขารู้สึกว่าตัวเองมีพฤติกรรมเสี่ยง และเมื่อแป๊ดทราบผลตรวจ เขารู้สึกโล่งใจสบายใจขึ้น และคิดว่าเขาจะต้องระวังให้มากขึ้นและต้องรับผิดชอบตัวเองมากกว่านี้ เขาบอกกับตัวเองว่าต่อจากนี้ไปจะต้องปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัด หลังจากนี้ไปเขาจะต้องระมัดระวังในการใช้ชีวิตให้มากขึ้น เหมือนเป็นจุดเปลี่ยนที่ยิ่งใหญ่ของชีวิต ทำให้เขาคิดถึงเรื่องการที่จะต้องรับผิดชอบตัวเอง ดูแลตัวเองและคนที่เขารักให้มากขึ้น แป๊ดคิดว่าสิ่งนี้เป็นเหมือนวัคซีนทางความคิด ที่จะทำให้เขาไม่ไปยังจุดนั้นอีก จุดเสี่ยงที่ครั้งหนึ่งตัวเขาเคยผ่านมันมาแล้ว

เรื่องที่แป๊ดมักจะกังวลมีทั้งเรื่องของสุขภาพ การทำงาน เรื่องครอบครัว และชีวิตของเขาในอนาคต แป๊ดกังวลเรื่องสุขภาพเพราะเขามีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพบ่อย แม้ว่าเขาจะไปตรวจแล้วไม่พบว่าเป็นโรคติดต่อที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ แต่เขาก็ยังคงกังวลกับสุขภาพที่มักเป็นปัญหาอยู่ประจำ ส่วนเรื่องงานนั้น

เขาต้องการที่จะเร่งสร้างเนื้อสร้างตัวสร้างฐานะรายได้ให้ได้ในระดับหนึ่ง จึงกังวลว่าจะทำไม่ได้อย่างที่ตั้งใจ กลัวว่าถ้าอายุมากเกินไปแล้วจะทำไม่ไหว นอกจากนี้ แบ๊ดยังกังวลเกี่ยวกับชีวิตในอนาคตของเขาด้วย ความที่เขาเป็นเกย์มีแฟนเป็นผู้ชาย ไม่มีพันธะผูกพันแบบครอบครัวทั่วไป จึงอาจจะต้องอยู่ตัวคนเดียวในบั้นปลาย เขาจึงค่อนข้างกังวลกับการวางแผนชีวิตในอนาคต

ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ (B2R)

ถึงแม้ว่าแบ๊ดจะใช้ถุงยางอนามัยในระหว่างการมีเพศสัมพันธ์บ้าง แต่ในบางครั้งเช่นเวลาที่เมาหรืออยู่ในสถานการณ์ที่กระชั้นชิดต่อการมีเพศสัมพันธ์และไม่มีถุงยางอนามัยในขณะนั้น เขาก็เลือกที่จะมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย แบ๊ดรู้สึกว่าตัวเขาเองมีความเสี่ยงและรู้สึกกังวล จึงเป็นเหตุที่ทำให้เขาเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี ก่อนหน้านี้แบ๊ดเคยได้รับคำแนะนำจากเพื่อนให้ไปตรวจ เพื่อนอธิบายให้ฟังว่าไปตรวจไม่น่ากลัวอย่างที่คิด ตอนแรกแบ๊ดก็ยังคงมีความรู้สึกกลัวที่จะไปตรวจ แต่เนื่องจากไม่อยากเครียดกับความกังวลใจอีกจึงตัดสินใจไปตรวจ และก็พบว่าไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิดไว้จริงๆ

ช่วงที่รอฟังผล แบ๊ดคิดถึงเรื่องผลตรวจว่าหากติดเชื้อเอชไอวี เขาควรจะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไร เขาคิดว่าหากผลออกมาว่าเขาติดเชื้อเอชไอวี ก็คงเป็นเพราะวิถีชีวิตที่ผ่านมาของตัวเขาเอง แบ๊ดได้ปรึกษากับเพื่อนๆและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับโรคแต่ละโรคว่าเป็นอย่างไร เชื้อเอชไอวีติดต่อกันอย่างไร จะมีวิธีดูแลตัวเองอย่างไร และหากเขาติดเชื้อเอชไอวี เขาควรจะใช้ชีวิตต่อไปอย่างไร แบ๊ดพอที่จะรู้เรื่องของการดำรงชีวิตของผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีอยู่บ้าง เขาจึงไม่ได้มีคิดว่าการเป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีจะทำให้ชีวิตเขาสิ้นลง อีกทั้งเขาพอจะทราบว่าหากติดเชื้อเอชไอวี เขาก็จะเข้ารับการดูแลรักษา ซึ่งทำให้แบ๊ดรู้สึกสบายใจขึ้น อย่างน้อยเขาก็รู้สึกว่าถ้ารู้ผลก็จะสามารถควบคุม ป้องกันการแพร่เชื้อกับผู้อื่นได้ แต่ถ้าไม่ตรวจ แล้วถึงวันหนึ่งอาการแสดงออกมาเองจะแย่กว่านี้

เมื่อผลออกมา แบ๊ดรู้สึกโล่งใจ สบายใจขึ้น เขารู้สึกว่าการมาตรวจในครั้งนี้คุ้มค่า และน่าจะมาตรวจนานแล้วเพราะไม่ได้น่ากลัวอย่างที่เขาหรือใครๆคิด อีกทั้งยังได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ จากนี้เขาคงจะมาตรวจเรื่อยๆเพื่อความแน่ใจ ประกอบกับคอยสังเกตตัวเองไปด้วย

ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (B2C)

แบ๊ดมักจะใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอในขณะที่มีเพศสัมพันธ์ทั้งกับคู่นอนชั่วคราวและกับแฟนของเขา สาเหตุหนึ่งมาจากการเมาเหล้า ทำให้เขาไม่มีสติและลืมที่จะหยิบถุงยางอนามัยมาใช้ หรือในบางกรณีที่อยู่ในสภาวะกระชั้นชิดเมื่อต้องการมีเพศสัมพันธ์ ทำให้เขาลืมคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัย นอกจากนั้นแล้วในบางครั้งคู่นอนหรือแฟนของเขาก็เป็นฝ่ายร้องขอว่าไม่ต้องการใช้ถุงยางอนามัย โดยใช้ถ้อยคำในเชิงของการอ้างถึงความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างกัน

ในขณะที่กับคู่นอนชั่วคราวที่ไม่ได้เป็นแฟนนั้น บางครั้งแบ๊ดจะสังเกตดูจากลักษณะหน้าตา รูปลักษณ์ภายนอก สถานภาพทางสังคมเศรษฐกิจของคู่นอนคนนั้นๆ เช่นดูว่าคนนี้ดูดีมีชาติตระกูล เป็นลูกคุณหนู ดูแล้วไม่น่ามีปัญหา เป็นข้อพิจารณาว่าควรจะใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนคนไหน แต่สำหรับคู่นอนบางคนที่แบ๊ดคิดว่าควรใช้ เช่น คู่นอนที่ไปเจอกันตามผับ คู่นอนที่เจอกันแบบฉาบฉวยไม่ได้ทราบประวัติมาก่อน แบ๊ดก็มักจะใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนคนนั้นๆ

แม้ว่าแบ๊ดจะเคยเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี แต่ตัวเขาเองก็รู้สึกว่าการที่จะตัดสินใจไปตรวจนั้นก็ยังคงเป็นเรื่องที่ต้องเตรียมใจก่อนพอสมควร เนื่องจากเขากลัวว่าหากผลตรวจออกมาแล้วปรากฏว่าเขาติดเชื้อเอชไอวี เขาจะรับมือกับสิ่งต่างๆที่ตามมาอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นความกังวลเรื่องการดำเนินชีวิตหลังจากการติดเชื้อ กลัวว่าจะโดนสังคมรังเกียจ กลัวจะรับตัวเองไม่ได้แล้วร่างกายจะยิ่งทรุดหนักลง กลัวแฟน ครอบครัว เพื่อน หรือคนรอบข้างไม่ยอมรับ กลัวผลตรวจจะไม่เป็นความลับ และแบ๊ดคิดว่าการไปตรวจก็อาจจะไม่จำเป็นต้องตรวจบ่อยครั้งหรือเป็นประจำ หากมั่นใจว่าตนเองไม่ติดเชื้อ หรือมั่นใจว่าใช้ถุงยางอนามัยบ่อยครั้ง อาจจะไม่ได้เสี่ยง ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งที่ไม่ได้เป็นแรงผลักดันให้เขารู้สึกว่าจะต้องไปตรวจเป็นประจำ

ในบางครั้งแบ๊ดก็เคยคิดว่าไหนๆถ้าจะเป็นแล้วทำไมต้องรู้ผล ไม่จำเป็นต้องรู้ก็ได้ แต่ก่อนเขาเคยคิดว่า “เอดส์ป้องกันได้ด้วยการไม่ไปตรวจ” เพราะเขาเชื่อว่าถ้าไม่ไปตรวจไม่ไปยุ่งกับมันก็อาจจะดีกว่า ถ้าไปยุ่งแล้วจะตายเร็วขึ้น

<u>เทคนิคที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมพึงประสงค์</u> <u>(S2B)</u>

แบ๊ดจะเป็นคนตัดสินใจให้ใช้ถุงยางอนามัยหากแฟนของเขาขอไม่ใช้ถุงยางอนามัย ถึงแม้เขาจะรู้สึกว่าการใส่ถุงยางอนามัยจะทำให้รู้สึกเจ็บกว่าไม่ใส่ ซึ่งเขารู้สึกว่ายอมเจ็บแต่ปลอดภัยดีกว่า แบ๊ดเห็นว่าเรื่องนี้เป็นความรับผิดชอบร่วมกันทั้งคู่ไม่เกี่ยวกับความไว้ใจ แต่เป็นเรื่องของความปลอดภัย แม้ในบางครั้งจะต้องขัดใจกันบ้างแต่ก็ต้องยอมเพื่อความปลอดภัยของทั้งสองฝ่าย

สำหรับคู่นอนชั่วคราวที่ไปเจอตามผับ หากไม่มีถุงยางอนามัย หรือคู่นอนขอไม่ใช้ถุงยางอนามัย แบ๊ดจะปฏิเสธไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย

สำหรับการเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี แบ๊ดจะพูดคุยกับเพื่อนมากกว่า เพราะเข้าใจกันง่าย ถ้าเพื่อนมาบอกหรือแนะนำ แบ๊ดจะให้ความสนใจมากกว่าที่จะให้แพทย์มาบอก เพราะเวลาที่พูดคุยกับแพทย์ เขาจะรู้สึกไม่เข้าใจและไม่สนใจเพราะแพทย์จะใช้คำศัพท์ทางการแพทย์ซึ่งยากต่อการทำความเข้าใจ นอกจากนั้นแบ๊ดยังเป็นห่วงเรื่องความลับของผลตรวจ หากเขาตัดสินใจที่จะเข้ารับการตรวจ

เขาจะไม่ตรวจในสถานพยาบาลที่คุ้นเคย หรือในโครงการต่างๆ เพราะไม่มั่นใจในการเก็บรักษาความลับข้อมูล

ช่องทางการเข้ารับบริการ (AqS)

แบ๊ดเลือกไปรับบริการที่คลีนิคหรือสถานพยาบาลเฉพาะทาง เพราะคำนึงถึงเรื่องความลับของข้อมูล เขาไม่ต้องการไปรับบริการตามโรงพยาบาลทั่วไป เพราะมีขั้นตอนมากมาย ต้องใช้เวลานาน ที่แบ๊ดเลือกไปที่คลีนิคเฉพาะทางเพราะเขามั่นใจว่าผลการตรวจน่าเชื่อถือมากกว่า ทั้งยังมีการให้ความรู้ ให้ความเป็นกันเอง และให้คำแนะนำด้วยความเข้าใจในตัวตนของเขา อีกทั้งคลีนิคเฉพาะทางยังมีความเป็นส่วนตัวมากกว่า แม้ว่าบางครั้งในช่วงที่มีโปรโมชั่นจะมีคนเยอะ และกลัวจะเจอคนรู้จักบ้าง แต่ก็ยังรู้สึกว่ามีความมิดชิด และมีห้องตรวจเป็นสัดส่วน

ช่องทางการเข้าถึง (O)

แบ๊ดได้รับข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเอชไอวี ทั้งเรื่องการตรวจ สถานที่ตรวจ การติดเชื้อและลักษณะอาการจากสื่อสังคมออนไลน์เป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นเฟซบุ๊ค เว็บบอร์ดที่มีแพทย์ตอบคำถาม เว็บบอร์ดเฉพาะของกลุ่มผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี และจากการสืบค้นทางอินเตอร์เน็ตผ่านทาง Search Engine อย่าง Google ซึ่งข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตค่อนข้างที่จะปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และอีกช่องทางหนึ่งที่แบ๊ดสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศรวมถึงเรื่องเกี่ยวกับเพศวิถีของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายได้ก็คือจากนิตยสารวาไรตี้เฉพาะกลุ่ม เช่น นิตยสาร Attitude

แบ๊ดมักจะเข้าเว็บไซต์และใช้แอพพลิเคชันชุมชนสังคมออนไลน์ในการหาเพื่อนพูดคุยทำความรู้จักและบ่อยครั้งที่นำไปสู่การนัดเจอกัน และส่วนใหญ่จะลงท้ายด้วยการมีเพศสัมพันธ์ โดยหากเป็นเว็บไซต์สังคมออนไลน์ได้แก่เฟซบุ๊ค นอกจากนี้ยังรวมถึงแอพลิเคชันสำหรับชายมีเพศสัมพันธ์กับชายโดยเฉพาะ เช่น Jack'D Grindr หรือ Hornet ซึ่งแอพพลิเคชันเหล่านี้จะมีรูปภาพ ข้อมูลส่วนบุคคล รสนิยมทางเพศ และสามารถระบุตำแหน่งพิกัดของคนที่เราชอบหรือต้องการทำความรู้จักด้วยได้ และนอกเหนือไปจากนี้แบ๊ดก็มีใช้แอพพลิเคชันทั่วไปเช่น Line และ Instagram

เมื่อแบ๊ดมีปัญหาหรือรู้สึกกังวลใจ เขามักจะปรึกษาพูดคุยกับเพื่อนสนิทก่อน แต่ถ้าหากเป็นเรื่องที่เขากังวลมากๆ หรือถ้าเป็นเรื่องผลตรวจเอชไอวี แบ๊ดจะคุยกับแม่ หากวันหนึ่งเขาพบว่าเขาติดเชื้อเอชไอวี เขาคิดว่าเขาจะบอกแม่ เพราะเขารู้สึกว่าแม่น่าจะเข้าใจและยอมรับได้ เพราะแม่มักพูดอยู่เสมอว่าอย่างไรแม่ก็รักลูก นอกจากนี้ในบางครั้งหากแบ๊ดรู้สึกมีเรื่องกังวลใจแต่ไม่ต้องการพูดคุยกับใคร เขาก็จะใช้วิธีการอยู่กับตัวเองโดยการนั่งสมาธิและฟังธรรมะ

ความรู้และความซ่ำซอง (KS)

แป๊ดทราบเรื่องของความรู้พื้นฐานของการติดเชื้อเอชไอวีว่าเชื้อจะติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน หรือมีเพศสัมพันธ์โดยการทำออรัลแล้วมีแผลในปาก หรือจากแม่สู่ลูก

เวลาจะมีเพศสัมพันธ์ แป๊ดทราบวิธีป้องกันตัวเองจากการมีเพศสัมพันธ์เพื่อไม่ให้ตนเองเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็นการพยายามไม่ทำออรัลเซ็กส์ให้ มีการตรวจสอบถุงยางอนามัยว่าแตกหรือไม่ โดยหลังจากการมีเพศสัมพันธ์จะนำถุงยางอนามัยมาบีบดู ถ้าบีบแล้วมันพองตัวขึ้นมาก็แสดงว่าไม่แตก

นอกจากนี้เขายังค้นคว้าหาข้อมูลตามคอลัมน์ที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวี ทั้งรายงานเรื่องของยาต้านไวรัสว่ามีการผลิตไปถึงขั้นไหน เรื่องการวิจัยเกี่ยวกับยาต้านไวรัสเป็นอย่างไร รวมถึงการค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับโรคฉวยโอกาสหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆจากอินเทอร์เน็ตเมื่อรู้สึกว่าตัวเองอยู่ในสภาวะที่เสี่ยงและรู้สึกมีอาการผิดปกติบางอย่างหลังจากที่รู้ว่าตนเองเสี่ยง

ประสบการณ์ที่ผ่านมา (CatEx)

แป๊ดเคยเข้ารับการตรวจหาเชื้อเอชไอวี ในระหว่างที่รอผล เขากังวลว่าถ้าติดเชื้อเอชไอวีจะทำอย่างไรกับชีวิตบ้าง คิดถึงเป้าหมายชีวิต และการดำเนินชีวิตในแต่ละวันที่จะเปลี่ยนแปลงไปทั้งชีวิตส่วนตัว การทำงาน นอกจากการเข้ารับการตรวจเลือด ที่ผ่านมาแป๊ดก็เคยบริจาคเลือด และทุกครั้งที่บริจาคเลือดแป๊ดจะเอาผลเลือดด้วยทุกครั้งเพื่อเช็คสถานะของตัวเองด้วยอีกทางหนึ่ง

ครั้งหนึ่งแป๊ดตัดสินใจจะไปเข้ารับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี แต่เขาก็เปลี่ยนใจไม่ตรวจ เนื่องจากได้รับบริการจากสถานพยาบาลไม่ดี เจ้าหน้าที่เรียกชื่อและถามข้อมูลของผู้เข้าตรวจ ถามอาการด้วยเสียงค่อนข้างดังและถามข้างนอกห้องตรวจซึ่งมีผู้อื่นอยู่จำนวนมาก เขารู้สึกว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการประจานและทำให้เขารู้สึกอึดอัด เป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ไม่ควรทำ ครั้งนั้นแป๊ดจึงตัดสินใจที่จะไม่ตรวจ และเลือกที่จะเปลี่ยนไปตรวจที่อื่นแทน

เมื่อก่อนแป๊ดกลัวเรื่องผลการตรวจมาก กลัวว่าถ้ารู้ผลว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี กลัวคนอื่นจะคิดว่าตนเองสำส่อน แต่มาทราบภายหลังว่าแม่บ้านที่มีสามีคนเดียวก็ติดเชื้อเอชไอวีได้ เมื่อก่อนรู้สึกรังเกียจไม่กล้าเข้าใกล้ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี แต่พอโตขึ้นและได้ศึกษามาบ้าง ทราบว่าโรคแบบนี้ติดต่อกันได้อย่างไรก็รู้สึกว่าไม่ได้รังเกียจ คิดย้อนกลับมาดูตัวเองว่าหากเจอกับตัวเองแล้วเราจะรู้สึกอย่างไร แล้วคนรอบข้างเราจะรู้สึกอย่างไร

ภาคผนวก 4: ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการรับบริการดูแลรักษา

“แดนนี่”

เป็นตัวแทนของชายมีเพศสัมพันธ์กับชายที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี

ลักษณะต้นแบบ (ARC)

แดนนี่ อายุ 28 ปี ทำงานเป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง ทุกวันนี้แดนนี่อาศัยอยู่คนเดียว โดยปกติแล้วในวันธรรมดาแดนนี่จะตื่นประมาณ 8 โมงเช้า ไปทำงาน หลังจากเลิกงาน ก็จะไปออกกำลังกายบ้าง ไปเที่ยวกับเพื่อนบ้าง

ในวันหยุด เขาใช้เวลากับการนอนพักผ่อน ดูทีวี ฟังเพลง ออกกำลังกาย บางคืนก็ไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนๆบ้าง ทั้ง ชาย หญิง เกย์ สาวประเภทสอง โดยส่วนใหญ่จะไปเที่ยวกลางคืนในวันศุกร์และเสาร์ โดยผับที่แดนนี่มักจะไปเที่ยวกับเพื่อนๆส่วนมากแล้วจะเป็นผับเกย์

ที่บ้านของแดนนี่รู้ว่าแดนนี่เป็นเกย์ โดยเฉพาะแม่ เขาเคยพาแฟนมาที่บ้าน แม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร ปัจจุบันเขาไม่มีแฟนที่คบกันแบบจริงจัง เคยมีแต่ก็เลิกกันนานแล้ว ปัจจุบันจะเปลี่ยนคู่นอนไปเรื่อยๆ บางทีเจอจากแอพพลิเคชั่นบนโทรศัพท์มือถือเช่น Grindr หรือ Jack’d แล้วก็นัดเจอกัน กับคู่นอนเหล่านี้ปกติจะใช้ถุงยางอนามัยบ้างไม่ใช้บ้าง โดยพิจารณาว่าหากคู่นอนดูดี สะอาด ขาวหน้าใส หรือถ้าเป็นเด็กมหาวิทยาลัยก็จะไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยด้วย หรือถ้าไปเที่ยวแล้วเมาเหล้า ไม่ค่อยมีสติ ก็ทำให้พลาด บางทีไม่มีถุงยางอนามัยอยู่กับตัว ก็เลยไม่ได้ใช้ ตื่นมาตอนเช้าก็จำอะไรไม่ค่อยได้ เพราะเมาเลยไม่ค่อยรู้ตัวว่าเมื่อคืนทำอะไรไปบ้าง

แดนนี่ทราบว่าตัวเองมีความเสี่ยง และเขาก็มีความกังวลใจ เหตุที่ทำให้แดนนี่ไม่อยากไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีเพราะเขากลัวที่จะรู้ผล กลัวจะรับผลหลังการตรวจไม่ได้ กลัวรับสภาพตัวเองไม่ได้ กลัวร่างกายจะแย่ เลยคิดว่าไม่รู้ดีกว่า แดนนี่ทราบผลจากการตรวจร่างกายตอนที่ไม่สบาย หลังจากที่เขาทราบผล ในช่วงแรก แดนนี่ก็ยังคงใช้ชีวิตตามปกติ สนุกสนาน เที่ยวเล่นกับเพื่อนๆ ไม่ได้เข้ารับการรักษา เพราะเขาคิดว่าไม่น่าจะเป็นอะไร และคิดว่าน่าจะมีวิธีการที่ทำให้หายได้นอกจากการกินยา อีกทั้งในตอนนั้นเขาเองก็ยังไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าใดนัก จนเวลาผ่านไปเมื่อร่างกายของเขาทรุดลง แดนนี่จึงได้เริ่มเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล

ทุกวันนี้เขากังวลเรื่องงานและเรื่องเงินเป็นหลัก เพราะเงินเดือนน้อย ต้องใช้จ่ายทุกวัน ไม่ค่อยพอใช้ เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไปเรื่อยๆให้รอดๆไปในแต่ละเดือน ทำให้เขาเครียด ในอนาคตเขาต้องการประกอบธุรกิจของตนเอง แต่ก็ไม่อยากคิดให้ไปไกลมาก เพราะกังวลเรื่องสุขภาพของตนเอง ไม่ให้เครียด

หรือเหนื่อยมากเกินไป โดยอยากมีเงินเก็บสักก้อนหนึ่งเพื่อไว้ทำในสิ่งที่ชอบ อยากดูแลแม่และดูแลครอบครัวให้ได้

ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมพึงประสงค์ (B2R)

หลังจากแดนนี่เข้ารับการตรวจเลือดและทราบผล เขาก็ใช้ถุงยางอนามัยตลอดเมื่อมีเพศสัมพันธ์เพื่อเป็นการป้องกันทั้งตัวเองและคู่นอน เวลาที่จะมีออรัลเซ็กส์เขาก็จะใช้ถุงยางอนามัยป้องกันด้วยเช่นกัน แดนนี่จะพกพาถุงยางอนามัยและเจลหล่อลื่นติดกระเป๋าไว้ตลอด

แดนนี่คิดว่าเขาสามารถใช้ชีวิตได้ปกติ เขารู้ว่าการอยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีไม่ได้ทำให้เสียชีวิตได้ง่ายๆ เขาต้องไปรับยาต้านไวรัส กินยาให้สม่ำเสมอและดูแลตัวเอง ซึ่งไม่ได้กระทบกับการดำเนินชีวิตมาก และยังทำให้รักชีวิตตนเองมากขึ้น ดูแลสุขภาพตัวเองมากขึ้น ห่างจากยาเสพติดและเหล้าด้วย

เขาดูแลตัวเองมากขึ้นกว่าเดิม ตอนแรกแดนนี่รู้สึกเสียใจ แต่ก็ปลอบใจตัวเอง ซึ่งเมื่อเวลาผ่านพ้นไป เขาก็รู้สึกดีขึ้น เขารู้สึกว่าสามารถมีชีวิตอยู่ได้ ดูจากร่างกายภายนอกจะไม่มีใครทราบว่าเขาอยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีเพราะไม่ได้แสดงอาการ เขาดูแลตัวเองดีขึ้น ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ เขาจะบอกตัวเองเสมอว่าถ้าร่างกายไม่ไหว แล้วโรคทุกอย่างจะแทรกซ้อน ซึ่งถ้าร่างกายดีขึ้นกว่านี้ไม่ได้ ก็ต้องพยายามให้คงอยู่เท่านี้ เขาจะประเมินตัวเอง ไม่ฝืนร่างกาย ไม่เที่ยวบ่อย และพยายามพักผ่อนให้เต็มที่

ความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (B2C)

หลังจากที่แดนนี่ทราบผลว่าเขาติดเชื้อเอชไอวี เขาคิดว่าร่างกายตัวเองยังคงแข็งแรงอยู่จึงยังไม่ยอมรับยาต้านไวรัส เขาคิดว่าน่าจะมีทางหายได้โดยไม่ต้องรับยา จนเริ่มแสดงอาการออกมาและสุขภาพร่างกายเริ่มแย่ลง เขาจึงต้องไปรับยาต้านไวรัส เขาไม่ต้องการรับยาต้านไวรัสเพราะเคยได้ยินมาว่าผลข้างเคียงจากการกินยาต้านไวรัสคือท้องจะป่อง ก้นปอด แขนขาลีบ และอาการอื่นๆหลายอย่างที่เป็นผลจากการกินยา ทำให้เขารู้สึกกังวล และคิดว่าไม่อยากรับยาแต่จะพยายามรักษาตัวเองให้ดีก่อน รอจนถึงที่สุดจึงค่อยไปรับยา

แดนนี่ไม่ค่อยกังวลเรื่องสุขภาพเท่าไหร่ หากเป็นอะไรก็รักษาตามอาการไป สิ่งที่เขากังวลตอนนี้คือเรื่องงาน และเรื่องความเป็นอยู่มากกว่า ว่าจะใช้ชีวิตอยู่ต่อไปอย่างไร

นอกจากนี้เขายังกังวลเรื่องเวลาที่เข้าไปรับบริการจากสถานพยาบาล เกรงว่าข้อมูลจะไม่เป็นความลับ เขาไม่ต้องการที่จะเข้ารับบริการจากคลินิกเฉพาะสำหรับผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี เพราะเป็นการเปิดเผยสถานะของตนเอง รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลนี้ในกระบวนการต่างๆในการรับการรักษาพยาบาล เขาพยายามที่จะกินยาต้านไวรัสให้ตรงเวลา แต่ในบางครั้งที่อยู่กับผู้อื่น เขารู้สึกกังวลที่จะต้องกินยาเพราะเกรงว่าผู้อื่นจะสงสัยว่าเขาเป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี

เทคนิคที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมพึงประสงค์ (S2B)

แดนนี่พยายามคิดและดำเนินชีวิตอย่างปกติ ออกกำลังกาย รับประทานอาหารปกติ กินวิตามิน เขากินยาตรงเวลาและไปพบแพทย์ตามนัด เขารู้สึกว่าถ้ามัวแต่มานั่งคิดว่าตัวเองเป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีจะทำให้เครียด ถ้าเครียดก็จะบั่นทอนจิตใจและสุขภาพตัวเองก็จะแย่ พยายามบอกตัวเองว่าอย่าเครียด ถ้าเครียดก็ให้หาอะไรทำเพื่อคลายเครียด

การที่แดนนี่ได้มาพบปะและพูดคุยกับเพื่อนที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีเป็นการคลายเครียด ทำให้รู้สึกว่าตนเองเป็นเหมือนคนทั่วไป ทุกคนมาช่วยกันสร้างกำลังใจให้กันและกัน มารู้จักเพื่อนๆ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้ได้ทราบว่าเพื่อนบางคนผ่านอุปสรรคมามากมาย ทำให้แดนนี่กลับมาพิจารณาตนเอง พยายามใช้ชีวิตให้ดีขึ้น ไม่คิดด้านลบ

เวลาที่ต้องกินยาต้านไวรัส แดนนี่ไม่มีความกังวลใจเพราะหากเป็นเวลางาน เขาก็สามารถหยิบยามากินได้ปกติ โดยถ้าผู้อื่นเห็น เขาก็จะบอกไปว่ากินวิตามิน เขาจะบรรจุยาใส่ตลับเล็กๆ และตั้งนาฬิกาปลุกเวลาที่ต้องกินยาเอาไว้ เขาก็คิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องกินยาต้านไวรัสเพราะยังต้องมีชีวิตต่อไป ถ้าหากมีปัญหาจากการกินยา เขาจะไปปรึกษาหมอ เวลาไปหาหมอแดนนี่มักไปก่อนเวลานัด เพราะบางครั้งเขาลางานไม่ได้ หากเขาไม่สะดวกไปในวันที่หมอนัด เขาจะไปล่วงหน้าหนึ่งสัปดาห์เพราะเกรงว่าจะกินยาไม่ต่อเนื่อง

แดนนี่พยายามคิดในเชิงบวกกับชีวิตของตนเอง คิดว่าถ้าเขาไม่ติดเชื้อเอชไอวี ชีวิตก็จะไม่ได้รู้อะไรอีกมากมาย คิดว่าต่อไปนี้เขาจะต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น รับผิดชอบคนที่รักมากขึ้น และก็ต้องตั้งเป้าหมายในชีวิตใหม่

ช่องทางการเข้ารับบริการ (AqS)

แดนนี่รับยาต้านไวรัสที่โรงพยาบาล เขารู้จักบริการที่ให้การดูแลรักษาเหล่านี้จากการแนะนำของเจ้าหน้าที่หลังจากทราบผลการตรวจ

เขาต้องการเข้ารับการดูแลรักษาจากสถานพยาบาลที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นมิตรกับชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย และมีการปิดข้อมูลเป็นความลับ

ช่องทางการเข้าถึง (O)

แดนนี่จะพูดคุยกับแม่เวลาที่มีปัญหา เขารู้สึกว่าแม่เข้าใจ และเป็นห่วงเขามาก แม่บอกให้แดนนี่ดูแลตัวเองให้ดี แม่มักจะให้กำลังใจเวลาที่แดนนี่รู้สึกเหนื่อยหรือท้อกับชีวิต แม่มักจะบอกว่าให้อดทน และแม่บอกกับแดนนี่ว่าอย่างไรก็ตามแม่ก็ไม่ทิ้งลูกอยู่แล้ว

ปกติแล้วแดนนี่จะระบายและปรึกษากับเพื่อนๆของเขา โดยเฉพาะกับเพื่อนที่สนิทมากๆเขาจะระบายเรื่องต่างๆให้เพื่อนฟัง เนื่องจากบางเรื่องที่เขาไม่อยากคุยกับแม่ เพราะไม่อยากให้แม่รู้ กลัวแม่จะเสียใจหรือคิดมาก เขาก็จะมาคุยกับเพื่อนของเขาแทน

แดนนี่มักจะหาข้อมูลในอินเตอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่ เช่นทางสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ค คุยไลน์กับเพื่อนๆ หาเพื่อนตามเว็บไซต์ที่มีความชอบคล้ายๆกันหรือสนใจเรื่องแนวเดียวกัน นอกจากนี้ยังเข้าเว็บบอร์ดของกลุ่มผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี เพื่อพูดคุยและปรึกษาปัญหา และคอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

ความรู้และความชำชอง (KS)

แดนนี่เคยเจอผู้ที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีหลายคนที่ยังสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ เขารู้ว่าติดเชื้อเอชไอวีแล้วรักษาให้หายขาดไม่ได้ แต่สามารถทำให้ชีวิตอยู่นานที่สุดต่อไปได้

เขารู้ว่าถ้าค่า CD4 ต่ำกว่า 200 ก็จะต้องไปรับยาต้านไวรัส เขาพยายามหาข้อมูลเรื่องผลข้างเคียงของยาต้านไวรัส และพยายามดูแลเรื่องอาหารการกินมากขึ้น และคอยสังเกตอาการ โดยถ้ามีอาการแพ้ จะรีบไปปรึกษาหมอเพื่อขอเปลี่ยนสูตรยา

ประสบการณ์ที่ผ่านมา (CatEx)

ในการกินยาต้านไวรัส บางครั้งก็ลืมกินยา เจ้าหน้าที่แนะนำว่าให้ตั้งนาฬิกาไว้เลย เคยไปตรวจแล้วหมอสงสัยว่าทำไมเชื้อไม่ลด เลยเจาะเลือดดูแล้วบอกว่ายาชุดนี้มันไม่ได้ผล เลยเปลี่ยนสูตรให้ใหม่ ก่อนจะรับยา ตอนนั้นผอมมากน้ำหนักลดลงอย่างรวดเร็วเป็นสิบกิโลกรัม แต่พอเริ่มรับยาก็เริ่มดีขึ้น

ก่อนหน้านี้ แดนนี่มีเพื่อนที่ทราบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวีทำงานอยู่ในที่ที่เขาจะไปสมัคร เพื่อนคนนี้เอาเรื่องที่เขาติดเชื้อเอชไอวีไปเล่าต่อ ทำให้ที่ทำงานนั้นไม่รับเขา แดนนี่เลยตกงาน ซึ่งส่งผลกระทบกับชีวิตมาก เขาก็เลยคิดว่าปิดเป็นความลับดีกว่า จะไม่บอกใคร เพราะเคยเจอประสบการณ์แบบนี้มากับตัว

ภาคผนวก 5: ลักษณะต้นแบบของผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ ในกรุงเทพ

รหัส	จังหวัด	สถานะผลเลือด	การไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี	อาชีพ		อายุ	ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ	งานอดิเรก	เป้าหมายในอีก 5 ปี	เรื่องที่กังวล	วิธีจัดการมือรู้อีกกังวล	จำนวนครั้งที่เคยตรวจเลือด	จำนวนคุนลประจำ	จำนวนคุนลในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา	การใช้ถุงยางอนามัย
BKK 01	กรุงเทพ	ลบ	ตรวจเลือดเพื่อขอเชื้อเอชไอวีใน 1 ปี ที่ผ่านมา	ทำงาน	ครูสอนเด็น	19	พี่สาว	เต้น cover	นักแสดง	อนาคต หน้าที่การงาน	คุยกับเพื่อน	2	1	1	สม่ำเสมอ
BKK 02	กรุงเทพ	ลบ		ทำงาน	สอนพิเศษภาษาอังกฤษ	25	พ่อแม่	ฟิตเนส/อ่านหนังสือ/เกมส์	ทำงานจิตวิทยา/NGO	สุขภาพ	คุยกับพ่อแม่	3	1	1	สม่ำเสมอ
BKK 03	กรุงเทพ	ลบ		นักศึกษา	นักศึกษา	21	คนเดียว					ตรวจทุกๆ 4 เดือน	1	1	ไม่ใช้
BKK 04	กรุงเทพ	ลบ		นักศึกษา	นักศึกษา	21	เพื่อน	สอนเด่น/โชว์เด่น	เรียนจบ	เรื่องเรียน	คุยกับเพื่อน/พอแม่	ทุก 3 เดือน/6เดือน	ไม่มี	ไม่มี	
BKK 05	กรุงเทพ	ลบ		ทำงาน	ธุรกิจส่วนตัว	31	แฟน	ออกกำลังกาย/ดูหนัง/ฟังเพลง		อยากย้ายไปอยู่ตจว./มีร้าน	คิดตัดใจุหาลอก/คุยกับเพื่อน		2	มากกว่า 2 คน	ไม่สม่ำเสมอ
BKK 06	กรุงเทพ	ลบ		ทำงาน	แสดงละครเวที	29	คนเดียว	อินเตอร์เน็ต	งาน/เรียนจบ	เรื่องงานและเรื่องเรียน	คุยกับแม่	มากกว่า 3 ครั้ง	ไม่มี	3ถึง4	ใช้ทุกครั้ง
BKK 07	กรุงเทพ	ลบ		ทำงาน	พนักงานบริษัท	33	ครอบครัว	เดินห้าง/ดูหนัง	อยากลับไปเรียน	สุขภาพ/งาน	ปรึกษาเพื่อน	1	1	1	ใช้ทุกครั้ง
BKK 08	กรุงเทพ	ลบ	เคยตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี นานกว่า 1 ปี	ทำงาน	แดนเซอร์	21	ยาย	ช้อมเด่น		เงิน/ครอบครัว	ฟังเพลง/นอน	1	ไม่มี	ไม่มี	ใช้
BKK 09	กรุงเทพ	ลบ		ทำงาน	เซลล์	31	น้องสาว	ขายของทางเนต	หาธุรกิจส่วนตัว	งาน/ความรัก	กิน/ปรึกษาเพื่อน	2	1	1	ใช้ทุกครั้ง
BKK 10	กรุงเทพ	ลบ		นักศึกษา	นักศึกษา	20	แฟน	ช้อมเด่น		เรียน/โรคหัวใจ	คุยกับเพื่อน/แฟน	3	1	1	ใช้บางครั้ง
BKK 11	กรุงเทพ	ลบ		นักศึกษา	นักศึกษา	21	แม่	ช้อมเด่น	เรียนจบ/อยากทำงาน	เรียน/ศัลยกรรมจมูก/ล่าไส้	ไม่ปรึกษาใคร	1	1	หลายคน	สม่ำเสมอ
BKK 12	กรุงเทพ	ไม่ทราบ	ไม่เคยตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี		นักศึกษา ป.โท	22	แฟน	พักผ่อน เที่ยวกลางคืน	การงาน	งาน	แก้ปัญหาเอง/ปรึกษาเพื่อน พ่อแม่ แฟน	ไม่เคย	1	1	ใช้ทุกครั้ง
BKK 13	กรุงเทพ	ไม่ทราบ		นักศึกษา	นักศึกษา	20	แฟน	ดูทีวี เล่นกระดาย	อยากเปิดร้านอาหาร ขนม	เรื่องเรียน		ไม่เคย	1	1	ไม่สม่ำเสมอ
BKK 14	กรุงเทพ	ไม่ทราบ		นักศึกษา	นักศึกษา	21	เพื่อน	อ่านการ์ตูน/internet	เรียน/งาน เลี้ยงตัวเองรอด	ทั่วไป		ไม่เคย	1	1	ใช้ทุกครั้ง
BKK 15	กรุงเทพ	บวก	ได้รับการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ	ทำงาน	พนักงานโรงแรม	27	เพื่อน	ดีแนด	อยากมีธุรกิจส่วนตัว	งาน/สุขภาพ	คิดคนเดียว/คุยกับเพื่อน	ตรวจคลอด/4 เดือนครั้ง	ไม่มี	ไม่มี	
BKK 16	กรุงเทพ	บวก		ทำงาน	(อดีต) พนักงานโรงแรม	29	เพื่อน	ท่าทาร์	อยากมีธุรกิจเป็นของตัวเอง	เรื่องงาน	ฟังเพลง/ออกกำลังกาย/ไม่ปรึกษาใคร	3 เดือน/ครั้ง	ไม่มี	ไม่มี	
BKK 17	กรุงเทพ	บวก		นักศึกษา	วางงาน	28	เพื่อน	เรียนนวดเท้านวดตัว	อยากมีร้านนวด	ครอบครัว	คุยกับเพื่อน	ตรวจสม่ำเสมอ			ไม่สม่ำเสมอ
BKK 18	กรุงเทพ	บวก	ไม่ได้รับการดูแลรักษา หรือได้รับการดูแลรักษาอย่างไม่สม่ำเสมอ	ทำงาน	ผู้ช่วยพยาบาล	25	คนเดียว	นวดแผนไทย	มีบ้าน รถ พร้อม	สุขภาพ	อยู่กับตัวเอง	ทุก 6 เดือน	1	1	ใช้ทุกครั้ง
BKK 19	กรุงเทพ	บวก		ทำงาน	เจ้าหน้าที่มูลนิธิ	34	คนเดียว	ช่วยเหลือสังคม	สร้างบ้าน	ไม่มี	คิดด้วยตัวเอง		ไม่มี	ไม่มี	

ภาคผนวก 6: ลักษณะต้นแบบของผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ ในเชียงใหม่

รหัส	จังหวัด	สถานะผลเลือด	การไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี	อาชีพ		อายุ	ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ	งานอดิเรก	เป้าหมายในอีก 5 ปี	เรื่องที่กังวล	วิธีจัดการเมื่อรู้สึกกังวล	จำนวนครั้งที่เคยตรวจเลือด	จำนวนคู่นอนประจำ	จำนวนคู่นอนในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา	การใช้ถุงยางอนามัย
CHM 01	เชียงใหม่	ลบ	ตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีใน 1 ปีที่ผ่านมา	ทำงาน	รับจ้างงาน organizer	30	พ่อแม่	งาน Event	แต่งงานมีลูก	งานแต่ง	ละหมาด สวดมนต์	6	2	2	ใช้ทุกครั้ง
CHM 02	เชียงใหม่	ลบ		ทำงาน	พนักงานบริษัท	27	พ่อและแฟน	ท่องเที่ยว		แฟน/สภาพครอบครัว	ปรึกษาแฟน	ทุก3/6 เดือน	1	1	ไม่สม่ำเสมอ
CHM 03	เชียงใหม่	ลบ		นักศึกษา	นักศึกษา	20	คนเดียว	เดินห้าง/ดูหนัง	อยากมีร้านกาแฟ/ร้านเค้ก	เรียน/ปัญหาทางบ้าน	คุยกับเพื่อน	2	2	2	ใช้ทุกครั้ง
CHM 04	เชียงใหม่	ลบ		นักศึกษา	นักศึกษา	21	เพื่อน	เล่น Internet		เรื่องเรียน อยากเปลี่ยนสาขาวิชาเรียน	คิดเองไม่ปรึกษาใคร	1	3	3	ใช้ทุกครั้ง
CHM 05	เชียงใหม่	ลบ	เคยตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีนานกว่า 1 ปี	ทำงาน	พนักงานบริษัท	35	แม่	ดูทีวี		เรื่องเงิน	เก็บไว้คนเดียว /คุยกับแม่ในเรื่องที่ไม่สำคัญ	1	1	1	ใช้ทุกครั้ง
CHM 06	เชียงใหม่	ลบ		ทำงาน	พนักงานร้านสติกเกอร์	27	แฟน	อาสาสมัคร	อยากมีงานที่มั่นคง	เรื่องงาน	คุยกับเพื่อน/ถ้าหนักก็จะอยู่กับตัวเอง	1	1	1	ใช้ทุกครั้ง
CHM 07	เชียงใหม่	ลบ		ทำงาน	ดิวเตอร์	23	เพื่อน	ท่องเที่ยว		เรื่องบรรจุราชการ/แฟน	สวดมนต์	สม่ำเสมอ	1	1	ใช้ทุกครั้ง
CHM 08	เชียงใหม่	ลบ		นักศึกษา	นักศึกษา	24	แม่	ขายเครื่องสำอางค์		เรื่องงาน/การมีเพศสัมพันธ์		เคยตรวจ	5	5	ไม่สม่ำเสมอ
CHM 09	เชียงใหม่	ลบ		นักศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว + ศึกษาต่อ	26	คนเดียว	ท่องเที่ยว		เรื่องทุนเรียนต่อ		2	1	1	ใช้สม่ำเสมอ
CHM 10	เชียงใหม่	ไม่ทราบ	ไม่เคยตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี	ทำงาน	พนักงานร้านสติกเกอร์	22	แฟนและเพื่อน	วาดรูป	เรียนเพิ่มเติม	เรื่องงาน/เงิน	คุยกับเพื่อน	ไม่เคย แต่มีบริจาคเลือด	1	2	ไม่สม่ำเสมอ
CHM 11	เชียงใหม่	ไม่ทราบ		ทำงาน	พนักงานบริษัท	23	คนเดียว		หน้าที่การงานและครอบครัว	เรื่องค่าใช้จ่าย	คุยกับแม่	ไม่เคยตรวจเลย	1		ใช้ทุกครั้ง
CHM 12	เชียงใหม่	ไม่ทราบ		นักศึกษา	นักศึกษา	21	ครอบครัว	เที่ยวห้าง	แต่งงานมีลูก			ไม่เคยตรวจเลย	1		ใช้ทุกครั้ง
CHM 13	เชียงใหม่	บวก	ได้รับการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ	ทำงาน	พนักงานโรงแรม	33	ครอบครัว	ดูหนัง/ซื้อของ	มีงานมั่นคง สร้างบ้าน ซื้อรถ	เรื่องงานโรงแรม	ปรึกษาแม่			มากกว่า 1	ใช้ทุกครั้ง
CHM 14	เชียงใหม่	บวก		ทำงาน	รับจ้างทั่วไป (กุ๊ก)	32	คนเดียว	อ่านหนังสือ ดูหนัง	มีชีวิตอยู่ มีงานทำ	เรื่องงาน	คุยกับพี่ที่สนิท	ตรวจเลือดสม่ำเสมอ	1		
CHM 15	เชียงใหม่	บวก		ทำงาน	พนักงานโรงแรม	26	คนเดียว	เล่นเกมส์	ไม่คิดว่าจะมีอายุยืน		ไม่คุยกับใคร	สม่ำเสมอ	ไม่มี	ไม่มี	
CHM 16	เชียงใหม่	บวก		ทำงาน	เชฟร้านอาหาร	35	คนเดียว	ทำเบเกอรี่	ส่งหลานเรียนให้จบ		คุยกับพี่สาว	สม่ำเสมอ	ไม่มี	ไม่มี	
CHM 17	เชียงใหม่	บวก		ทำงาน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	32	แม่	ฉีดยาหมา	ทำงานชุมชนดูแลแม่	มีปัญหาแม่ติดลูก	ไม่คุยกับใคร	สม่ำเสมอ	ไม่มี	ไม่มี	
CHM 18	เชียงใหม่	บวก		ทำงาน	พนักงานบริษัท	35	เพื่อน	มีเงิน เปิดร้านอาหาร			คุยกับเพื่อน	สม่ำเสมอ	ไม่มี		
CHM 19	เชียงใหม่	บวก	ไม่ได้รับการดูแลรักษา หรือได้รับการดูแลรักษาอย่างไม่สม่ำเสมอ	ทำงาน	รับจ้างทั่วไป	32	คนเดียว	ซ่อมแอร์ ซ่อมรถ		งาน เงิน	เพื่อนสนิท	ตรวจบ้าง			
CHM 20	เชียงใหม่	บวก		ทำงาน	พนักงานบริษัท	26	คนเดียว	เตะบอล	มีบ้านเป็นของตัวเอง		คิดเองไม่ปรึกษาใคร	ตรวจบ้าง	1	1	ใช้ทุกครั้ง